

ปรัชญาพหุผลต่อการประกอบอาชีพการรวมของผู้ด้อยบังหลิ่ง :
ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร

อนันต์ ภาณุวัฒน์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๑

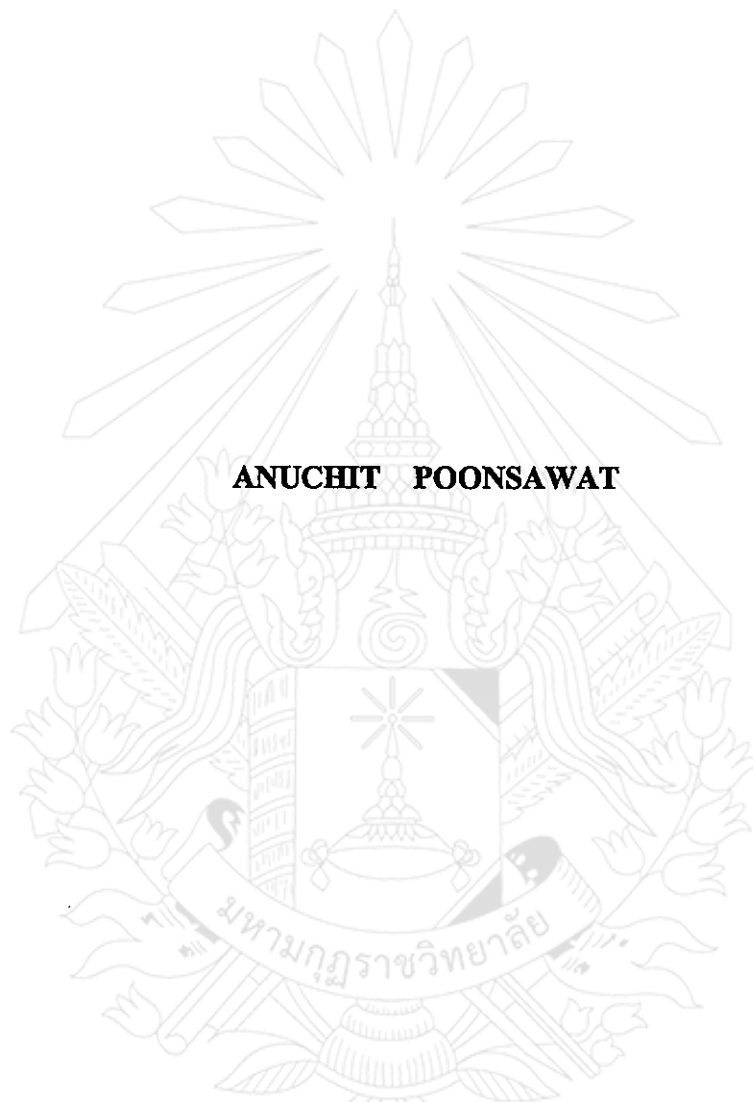
**ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการมของผู้ต้องขังหญิง :
ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร**

**สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2551**

B 10470

**FACTORS IN CRIMINAL MISCONDUCTS AMONG WOMEN OFFENDERS :
A CASE STUDY OF KAMPHAENGPHET CENTRAL PRISON**

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS

FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS

DEPARTMENT OF GOVERNMENT

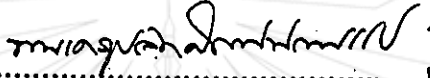
GRADUATE SCHOOL

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

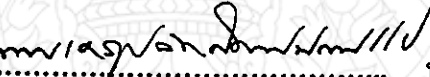
B.E. 2551 [2008]

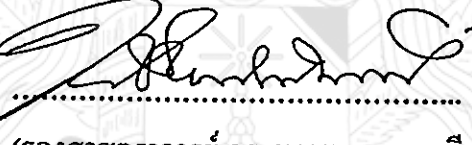
หัวข้อสารนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษา
เฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร
ชื่อนักศึกษา : อนุชิต ภูลสวัสดิ์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ทวนทอง เขาวีรติพงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก

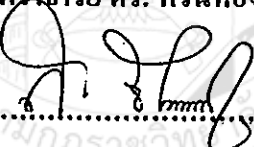
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

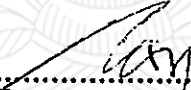

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

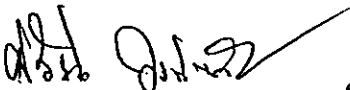
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวนทอง เขาวีรติพงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร. ภาคภูมิ อินทวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศรัณย์ วงศ์คำจันทร์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

หัวข้อสารนิพนธ์	: ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร
ชื่อนักศึกษา	: อนุชิต ภูธสวัสดิ์
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร.ทวนทอง เขาวงกัรติพงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ หัยมุสิก
ปีการศึกษา	: 2550

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิงใน 4 ด้าน คือ ปัจจัยทางจิต ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน ใช้กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังหญิง จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ F - test

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางจิต มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรอยู่ในระดับน้อย ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรอยู่ในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน พบว่าผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพโสด กับสมรส และหย่า/หม้าย มีความเห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thematic Title : Factors in Criminal Misconducts among Women Offenders :
A Case Study of Kamphaengphet Central Prison

Student's Name : Anuchit Poonsawat

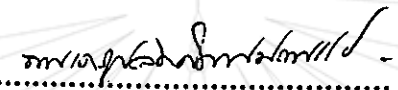
Department : Government

Advisor : Assoc. Prof. Dr. Tuanthong Chaowakeeratiphong

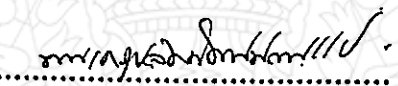
Co-Advisor : Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik

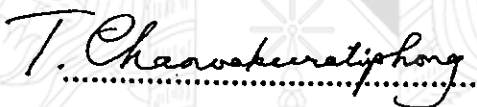

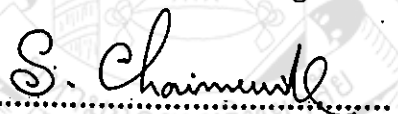
Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

.....
Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

.....
Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

.....
Advisor
(Assoc. Prof. Dr. Tuanthong Chaowakeeratiphong)

.....
Co-advisor
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

.....
Member
(Dr. Paakoom Intawong)

.....
Member
(Assoc. Prof. Dr. Saran Wongkhamchantra)

Thematic Title : **Factors in Criminal Misconducts among Women Offenders :
A Case Study of Kamphaengphet Central Prison**

Student's Name : **Anuchit Poonsawat**

Department : **Government**

Advisor : **Assoc. Prof. Dr.Tuanthong Chaowakeeratiphong**

Co-Advisor : **Asst. Emeritus Prof. Dr.Sukit Chaimusik**

Academic Year : **B.E. 2550 (2007)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were 1) to study factors affecting committing crime of women offenders, including psychological factor, social factor, environment factor and economic factor, and 2) to compare opinions towards factors affecting committing crime of women offenders classified by marital status. The samples consisted of 162 women offenders. The research instrument was a questionnaire. The data was analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and F-test.

The findings of this thematic paper were as follows :

Overall, factors affecting committing crime of women offenders were at a low level. The environmental factor, the social factor, and the psychological factor were at a low level, whereas the economic factor was at a high level.

When comparing the opinions towards factors affecting committing crime of women offenders classified by marital status, the result indicated that there were significant effects of their marital status only for the economic factor at the .01 level.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานผลการวิจัยสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการณของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร วัฒนาควัชร โสภณ (วัดช้าง)

ขอขอบพระคุณ กรมราชทัณฑ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร และเรือนจำกลางกำแพงเพชร ที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานขอความอนุเคราะห์ในด้านต่างๆ เป็นอย่างยิ่ง นายพิรุณ หน่อแก้ว ผู้บัญชาการเรือนจำกลางกำแพงเพชร ที่กรุณาอนุญาต และนางศิริวรรณ ยอดยิ่ง ผู้บังคับแดนหญิง ให้ความสะดวกในการรวบรวมข้อมูลของผู้ต้องขังหญิง ภายในเรือนจำกลางกำแพงเพชร

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ทวนทอง เขาวงกตพิงศ์ ซึ่งเป็นที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก ซึ่งเป็นที่ปรึกษาร่วม ได้ให้ความกรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ คำแนะนำทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย วงษ์นายะ รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ วงศ์คำจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปจาร์ีย์ ผลประเสริฐ นายพิรุณ หน่อแก้ว และ นายสำเร็จ สวัสดิ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ รวมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม และขอขอบคุณผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางกำแพงเพชร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกๆ คน

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าสารนิพนธ์ฉบับนี้คงเป็นประโยชน์ ในการแก้พฤตินิสัยผู้ต้องขังไม่ให้กลับมาต้องโทษซ้ำอีก ตลอดจนเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาการเกิดอาชญากรรมของผู้หญิงได้พอสมควร

อนุชิต ภูลสวัสดิ์

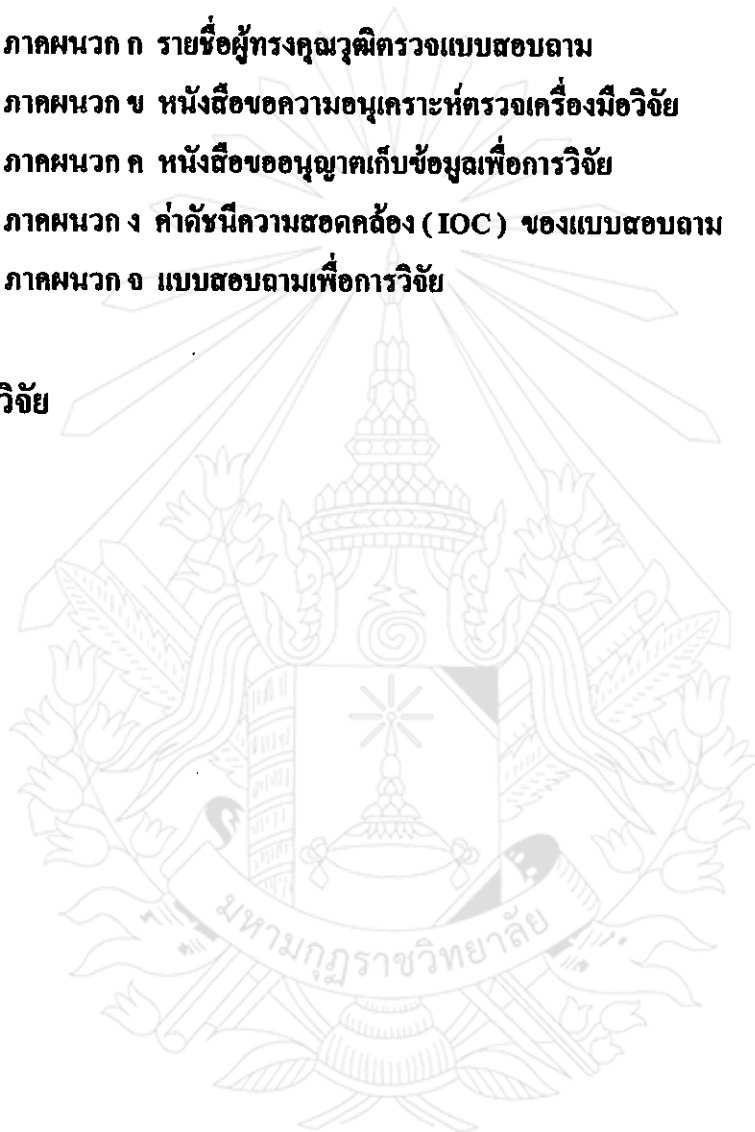

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	6
1.4 สมมติฐานการวิจัย	6
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือการประกอบอาชญากรรม	9
2.1.1 ความหมายของอาชญากรรม	10
2.1.2 ประเภทอาชญากรรม	12
2.1.3 ทฤษฎีการเลียนแบบ	18
2.1.4 ทฤษฎีไร้ระเบียบ	19
2.1.5 ทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธศาสนา	22
2.1.6 ทฤษฎีความสัมพันธ์ที่แตกต่าง	24
2.1.7 ทฤษฎีหลายสาเหตุ	26

2.1.8 ทฤษฎีการกระทำผิดของผู้หญิง	27
2.1.9 การบริหารงานเรือนจำกลางกำแพงเพชร	31
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	40
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	42
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
3.3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย	43
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	44
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องขังหญิง	46
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร	50
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร จำแนกจำแนกตามสถานภาพการสมรส	55
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
5.1 สรุปผลการวิจัย	57
5.2 อภิปรายผล	59
5.3 ข้อเสนอแนะ	64

บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	68
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม	69
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	71
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	76
ภาคผนวก ง คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	79
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	84
ประวัติผู้วิจัย	96

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1	2
ตารางที่ 2	5
ตารางที่ 3	46
ตารางที่ 4	47
ตารางที่ 5	47
ตารางที่ 6	48
ตารางที่ 7	48
ตารางที่ 8	49
ตารางที่ 9	49
ตารางที่ 10	50
ตารางที่ 11	51
ตารางที่ 12	52
ตารางที่ 13	53
ตารางที่ 14	54
ตารางที่ 15	55

ตาราง

หน้า

ตารางที่ 16 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัย
ทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ตั้งขังหญิง ที่มีสถานภาพ
สมรสต่างกัน

56

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อก้าวถึงอาชญากรรมหรืออาชญากรความเข้าใจทั่วไปในสังคม จะคิดว่าเป็นความชั่วร้ายของมนุษย์ผู้ชายมากกว่าผู้หญิง และในทำนองเดียวกัน เมื่อพูดถึงเด็กกระทำผิดหรือเด็กเกเรส่วนมากจะคิดว่าเป็นเรื่องของเด็กผู้ชายมากกว่าเด็กผู้หญิงอีกเช่นกัน ที่เป็นดังนี้เพราะสังคมโดยทั่วไป จะมุ่งพิจารณาเพศหญิงว่าเป็นเพศที่มีความแข็งแกร่งทางกายภาพน้อยกว่าเพศชายเป็นเพศที่มีความอ่อนแอกว่า สังคมจะมีค่านิยมว่าการให้ความช่วยเหลือแก่สตรี เป็นสิ่งที่ควรกระทำเมื่อมีโอกาส แม้กระทั่งในครอบครัวก็ยังให้ผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัว หรือเป็นช้างเท้าหน้าและให้ผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง เพศหญิงถูกกำหนดให้อยู่แต่เพียงในบ้านมาตลอด การทำมาหากินจะเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้ชายสำหรับผู้หญิงนั้น เพียงมีกิจกรรมหลักเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร ทำงานบ้านก็แทบจะหมดไปในแต่ละวัน โอกาสที่ผู้หญิงจะออกไปสร้างปัญหานอกบ้านแบบผู้ชาย จึงเป็นไปได้ยากมาก

ปัจจุบันสถานภาพและบทบาทของสตรีเปลี่ยนแปลงไปมาก ไม่ใช่เฉพาะแต่ในสังคมไทยเท่านั้น ผู้หญิงทั่วโลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ทาง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา การมีงานทำ การมีบทบาทภารกิจที่ต้องรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น และในบางครั้งมีมากกว่าผู้ชายเสียอีก ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้หญิงต้องออกไปทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพเช่นเดียวกับผู้ชาย ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องอยู่กับผู้ชายเพื่อจะได้มีที่อยู่กินเท่านั้น ผู้ชายไม่ได้เป็นช้างเท้าหน้าและผู้หญิงก็ไม่ได้เป็นช้างเท้าหลังอีกต่อไป ทั้งสองฝ่ายต้องช่วยกันทำมาหากินเพื่อความสุขร่วมกัน

ผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงสถานภาพ และบทบาทของสตรีทำให้สตรีต้องแสดงบทบาทหน้าที่ในสังคมเท่าเทียมหรือกล่าวได้ว่า“เหมือนกับผู้ชาย” ดังนั้นในเรื่องของการแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือการกระทำผิดของผู้หญิงก็น่าจะอยู่ในเงื่อนไขเช่นเดียวกับฝ่ายชาย คือมีการกระทำผิดและอาจมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในลักษณะต่างๆ ใกล้เคียงกัน ที่เป็นดังนี้ก็เพราะกฎหมายอาญามีได้แบ่งแยกบุคคลผู้กระทำผิดกฎหมายไว้สำหรับหญิงหรือชาย แต่เป็นการออกกฎหมายบังคับกับคนทั้งหมดให้อยู่ภายใต้กฎหมายอย่างเดียวกัน รับโทษตาม

กฎหมายเหมือนกัน ได้รับการดูแลจากกระบวนการยุติธรรมเหมือนกัน ถ้าใครกระทำผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะหญิงหรือชายก็ได้รับผลเช่นเดียวกันการรับโทษตั้งแต่ปรับ จนถึงประหารชีวิตก็ไม่แยกว่าเป็นหญิงหรือชายเป็นแต่เพียงว่าผู้หญิงจะมีการกระทำผิด ในจำนวนที่น้อยกว่าชายมาโดยตลอด¹

สถิติผู้ต้องขังประเภทเค็ดขาด² ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2549 ศูนย์ทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงสถิติผู้ต้องขังประเภทเค็ดขาด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 – พ.ศ. 2549

ปี พ.ศ.	เพศ				รวม ชาย – หญิง
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	
2545	129,644	79.76	32,899	20.24	162,543
2546	125,395	79.58	32,172	20.42	157,567
2547	100,713	80.04	25,121	19.96	125,834
2548	101,085	83.04	20,649	16.96	121,734
2549	101,175	83.65	19,779	16.35	120,954

ที่มา : รายงานสถิตินักโทษเค็ดขาด กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์

จากสถิติดังกล่าวเห็นผู้หญิงมีแนวโน้มในการกระทำผิดน้อยลงแต่อย่างไรก็ตาม การที่ผู้หญิงถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ ทำให้ครอบครัวโดยเฉพาะบุตร ต้องได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง อาจส่งผลให้เด็กซึ่งไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมความรุนแรงของตนได้ ในที่สุดอาจหันมากระทำผิดตาม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของนักโทษเค็ดขาดหญิงเรือนจำกลางกำแพงเพชร เพื่อหาหนทางลดการกระทำผิดของผู้หญิง

อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในสังคมมาเป็นเวลานาน พฤติกรรมของอาชญากรรม คือการกระทำหรือไม่กระทำการใดๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดและมีโทษทางอาญา กฎหมายเป็นปทัสถานของสังคม การกระทำผิดโดยการประกอบอาชญากรรม ขอม

¹ จตุพร บานชื่น, **อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2539), หน้า 64.

² ศูนย์ทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง, “สถิติผู้ต้องขังแยกประเภท”, (นนทบุรี : กองแผนงานกรมราชทัณฑ์, 2549), (อัครสำเนา).

ทำให้ผู้อื่น ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมย่อมได้รับผลกระทบทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สิน นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อรัฐที่ต้องเพิ่มรายจ่ายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมด้วย

บุคคลจะประกอบอาชญากรรมได้นั้น สืบเนื่องมาจากบุคคลมีเหตุจูงใจที่สำคัญ ได้แก่ มูลเหตุจูงใจส่วนบุคคล เช่น อุปนิสัย ค่านิยมที่ยึดถือความรู้สึกร่างกายในจิตใจเป็นต้น มูลเหตุจูงใจด้านครอบครัว เช่น การอบรมสั่งสอนของพ่อแม่ ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์กับบุคคลในครอบครัว เป็นต้น เมื่อบุคคลมีเหตุจูงใจเหล่านี้ก็อาจจะกระทำการใดๆ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ชั่วดี ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีวิธีการในการกระทำให้บรรลุเป้าหมายของตนเองแตกต่างไปจากสุจริตชนโดยทั่วไป จึงเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน ไปจากปกติสถานของสังคมดัง ทฤษฎีไร้ระเบียบ (Anomic Theory) ของเมอร์ตัน³ ซึ่งได้กล่าวถึงลักษณะของสังคมบางอย่าง ที่ก่อให้เกิดความกดดันและความขัดแย้งต่อบุคคลในกลุ่มจนทำให้มีพฤติกรรมไม่เป็นไปตามปกติสถานของสังคม ซึ่งเป็นผลให้เกิดความไม่เป็นระเบียบในสังคมโดยเน้นความขัดแย้งระหว่างโครงสร้างทางสังคมและ วัฒนธรรมและเป้าหมายปลายทางในรูปคุณค่าทางวัฒนธรรม กับวิถีทางที่สังคมจัดให้เพื่อบรรลุเป้าหมายนั้น พฤติกรรมฝืนสังคมเกิดขึ้นเนื่องจากการขาดความสมดุลหรือเกิดความขัดแย้งระหว่างองค์ประกอบทั้ง 2 อย่าง กล่าวคือถ้ามีการเน้นในเป้าหมายและวิถีทางหรือปกติสถานเท่ากันสังคมก็มีความเป็นระเบียบ แต่ถ้าเน้นในเป้าหมายมากกว่าวิถีทางหรือปกติสถาน กฎเกณฑ์และปกติสถานก็จะสลายตัวไม่สามารถควบคุมบังคับบุคคล ผู้เป็นสมาชิกในสังคมได้ก่อให้เกิดเป็นสภาพไร้ระเบียบ (anomie) เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมฝืนจากปกติสถานของสังคม การมีพฤติกรรมฝืนปกติสถานของสังคมบางครั้งก็เป็นการประกอบอาชญากรรมอีกด้วย ซึ่งตามแนวคิดในทางพุทธศาสนา⁴ ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมฝืนปกติสถานของสังคม หรือมูลเหตุการณประกอบอาชญากรรมของบุคคล มี 3 ประการ คือปัจจัยทางจิตหรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าปัจจัยทางวิญญาณ (Spiritual Factor) พุทธศาสนาถือว่าคนที่ประกอบอาชญากรรม คือคนเป็นโรคทางวิญญาณจนมีอาจจะยับยั้งใจตนเองได้ ทำให้เกิดความโลภ ความโกรธ และความหลง จนเกิดเหตุ ทำให้คิดผิด พุคผิด และทำผิด ดังนั้นเมื่อการกระทำสิ่งใดที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญา

³Merton, **Social Structure**, อังใน ประหยัด บุญศรี, “การศึกษาสถานภาพและมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่”, **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ โลก), 2532, หน้า 13.

⁴อรรถพร ชูบำรุง, **อาชญาและทัณฑวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2539), หน้า 42.

การกระทำนั้นก็จะกลายเป็นอาชญากรรมไป ปัจจัยทางสังคม พุทธศาสนาเน้นมาก คือการคบค้าสมาคมกับคนชั่วเป็นมิตรยอมทำให้เกิดความเห็นผิดหรือมิจฉาชีพ ความยากจนเป็นผลมาจากความเสื่อมในด้านการเมืองการปกครองและเหยื่ออาชญากรรม ในเรื่องนี้พุทธศาสนาได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่ทำให้คนอื่นต้องเดือดร้อนยอมได้รับความเดือดร้อนตอบแทน เป็นไปตามผลกรรม ที่ได้สร้างขึ้นมา ความอ่อนแอของสถาบันทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันทางการเมืองการปกครอง ที่ไม่มีความเข้มแข็งพอ และไม่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยทางสังคม เป็นมูลเหตุในการส่งเสริมให้เกิดอาชญากรรมได้

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพเป็นปัจจัยภายนอกที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้เกิดอาชญากรรมขึ้นเท่าที่ปรากฏในคัมภีร์พุทธศาสนา คือสถานที่ ได้แก่สถานที่เปลี่ยวหรือสถานที่ยากแก่การถูกจับกุม ย่อมง่ายต่อการประกอบอาชญากรรม สิ่งเสียดัดเมื่อเสียดแล้วยอมทำให้เกิดความประมาทเห็นผิดเป็นชอบได้ อาวุธหามืออย่างแพร่หลาย หรือขาดการควบคุมอย่างจริงจังยอมส่งผลให้อาชญากรรมเกิดขึ้นมากยิ่งขึ้นเวลาที่ ไม่สมควร เช่น เวลาค้ำมือยอมทำให้เกิดเห็นผิด ถือเป็นโอกาสในการประกอบอาชญากรรมได้ วัตถุอันเป็นที่รักหรือของมีค่า ความอยากได้อยากมีสิ่งเหล่านี้ อาจนำสู่การประกอบอาชญากรรมได้ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวได้รับการถ่ายทอดสืบต่อไปยังบุคคลอื่นๆ ต่อเนื่องกันไป ดังทฤษฎีเกี่ยวกับการเข้าสมาคมกับกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่าง (Theory of Differential Association) ของ ซัทเธอร์ แลนด์⁵ ซึ่งมีแนวคิดที่สำคัญว่าพฤติกรรมทางอาชญากรรมเรียนรู้กัน โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่มพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะที่จะเป็นอาชญากรรมนั้นขึ้นอยู่กับความแตกต่างในช่วงเวลาและความสม่ำเสมอในการติดต่อสัมพันธ์ นั้นหมายถึงบุคคลที่ประกอบอาชญากรรมบางส่วนเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคมที่มีโอกาสใกล้ชิดกับอาชญากรอื่น

จากปัจจัยดังกล่าวทำให้การประกอบอาชญากรรม เกิดขึ้นเพราะปัจจัยเหล่านี้ในอัตราสูงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในจังหวัดกำแพงเพชร จากสถิติในทะเบียนประวัติผู้ต้องโทษเรือนจำกลางกำแพงเพชร ณ. วันที่ 28 มีนาคม 2550 มีผู้ต้องขังต้องโทษ อยู่ในเรือนจำกลางกำแพงเพชร จำนวน 1,747 คน ชาย จำนวน 1,385 คน คดีถึงที่สุดแล้ว จำนวน 857 คน ร้อยละ 75.57 หญิง จำนวน 362 คน คดีถึงที่สุดแล้ว จำนวน 277 คน ร้อยละ 24.43⁶ ดังนี้

⁵ ัฒณเพ ชูบำรุง, **ทฤษฎีอาชญาวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2527), หน้า 96.

⁶ งานทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง, “สถิติผู้ต้องขังแยกประเภท”, (กำแพงเพชร : เรือนจำกลางกำแพงเพชร, 2550), (อัดสำเนา).

ตารางที่ 2 แสดงสถิติผู้ต้องขังแยกประเภทภายในเรือนจำกลางกำแพงเพชร

โทษฐานความผิด	เค็ดขาด		อุทธรณ์ฎีกา		พิจารณา		สอบสวน		รวม	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ	473	248	107	36	69	2	34	9	683	295
ความผิดต่อชีวิต, ร่างกาย	123	1	45	0	37	2	1	0	206	3
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	57	3	23	1	3	0	4	0	87	4
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	133	11	27	2	24	4	1	0	185	17
พ.ร.บ. ป่าไม้	22	2	1	0	3	0	3	0	29	2
อื่นๆ	49	12	29	0	1	2	116	27	195	41
รวม	857	277	232	39	137	10	159	36	1385	362
รวมหมดทั้งสิ้น									1,747	

ที่มา : ข้อมูลฝ่ายทัณฑปฏิบัติ เรือนจำกลางกำแพงเพชร ณ วันที่ 28 มีนาคม 2550

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่เรือนจำ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเรือนจำกลางกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร และเกี่ยวข้องโดยตรงกับผู้ต้องขัง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง ที่ถูกคุมขังในเรือนจำกลางกำแพงเพชร ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเกี่ยวกับสถานภาพการสมรสอันเป็นภูมิหลังของผู้ต้องขังหญิง และปัจจัยในการประกอบอาชญากรรมลักษณะต่างๆ ที่สามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาแนวทางป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในจังหวัดกำแพงเพชร และเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องโทษในเรือนจำกลางกำแพงเพชร ให้กลับเข้าไปอยู่ร่วมกับประชาชนในสังคมได้อย่างสงบสุขต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการงานของผู้ต้องขังหญิง ที่ถูกคุมขังในเรือนจำกลางกำแพงเพชร

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการงานของผู้ต้องขังหญิง ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการงานของผู้ต้องขังหญิงใน 4 ปัจจัย ตามทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธ ของอึ้งผ พูบ่ารุง และทฤษฎีหลายสาเหตุตามแนวคิดของ ดอน กิบบอนส์ (Don Gibbons) ได้แก่

1. ปัจจัยทางจิต
2. ปัจจัยทางสังคม
3. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม
4. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ผู้ต้องขังหญิง ที่ถูกควบคุมในเรือนจำกลางกำแพงเพชร ณ วันที่ 28 มีนาคม 2550 จำนวน 277 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ต้องขังหญิงที่ถูกควบคุมในเรือนจำกลางกำแพงเพชร กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 162 คน

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการงาน แตกต่างกัน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 จากการศึกษาทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการงานของผู้ต้องขังหญิง

1.5.2 ข้อมูลที่ได้สามารถใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในจังหวัดกำแพงเพชร

1.5.3 เป็นข้อมูลในการแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ที่ถูกคุมขังในเรือนจำกลางกำแพงเพชร

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง หมายถึงสาเหตุหรือเหตุผลที่ทำให้ผู้ต้องขังตัดสินใจกระทำผิด โดยมีปัจจัยด้านต่างๆ ดังนี้

1. **ปัจจัยทางจิต** หมายถึงสภาพทางอารมณ์หรือความรู้สึกทั้งที่เกิดจากการกระทำโดยผู้อื่นหรือตนเองที่เป็นผลให้เกิดการกระทำในทางที่ผิดกฎหมาย ผิดทำนองคลองธรรม หรือถูกกฎหมาย ถูกทำนองคลองธรรม

2. **ปัจจัยทางสังคม** หมายถึงเงื่อนไขทางสังคมอันได้แก่คบเพื่อนไม่ดี ความยากจน การได้รับอิทธิพลจากกลุ่มที่มีอำนาจในการปกครอง ผลตอบแทนและประโยชน์ที่ได้รับหรือการเห็นตัวแบบในสังคมที่ทำให้คนมีความเห็นที่ผิดและกระทำความผิดได้

3. **ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม** หมายถึงปัจจัยภายนอกได้แก่สิ่งเสพติด สถานะเศรษฐกิจ แหล่งพนัน ชุมชนแออัด สภาพที่อยู่อาศัย ความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว สิ่งของมีค่าต่างๆ ที่นำไปสู่การกระทำผิดได้

4. **ปัจจัยทางเศรษฐกิจ** หมายถึงสภาพความเป็นอยู่ การดำรงชีพที่ขัดสนและความต้องการที่จะให้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ที่นำไปสู่การกระทำผิดได้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรม หมายถึงทัศนะของผู้ต้องขังหญิงเกี่ยวกับปัจจัยการประกอบอาชญากรรม

ผู้ต้องขังหญิง หมายถึงผู้หญิงที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางกำแพงเพชร ตามกฎหมายและคดีถึงที่สุดโดยศาลตัดสินให้จำคุก

เรือนจำกลางกำแพงเพชร หมายถึงเรือนจำกลางกำแพงเพชร

อาชญากรรม หมายถึงพฤติกรรมของผู้ต้องขังหญิงที่กฎหมายบัญญัติว่ามีความผิด และมีโทษจำคุก

อาชญากร หมายถึงผู้ต้องขังหญิงกระทำผิดกฎหมาย และศาลพิพากษาให้ต้องโทษจำคุก

สถานภาพการสมรสของผู้ต้องขังหญิง หมายถึงสถานภาพการสมรส ของผู้ต้องขังหญิง
จำแนกเป็น

1. โสด
2. สมรส
3. หย่าร้างหรือเป็นหม้าย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร เพื่อความเข้าใจถึงสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏ โดยเฉพาะเรื่องพฤติกรรมต่างๆ ทั้งที่เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน เศรษฐกิจ และสังคม ทั้งนี้ต้องอาศัยกรอบแนวคิดและทฤษฎี ที่เหมาะสมมาช่วยกำหนดกรอบเพื่ออธิบายสิ่งที่เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่บทสรุป ซึ่งจะสามารถสะท้อนภาพของสิ่งที่ศึกษา ให้กระจ่างชัดถึงเหตุและผลของสิ่งที่ปรากฏการณ์ต่างๆ อันเป็นพื้นฐานทางความคิด ซึ่งจะนำไปสู่กรอบความคิดที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือการประกอบอาชญากรรม
  - 2.1.1 ความหมายของอาชญากรรม
  - 2.1.2 ประเภทอาชญากรรม
  - 2.1.3 ทฤษฎีการเลียนแบบ
  - 2.1.4 ทฤษฎีไร่ระเบิด
  - 2.1.5 ทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธ
  - 2.1.6 ทฤษฎีความสัมพันธ์ที่แตกต่าง
  - 2.1.7 ทฤษฎีหลายสาเหตุ
  - 2.1.8 ทฤษฎีการกระทำผิดของผู้หญิง
  - 2.1.9 การบริหารงานเรือนจำกลางกำแพงเพชร
- 2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือการประกอบอาชญากรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือประกอบอาชญากรรมได้ใช้ทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธ ของอัทธนะ ฐปารุง, ทฤษฎีหลายสาเหตุของ ดอน กิบบอนส์ (Don Gibbons) และทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1.1 ความหมายของอาชญากรรม

คำว่า อาชญากรรม ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายความว่า การกระทำความผิดทางอาญา “อาชญา” แปลว่า อำนาจหรือโทษ อำนาจหรือโทษ เช่นกัน โดยจะให้ความหมายพระราชอาญาที่หมายถึงคดีที่เกี่ยวกับโทษหลวง เรียกว่าคดีอาญา หรือความอาญา หรือคำว่าพระราชอาญา คดีอาญา หรือความอาญา ก็มีความหมายเช่นเดียวกัน ส่วนคำว่ากรรม คือ การกระทำการงาน กิจ ความชั่ว คือ มีความหมายทั้งในแง่ดีก็ได้ ในทางเลวหรือกระทำชั่วก็ได้ เมื่อนำเอาทั้งสองมาสมาสกันจึงเป็นคำว่า อาชญากรรม ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Crime” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากคำว่า “Crimen” ในภาษาละติน ที่หมายถึงการกล่าวหาหรือการกระทำความผิดของบุคคลหนึ่งต่อบุคคลหนึ่ง¹

นักอาชญวิทยาและนักสังคมวิทยาหลายท่าน ได้ให้คำจำกัดความ หรือความหมายคำว่า “อาชญากรรม” ไว้ดังต่อไปนี้

ซัทเทอร์แลนด์ และเครสเซย์ (Sutherland and Cressey 1996) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่าอาชญากรรมคือการกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญาการกระทำใดๆ ไม่ว่าจะนำประณามนำลงโทษเพียงใด ไม่ว่าจะผิดศีลธรรมมากน้อยเพียงใดหรือเลวทรามต่ำช้าเพียงไหนก็ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรม หากไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายห้ามไว้²

ทอปเพิน (Tappan 1960) ได้ให้ความหมายอาชญากรรม คือการกระทำโดยมีเจตนาละเมิดกฎหมาย หรือมีเจตนาละเว้นไม่กระทำในสิ่งที่กฎหมายอาญาบังคับให้กระทำโดยไม่มีข้อแก้ตัวที่สมเหตุสมผล จึงทำให้รัฐต้องดำเนินการลงโทษตามฐานที่เป็นความผิดลักษณะอุกฉกรรจ์ หรือความผิดลหุโทษ ทั้งนี้ Tappan ได้ให้คำจำกัดความของอาชญากรรมออกเป็น 2 นัย คือความหมายในทางกฎหมาย และความหมายในทางสังคม ความหมายในทางกฎหมาย อาชญากรรมเป็นการจงใจที่จะกระทำหรือละเว้นการกระทำซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมายอาญาและได้กระทำลงไปโดยปราศจากการแก้ตัวหรือการให้เหตุผล ซึ่งมีการลงโทษโดยกฎหมายในฐานที่เป็นความผิดทางอาญาร้ายแรงและความผิดลหุโทษ สำหรับความหมายในทางสังคม อาชญากรรมเป็นการกระทำอย่างหนึ่งที่กลุ่มพิจารณาเห็นว่าได้ก่อให้เกิดภัยอันตรายอย่างเพียงพอต่อเหตุผลประโยชน์ขั้นพื้นฐานต่างๆ ของกลุ่ม ในอันที่จะพิจารณาเห็นสมควรที่จะใช้ปฏิกิริยาตอบโต้ว่าเป็นทางการ เพื่อที่จะเหนี่ยวรั้งผู้ที่ฝ่าฝืน ในแง่นี้ Tappan ได้ให้คำจำกัดความที่กว้างกว่า

¹จตุพร บานชื่น; **อาชญวิทยาและทัณฑวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2539), หน้า 32.

²เรื่องเดียวกัน, หน้า 33.

ความหมายในทางกฎหมายมากกว่าครอบคลุมไปถึงการกำหนดรูปแบบของกฎเกณฑ์ ความประพฤติต่าง ๆ ซึ่งรวมทั้งประมวลกฎหมายอาญาคด้วย³

เฮอร์เบิร์ต ซี คี (Herbert C. Quay) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า คือพฤติกรรม ของบุคคลที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือพฤติกรรมที่ผิดแปลกไปจากประเพณี และวัฒนธรรมที่ สังคมวางไว้⁴

ศาสตราจารย์ เซลลิน (Sellin) ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า คือการกระทำของ บุคคลซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มชนหนึ่งอันมวลสมาชิกอื่นของกลุ่มชนนั้นเห็นว่าเป็นอันตรายและฝ่าฝืน กฎที่กลุ่มชนยอมรับ จึงต้องรวมกำลังเข้าระงับหรือเพิกถอนสิทธิของบุคคลที่ฝ่าฝืนนั้นเสีย⁵

ชาย เสวีกุล ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่า อาชญากรรม หรือเรียกว่าการกระทำ ความผิด จะเรียกว่าละเมิดกฎหมายก็ได้เป็นการกระทำของมนุษย์ หรือเรียกว่าพฤติกรรม พฤติกรรม อาจเป็นการกระทำอย่างใด ๆ ที่ดีและไม่ดี พฤติกรรมที่ไม่ดีฝ่าฝืนกฎหมายเรียกว่าอาชญากรรม⁶

ประธาน วัฒนาพิชัย ได้ให้ความหมายของอาชญากรรมไว้ว่าการกระทำผิดหรืออาชญากรรม เป็นการกระทำผิดที่กลุ่มชนหรือสังคมเห็นว่าเป็นอันตรายและฝ่าฝืนต่อบรรทัดฐานของกลุ่มชน ส่วนการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดเป็นเรื่องระหว่างเอกชนต่อเอกชน⁷

เสริน ปุณณะหิตานนท์ ให้ความหมายอาชญากรรมค่อนข้างละเอียดโดยให้ความหมายไว้ 2 ประการดังนี้

1. การกระทำที่ละเมิดกฎหมายอาญารกระทำใดๆ ไม่ว่าจะประเภทนาลงโทษมาก สักเพียงใดไม่ว่าจะผิดศีลธรรมมากน้อยแค่ไหนก็ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมถ้าไม่มีบทบัญญัติ ลงโทษไว้
2. การกระทำโดยเจตนาละเมิดกฎหมายอาญาหรือมีเจตนาละเว้นไม่ว่าในสิ่งทีกฎหมาย อาญาบังคับให้กระทำโดยไม่มีข้อแก้ตัวที่สมเหตุผลซึ่งทำให้รัฐต้องดำเนินการลงโทษในฐานะที่เป็น

³เรื่องเดียวกัน.

⁴นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, **อาชญากรรม**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2530), หน้า 33.

⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 35.

⁶เรื่องเดียวกัน.

⁷ประธาน วัฒนาพิชัย, **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประกายพรึก, 2546), หน้า 16.

ความผิดอุกฉกรรจ์หรือความผิดลหุโทษ⁸

อรัญ สุวรรณบุปผา ให้ความหมายว่าอาชญากรรม หมายถึงเป็นปรากฏการณ์หนึ่งทางสังคมที่เกิดขึ้น โดยการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้นๆ กฎหมายบัญญัติเป็นข้อห้ามและถือว่าเป็นความผิดซึ่งผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับโทษ⁹

สุดสงวน สุธีสร ให้ความหมายว่า อาชญากรรม หมายถึงการกระทำที่ผิดกฎหมาย ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เป็นเรื่องที่น่ากลัวและร้ายแรง เป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ต้องการเข้าไปเกี่ยวข้อง¹⁰

กล่าวโดยสรุปความหมายของอาชญากรรม จากที่ได้กล่าวข้างต้นอาชญากรรม หมายความว่า การกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิง เด็กหรือผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎเกณฑ์อันได้แก่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนดโดยรัฐ ได้บัญญัติเป็นข้อห้ามไว้ ทั้งนี้อาจพิจารณาจากการกระทำที่เป็นอาชญากรรมได้ในหลายแง่ โดยพิจารณาอาชญากรรมในแง่ที่เป็นการกระทำที่ผิดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย แต่ไม่ผิดต่อศีลธรรม เช่น ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่ง อีกแง่หนึ่งคืออาชญากรรมที่เป็นความผิดทั้งต่อกฎหมายและผิดต่อศีลธรรม เช่น การดื่มสุราจนขาดการควบคุมตัวเอง และก่อความวุ่นวายในที่สาธารณะ เป็นต้น แต่อย่างไรก็ดีผู้ประกอบอาชญากรรมหรือผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมาย เพียงแต่จะมากหรือน้อยตามความรุนแรงของพฤติกรรมการกระทำความผิด และบทกำหนดโทษตามกฎหมาย

2.1.2 ประเภทของอาชญากรรม

มาร์แชล บี.คลินาร์ด และริชาร์ด ควินนีย์ (Marshall B.Clinard & Richard Quinney) ได้เสนอแนวทางการจัดประเภทของอาชญากรรม (crime typologies) ไว้ 3 ประการ คือ

1) การจัดประเภทอาชญากรรมตามหลักกฎหมาย (legalistic typologies) การจัดประเภทนี้จะขึ้นอยู่กับการนิยาม หรือการให้ความหมายของอาชญากรรมตามกฎหมาย รวมถึงความรุนแรงของอาชญากรรมนั้นด้วย

⁸ เสริน ปุณณะหิตานนท์, **การกระทำผิดในสังคม**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ The Business Press, 2523), หน้า 21.

⁹ อรัญ สุวรรณบุปผา, **อาชญาวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2518), หน้า 19.

¹⁰ สุดสงวน สุธีสร, **อาชญาวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547), หน้า 2.

2) การจัดประเภทอาชญากรรมตามลักษณะของปัจเจกบุคคล (individualistic typologies) การจัดแบบนี้จะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของผู้กระทำผิด เช่น บุคลิกส่วนตัว พฤติกรรมและอารมณ์ที่แสดงออก นอกจากนี้ยังพิจารณาจากภูมิหลังของตัวผู้กระทำผิดแต่ละบุคคลอีกด้วย

3) การจัดประเภทอาชญากรรมตามหลักสังคม (Social typologies) หมายถึงการพิจารณาจากสภาพแวดล้อมของผู้กระทำผิด และสภาพแวดล้อมในการก่ออาชญากรรม

จากการจัดประเภท 3 ประเภทดังกล่าวข้างต้น คลินาร์ดและควินนีย์ ได้กำหนดระบบพฤติกรรมอาชญากรขึ้นเรียกว่า criminal behavior systems โดยดูจากพื้นฐานของกฎหมายอาญาจากอาชญากรอาชีพ จากสภาพแวดล้อมของกลุ่มพฤติกรรมอาชญากร รวมถึงกฎหมายที่มีผลต่อพฤติกรรมอาชญากรระบบพฤติกรรมอาชญากรดังกล่าวสามารถแบ่งประเภทของอาชญากรรมได้เป็น 9 ประเภท ได้แก่

1. พฤติกรรมอาชญากรที่กระทำต่อบุคคลด้วยความรุนแรง (violent personal criminal behavior) เช่น การประทุษร้ายต่อบุคคล การใช้อาวุธทำร้ายร่างกายบุคคลอื่น
2. พฤติกรรมอาชญากรที่กระทำต่อทรัพย์สินตามแต่โอกาสจะอำนวย (occasional property criminal behavior)
3. พฤติกรรมอาชญากรที่ขัดต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม (public order criminal behavior) เช่น พวกติดยาเสพติด พวกชุมนุม (mob) ต่าง ๆ
4. พฤติกรรมอาชญากรทางการเมือง (political criminal behavior) เช่น ฮอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ผู้นำประเทศเยอรมันในสงครามโลกครั้งที่ 2
5. พฤติกรรมอาชญากรพื้นฐาน (conventional criminal behavior) หมายถึงอาชญากรรมที่เกิดขึ้น และเห็นอยู่เป็นประจำ เช่น การฉกชิงวิ่งราว การทะเลาะเบาะแว้ง และการทำร้ายร่างกายกันเล็ก ๆ น้อย ๆ
6. พฤติกรรมอาชญากรในการประกอบอาชีพ (occupational criminal behavior) อาชญากรรมเกิดจากอาชีพของบุคคลนั้น เช่น เรื่องการทุจริตในหน่วยงาน หรือบริษัทของตนเอง เจ้าหน้าที่ธนาคารโกงเงินโดยใช้อาชีพของตนโดยแสวงหาช่องทางและช่องโอกาสในการประกอบอาชญากรรม
7. พฤติกรรมอาชญากรนิติบุคคล (corporate criminal behavior) เป็นบริษัทห้างร้านที่ไม่ใช่ตัวบุคคล แต่จะเป็นกลุ่มของบุคคล เช่น การทำงานของบริษัท จี.เอฟ. เป็นต้น
8. พฤติกรรมอาชญากรองค์กร (organized criminal behavior) เป็นอาชญากรที่อยู่ในลักษณะขององค์กร เช่น พวกแก๊งมาเฟีย มีหัวหน้าแก๊งเป็นเจ้าพ่อ จะแตกสาขาย่อยออกไป อาชญากรองค์กรนี้มักประกอบการค้าที่ผิดกฎหมาย โดยมีธุรกิจที่ถูกกฎหมายบังหน้า เป็นแก๊งที่มีอิทธิพลมีอำนาจ บางทีอยู่เบื้องหลังนักการเมือง จึงเป็นอาชญากรองค์กรที่ยากแก่การทำลาย

9. พฤติกรรมอาชญากรอาชีพ (professional criminal behavior) คนกลุ่มนี้จะเกิดมาเพื่อเป็นอาชญากรมืออาชีพ จะประกอบอาชีพ โดยวิธีการผิดกฎหมาย คือในขณะที่ผู้อื่นประกอบอาชีพโดยสุจริต กลุ่มนี้จะยึดอาชีพการเป็นอาชญากร¹¹

นักอาชญาวิทยารุ่นใหม่ ลาร์รี่ ซีเกล (Larry Siegel, 2000) ได้แบ่งประเภทของอาชญากรรมไว้โดยจัดกลุ่ม ดังนี้

1. อาชญากรรมรุนแรง (violent crimes) ตัวอย่าง เช่น การฆ่า การข่มขืน ประทุษร้ายร่างกาย ชิงทรัพย์ อาชญากรรมที่เกิดจากความเกลียด (hate crime) หรืออาชญากรรมที่เกิดจากความลำเอียง (bias crime) อาชญากรรมที่เกิดจากความเกลียด/ลำเอียง ถือเป็นอาชญากรรมที่รุนแรงมากในปัจจุบัน กรณีคนผิวขาวเกลียดคนผิวเหลืองเพราะเข้าใจว่าคนผิวเหลืองมาแย่งอาชีพของตน จึงทำร้ายทุกคนที่ผิวเหลืองไม่ต้องโกรธแค้นกันมาก่อน แต่จะเกลียดและต้องการกำจัดคนผิวเหลืองให้ออกไปเท่านั้นนอกจากนี้อาชญากรรมรุนแรงยังกำหนดให้อาชญากรรมที่เป็นผลจากความขัดแย้งทางการเมือง หรือความรุนแรงทางการเมือง (political violence) อยู่ในประเภทนี้ด้วย เช่น ผู้ก่อการร้าย (terrorism) เกิดจากกลุ่มของคนที่อยู่คนละฝ่ายกับนักการเมืองหรือรัฐบาล ใช้วิธีรุนแรงกับคนบริสุทธิ์เพื่อบังคับให้รัฐบาลยอมตกลงกับเงื่อนไขที่ฝ่ายตนเสนอ นอกจากนี้มีพวกกองโจรป่า (guerillas) มักจะอาศัยอยู่นอกเมือง คอยซุ่มทำร้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเรียกร้องสิ่งที่ตัวเองต้องการ โดยอ้างถึงการปฏิบัติการเพื่อประชาธิปไตย

ถ้าเรามาพิจารณาถึงพฤติกรรมอาชญากรรมแล้วจะเห็นถึงลักษณะของความรุนแรงของพฤติกรรมอันเป็นเหตุให้บุคคลอื่นต้องตกเป็นผู้เสียหายจากการบาดเจ็บเล็กน้อยจนถึงแก่ชีวิตได้ ล้วนมีรากฐานมาจากความรุนแรงดังนั้นเราควรศึกษาว่าพฤติกรรมรุนแรงของแต่ละบุคคลเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

ก. ครอบครัวที่ไม่มีประสิทธิภาพ หมายถึงครอบครัวที่ไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน เช่น พ่อแม่ไม่ได้ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคม (socialization) แก่ลูกของตนเอง ให้รับรู้ถึงบรรทัดฐานของสังคม เด็กไม่สามารถแยกได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ถูกต้องควรกระทำ หรืออะไรคือสิ่งที่ผิดควรละเว้น การกระทำไม่สามารถแยกแยะระหว่างความดีและความชั่วได้ นอกจากนี้หากเด็กถูกผู้ปกครอง หรือพ่อแม่ประทุษร้ายอยู่เป็นประจำ จะทำให้เด็กเรียนรู้หรือรู้จักแต่การใช้ความรุนแรงเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น

ข. ค่านิยมทางวัฒนธรรม/ท้องถิ่น เมื่อมีปัญหาหรือความขัดแย้งเกิดขึ้น เด็กซึ่งได้ซึมซับพฤติกรรมความรุนแรงมา ก็จะใช้พฤติกรรมที่รุนแรงในการแก้ปัญหา เช่น นักเรียนทะเลาะกันก็จะ

¹¹สุดสงวน สุธีสร, อาชญาวิทยา, อ่างแล้ว, หน้า 22 – 23.

นัดกันหลังเลิกเรียนเพื่อชกต่อยกัน ใครชนะในการชกต่อยจะเป็นคนถูก คนที่แพ้จากการต่อสู้จะเป็นคนผิด

ก. การรวมตัวกันเป็นกลุ่ม/แก๊ง ทำให้แนวโน้มในการมีความก้าวร้าวสูง พฤติกรรมกลุ่มมักจะออกมาในรูปแบบของความรุนแรงก้าวร้าว

ง. การใช้สารเสพติด เช่น การดื่มสุรา เสพยาบ้า เมื่อดื่มหรือเสพเข้าไปแล้วทำให้ขาดสติ ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ พฤติกรรมที่แสดงออกจะมีความรุนแรงก้าวร้าว เพราะฤทธิ์ของสารเสพติด

จ. การที่คนในสังคมสามารถพกพาอาวุธได้ โดยคิดว่าการมีอาวุธพกอยู่กับตัวและคิดว่าคนอื่นต้องกลัวตัวเองนั้น เมื่อมีเหตุการณ์ขัดแย้งหรือมีปัญหาเกิดขึ้น การแสดงพฤติกรรมหรือตอบโต้จะเป็นไปอย่างรุนแรง เกิดความกล้าแบบระห่ำ เพราะถือว่าตนเองมีอาวุธเป็นเครื่องมือซึ่งในความเป็นจริงแล้วหากไม่มีอาวุธ พฤติกรรมก็จะไม่รุนแรงหรือไม่ทำเช่นนั้น โดยลืมนึกไปว่าคนอื่นก็อาจมีอาวุธได้เช่นกัน ดังนั้นอาวุธจึงเป็นชนวนของความรุนแรง ทำให้คนไม่อดกลั้นในการควบคุมอารมณ์ของตัวเอง

ฉ. บุคลิกภาพส่วนบุคคลที่สั่งสมมาจากการเรียนรู้ในครอบครัวที่ไร้ประสิทธิภาพ มีผลต่อการใช้ความรุนแรงเป็นอย่างยิ่ง ทำให้กลายเป็นบุคลิกภาพหรือลักษณะนิสัยของคนนั้นได้

ช. สัญชาติญาณของมนุษย์¹²

2. อาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน (property crimes) หรือการลักขโมย แบ่งอาชญากรรมครั้งคราว (occasional criminals) เป็นผู้กระทำผิดโดยไม่มีกรวางแผนไว้ก่อน เป็นมือสมัครเล่น ทำเพื่อความสนุก ทำทนายกฎหมาย เช่น การขโมยของในห้างสรรพสินค้า คนกลุ่มนี้โดยปกติเป็นคนดีจอห์น เฮปเบิร์น (John Hepburn) นักอาชญาวิทยา มองว่าอาชญากรรมครั้งคราว จะก่ออาชญากรรมเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

อีกประเภท คืออาชญากรอาชีพ (professional criminals) กลุ่มนี้จะพัฒนาทักษะในการกระทำผิด มองการกระทำของตนว่าไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อน เป็นการแบ่งกันใช้ได้ ประกอบอาชญากรรมเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

ซัดเทอร์แลนด์ (Sutherland) อธิบายว่า อาชญากรอาชีพมี 2 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 รูปแบบของอาชญากรรม ยกตัวอย่าง เช่น ล้วงกระเป๋า ขโมยของจากที่ต่างๆ ปล้นธนาคาร ต้มตุ๋นหลอกหลวง ชักยอกทรัพย์สิน การพนัน ปลอมลายเซ็น เป็นต้น

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 23 – 25.

มิติที่ 2 พฤติกรรมการกระทำผิด โดยใช้ความฉลาด ไหวพริบ ทักษะ ความชำนาญ ความสามารถเฉพาะตัว ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับความรวดเร็วและการใช้กำลังในการทำงาน นอกจากนี้ยังมีเส้นสายหรือมีอำนาจให้การสนับสนุน การแต่งตั้งและมารยาททางสังคมเพื่อเป็นการดบตาไม่ให้เป็นที่สงสัย

รายละเอียดของรูปแบบอาชญากรรมที่พบเห็นบ่อย ๆ เช่น

ก. การลักทรัพย์ (Larceny) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ลักทรัพย์เล็กน้อย (petty larceny) ความผิดเล็กน้อย (misdemeanor) และการลักทรัพย์มาก (grand larceny) ข โมยทรัพย์สินที่มีค่าสูง เป็นการกระทำผิดที่ร้ายแรง (felony)

ข. การปลอมเช็ค (check forgers) คนปลอมเช็คส่วนใหญ่จะมาจากกลุ่มคนชั้นกลาง เกิดจากวิกฤตทางการเงินของตนเอง ต้องการเงินด่วน เช่น ต้องจ่ายบัตรเครดิต เป็นต้น

ค. การขโมยรถยนต์ (auto theft) บางคนขโมยเพื่อความสนุก บางคนต้องการพาหนะในการเดินทาง การขโมยเหมือนการขโมยรถใช้ชั่วคราว บางคนขโมยไปขายต่อเพื่อต้องการกำไร

ง. การตกทอง โดยกลุ่มคนร้ายแกล้งเดินมาพบสร้อยทองคำที่ถนน เขื่อที่เดินผ่านเห็นเหตุการณ์ คนร้ายจะแบ่งทองให้เขื่อโดยอาจขอแลกทองที่เขื่อใส่อยู่หรือแลกเงิน แล้วมอบสร้อยทองให้เขื่อ เมื่อไปตรวจดูปรากฏว่าเป็นทองชุบ

จ. การวางเพลิง (arson) วางเพลิงเคหะสถาน สถานที่ราชการหรือสาธารณะ รถยนต์ อาคารพาณิชย์ การวางเพลิงโดยผลประโยชน์จากการประกันอัคคีภัย¹³

3. อาชญากรรมคอปกขาว อาชญากรรมองค์กร และอาชญากรรมเศรษฐกิจ (White collar crimes, organized crimes and economic crimes) เอดิลเฮิร์ตซ์ (Edleheartz) อธิบายว่าอาชญากรรมปกเข็ดขาว หมายถึงการกระทำที่ผิดกฎหมาย หรือผิดจรรยาบรรณหรือจริยธรรมของการทำงาน ขาดความรับผิดชอบรับผิดชอบต่อความศรัทธาของคนในสังคม กระทำโดยคน คนหนึ่งหรือกลุ่มองค์กร ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน เป็นคนที่มีสถานภาพทางสังคมสูง หรือได้รับการยกย่องนับถือจากสังคม ในขณะที่ซัดเทอร์แลนด์ อธิบายว่าคือการกระทำของคนชั้นสูงที่มีสถานภาพทางสังคมที่น่ายกย่อง ปัจจุบันแนวคิดดังกล่าวเปลี่ยนไป คนที่จะประกอบอาชญากรรมปกเข็ดขาวจะเป็นใครก็ได้อยู่ในทุกชนชั้นของสังคม

ปาสซาส และเนลเก็น (Passas and Nelken, 1990) ได้แบ่งอาชญากรรมปกเข็ดขาวออกเป็น 4 ลักษณะ

¹³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 25 - 26.

1. อาชญากรรมหุ้นส่วนบริษัท (corporate crime) เป็นหุ้นส่วนที่ถูกต้องตามกฎหมายแต่อาศัยการแข่งขันบีบให้อีกฝ่ายต้องทำผิดกฎ

2. อาชญากรรมของรัฐบาล (government crime) พฤติกรรมการกระทำผิดกฎหมายที่ทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือโดยการมีส่วนร่วมรู้เห็นของเจ้าหน้าที่รัฐ และพยายามปิดบังการกระทำผิดนั้นๆ อาจมีผลประโยชน์ให้กับพรรคการเมืองหรือใครคนใดคนหนึ่ง ในรัฐบาลก็ได้ เช่น กรณีส่งคนงานไปต่างประเทศของกระทรวงแรงงานฯ โดยทำการทุจริตคือเก็บค่าหัวของผู้ใช้แรงงาน

3. อาชญากรรมของครั้งคราว (occupational crime) บุคคลที่ใช้โอกาสที่เหมาะสมในการกระทำผิดระเบียบของทางราชการ หรือองค์กร เพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเงิน

4. อาชญากรรมองค์กร/อาชญากรรมอาชีพ (organized/professional crime) กลุ่มนี้ใช้วิธีการที่ผิดกฎหมายเพื่อได้มาซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ

นอกจากนี้ยังมีอาชญากรรมใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ได้แก่อาชญากรรมเทคนิคสูง (high-tech crime) เป็นอาชญากรรมแนวใหม่ของอาชญากรรมปกเข็ดขาว เกี่ยวข้องกับการขโมยข้อมูลลับของหน่วยงานต่างๆ ตัวอย่าง เช่น อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต (internet crimes) การสร้างและแพร่ภาพลามกทางอินเทอร์เน็ต หรืออาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (computer crimes)

อาชญากรรมปกเข็ดขาว เกิดจากความโลภ ความอยากหรือความไม่รู้จักพอ จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าอาชญากรรมปกเข็ดขาวเกิดจากแรงจูงใจของความละโมภและความต้องการ

คาทลีน เดลีย์ (Kathleen Dary, 1989) วิเคราะห์ผู้หญิงที่เป็นอาชญากรปกเข็ดขาวว่าทำผิดเพราะต้องการอยู่รอดในวิกฤติของเศรษฐกิจมากกว่าความละโมภ และอำนาจ

อาชญากรรมองค์กร เช่น พวกมาเฟีย เป็นการแบ่งงานกันทำอย่างมีระบบ ทุกคนจะรู้เฉพาะภาระงานของตนเอง โดยมีหัวหน้าเป็นผู้กำหนดว่าใครทำอะไรอย่างไร เท่านั้นทุกคนต้องทำตามที่ได้รับมอบหมาย

การกระทำผิดของอาชญากรรมปกเข็ดขาวอาชญากรรมหุ้นส่วนบริษัทและอาชญากรรมองค์กรอาจเรียกรวมว่า “อาชญากรรมเศรษฐกิจ” (economic crimes) ได้

เอ็ดวิน ซัทเทอร์แลนด์ (Edwin Sutherland) ได้ให้คำนิยามความหมายของอาชญากรรมเศรษฐกิจโดยเรียกว่า “White-collar crimes คือ การกระทำความผิดทางอาญาหรือกฎหมายอื่น โดยบุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจ อาศัยความสัมพันธ์ทางอาชีพของเขาเหล่านั้น และความผิดดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายต่อวงการธุรกิจ ตลอดจนเศรษฐกิจของประเทศ”

อาชญากรรมเศรษฐกิจอาจเรียกว่า การโกงหรือการฉ้อฉลให้ผู้อื่นหลงเชื่อจะไม่มี การดำเนินการขั้นตอนต่างๆ เป็นอย่างดี ส่วนใหญ่จะเป็นการกระทำความผิดโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ของตนเป็นอาชญากรรมรูปแบบใหม่ที่มีวิธีการกระทำความผิดที่อาจจะไม่สร้างความหวาดกลัว

สะท้อนขวัญ หรือความโกรธแค้นชิงชังให้แก่คนในสังคมแต่ผลของการกระทำสามารถสร้างความเสียหายร้ายแรงให้แก่สังคมโดยที่สังคมอาจไม่ทราบถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งการกระทำความคิดที่เป็นอาชญากรรมรุนแรงนี้ มักเป็นการกระทำของบุคคลที่มีสถานภาพในสังคมมีความรู้ การศึกษาดี เป็นที่นับหน้าถือตา หรือเป็นที่รู้จักของคนในสังคม¹⁴

2.1.3 ทฤษฎีการเลียนแบบ

การ์เบรียล ทาร์ด (Gabriel Tarde) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศส ผู้เสนอทฤษฎีการเลียนแบบ (Lmitation Theory) หรือทฤษฎีการเอาอย่าง ให้ความสนใจต่ออิทธิพลของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีผลต่อการเกิดอาชญากรรมได้เน้นให้เข้าใจว่า อาชญากรรมได้เกิดขึ้นโดยลำพังโดดเดี่ยว แต่มีเทคนิคของการกระทำความคิดที่คล้ายคลึงกันเกิดตามมาด้วยเป็นปัญหาลูกโซ่ ทาร์ด ได้ศึกษากรณีตัวอย่างของอาชญากรรมมากมายและได้ตั้งข้อสังเกตว่าอาชญากรรมที่เกิดขึ้นนั้นมีความละม้ายคล้ายคลึงกันทาร์ด ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการมีปฏิริยาต่อกันระหว่างปัจจัยทางสังคมมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการเกิดอาชญากรรมและเขายังยอมรับด้วยว่า คนประกอบอาชญากรรมเพราะ โอกาสอำนวย

ทาร์ด ได้วางกฎของการเลียนแบบขึ้น เขาเชื่อว่ากฎของเขานั้นสามารถนำไปอธิบายการเกิดอาชญากรรมและพฤติกรรมอื่นในสังคมได้อีกด้วย กฎของเขาซึ่งได้วางขึ้นในปี ค.ศ.1912 มีข้อเสนอที่เป็นพื้นฐานทางความคิดทางวิทยาศาสตร์ทางสังคมอยู่ 3 ประการคือ

- 1) ผู้คนเลียนแบบผู้อื่นโดยสัดส่วนของความใกล้ชิด และความถี่ในการติดต่อกัน ดังนั้น การเลียนแบบน่าจะเกิดขึ้นมากในเมืองใหญ่หรือในที่ซึ่งผู้คนอยู่กันหนาแน่น
- 2) อาชญากรรมและพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีแนวโน้มที่จะแพร่จากสิ่งที่มีมากกว่าสู่สิ่งที่มีน้อยกว่า นั่นคือ จากมหาชนสู่ชาวบ้าน หรือจากเมืองใหญ่สู่ชนบท
3. เมื่อสิ่งสองสิ่งที่แตกต่างกันติดต่อกัน สิ่งหนึ่งอาจจะเข้าแทนอีกสิ่งหนึ่ง ตัวอย่าง เช่น การยิงเข้าแทนที่การแทงหรือการทุบตี ซึ่งเป็นวิธีการฆาตกรรม เพราะการยิงจะประสบผลสำเร็จได้ตามที่หวังผลเอาไว้ โดยไม่ต้องใช้ความพยายามมาก

จากกฎดังกล่าว ทำให้พิจารณาได้ว่าสังคมปัจจุบันซึ่งมีมาตรฐานในการดำรงชีวิตจากการพัฒนาทางอุตสาหกรรมจะก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมมากกว่าการลดปัญหาอาชญากรรม ทั้งนี้ เพราะว่าอุตสาหกรรมก่อให้เกิดสังคมเมืองเพิ่มมากขึ้น ความใกล้ชิดและอาวุธคือปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การกระทำผิดหรือปัญหาอาชญากรรม¹⁵

¹⁴เรื่องเดียวกัน, หน้า 26 - 27.

¹⁵อรรถพร ชูบำรุง, **อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2539), หน้า 33.

2.1.4 ทฤษฎีไร้ระเบียบ (Anomic Theory)

เมอร์ตัน ได้กล่าวถึงลักษณะของสังคมบางอย่างที่ก่อให้เกิดความกดดันและความขัดแย้งต่อบุคคลในกลุ่มจนทำให้มีพฤติกรรมไม่เป็นไปตามปทัสถานของสังคม ซึ่งเป็นผลให้เกิดความไม่เป็นระเบียบในสังคมโดยเน้นความขัดแย้งระหว่างโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมและระหว่างเป้าหมายปลายทางในรูปคุณค่าทางวัฒนธรรมกับวิธีการที่สังคมจัดให้เพื่อบรรลุจุดหมาย เมอร์ตันเห็นว่า สังคมมีองค์ประกอบสำคัญ 2 อย่าง คือ

1) เป้าหมายทางด้านวัฒนธรรม ถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องของสมาชิกในสังคมเป้าหมายเหล่านี้มีความสัมพันธ์ต่างกันไป เป็นสิ่งที่มีคุณค่าเป็นรากฐานต่อความเป็นอยู่ของกลุ่ม เช่น เสรีภาพในการศึกษาค้นคว้า และความเสมอภาคกันในสังคม

2) วิธีทางต่างๆ ที่สังคมกำหนดไว้ให้บุคคลปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ถือเป็นเรื่องของระเบียบกฎเกณฑ์ วินัย ศีลธรรม จรรยา ฯลฯ เช่น กฎหมายต่างๆ เป็นต้น

พฤติกรรมฝืนสังคมเกิดขึ้นเนื่องจากขาดความสมดุล หรือเกิดการขัดแย้งระหว่างองค์ประกอบทั้ง 2 อย่าง ถ้ามีการเน้นในเป้าหมายและวิธีทางหรือปทัสถานเท่ากัน สังคมก็มีความเป็นระเบียบแต่ถ้าเน้นในเป้าหมายมากกว่าวิธีทางหรือปทัสถานกฎเกณฑ์และปทัสถานก็จะสลายตัวไม่สามารถควบคุมบังคับบุคคลผู้เป็นสมาชิกในสังคมได้ เกิดเป็นสภาพไร้ระเบียบ (anomie) เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมฝืนจากปทัสถานการมีพฤติกรรมฝืนปทัสถานของสังคม บางครั้งก็เป็นการประกอบอาชญากรรมอีกด้วย

เมอร์ตัน ได้แบ่งแบบอย่างการปรับตัวต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและวิธีการดังกล่าวออกเป็น 5 แบบ คือ

แบบที่ 1 การปฏิบัติตามสังคม (Conformity) ไม่ก่อให้เกิดพฤติกรรมฝืนสังคม เพราะบุคคลยอมรับเป้าหมายทางวัฒนธรรมและปฏิบัติตามวิธีการที่ยอมรับ เช่น ชนชั้นกลางต้องการความสำเร็จในชีวิตและมีฐานะมั่นคง ก็ต้องทำงานหนัก มีการศึกษา และประหยัด เป็นต้น

แบบที่ 2 การปรับตัวแบบแหวกแนว (Innovation) เป็นพฤติกรรมที่ฝืนสังคมซึ่งเป็นปัญหาสังคม โดยบุคคลจะยึดมั่นในเป้าหมายทางวัฒนธรรม แต่ไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือปทัสถานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ตรงกันข้ามบุคคลจะแสวงหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่น ชนชั้นต่ำยอมรับในเป้าหมายทางวัฒนธรรมของสังคม คือต้องการมีสถานภาพทางเศรษฐกิจดี แต่วิธีการที่จะให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวสังคมไม่เปิดโอกาสให้ จึงหันมาใช้วิธีการใหม่เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการโดยไม่คำนึงว่าจะผิดกฎหมาย หรือศีลธรรมหรือไม่ เช่น ลักขโมย วิจารณ์ทรัพย์สินทรัพย์ เป็นต้น

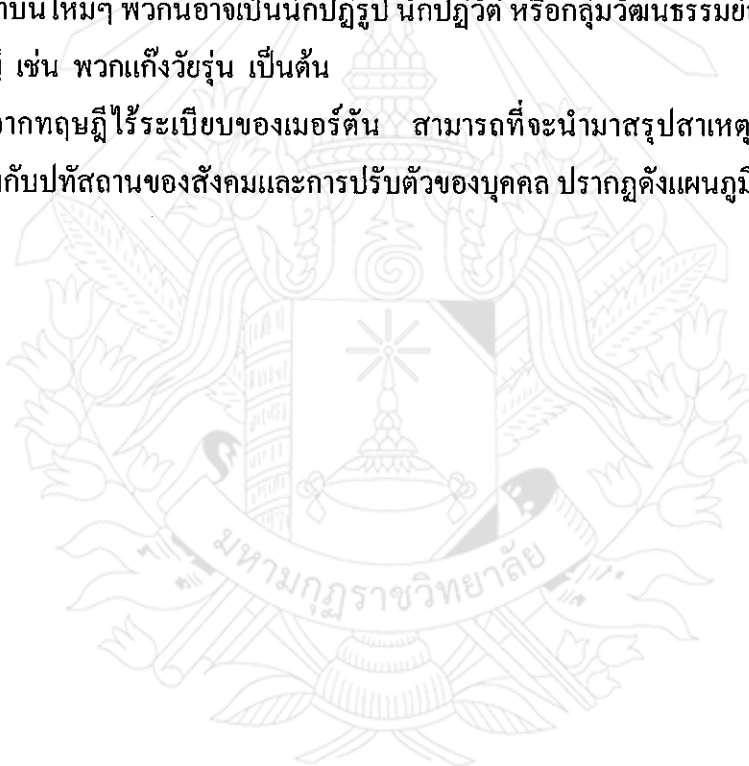

แบบที่ 3 เจ้าระเบียบ (Ritualism) เป็นพวกละทิ้งเป้าหมายทางด้านวัฒนธรรม แต่กลับยึดมั่นในวิถีทางหรือปทัสถานอย่างมั่นคง เป็นพวกที่ไม่กล้าเสี่ยงในการแข่งขันกับบุคคลอื่น มักพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ เป็นพวกแก่ระเบียบเคร่งครัดแล้วจะทำผิดระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมมากเกินไปจนไม่กล้าทำอะไร

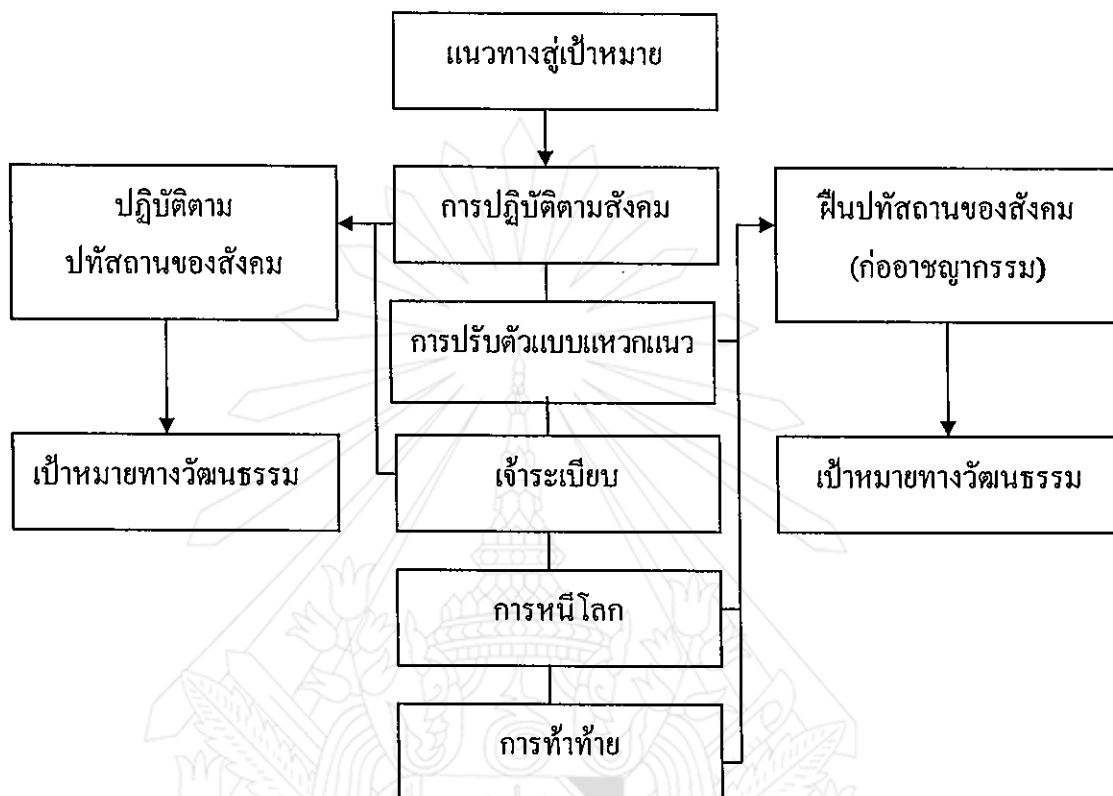
แบบที่ 4 การหนีโลก (Retreatism) เดิมพวกนี้ยอมรับในเป้าหมายทางวัฒนธรรม แต่มีความว้าวุ่นใจจนเกิดความพ่ายแพ้ในชีวิตจึงหนีสังคมเลิกการต่อสู้เพื่อให้ได้ซึ่งความสำเร็จในชีวิต และไม่ปฏิบัติตามปทัสถานทางสังคม แยกตัวออกจากสังคม เช่น พวกฮิปปีที่รวมกลุ่มกันสูบกัญชวยาสเสพติดอื่นๆ มีวัฒนธรรมย่อย (subculture) ของตนเองขึ้นมาใช้ในกลุ่ม

แบบที่ 5 การทำร้าย (Rebellion) เป็นแบบของพฤติกรรมที่พยายามปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมในทิศทางที่ตนจะได้รับผลประโยชน์ พวกนี้ไม่พอใจเป้าหมายทางวัฒนธรรมและวิถีทางของสถาบันที่มีอยู่ เพราะตนไม่สามารถสร้างความสำเร็จในชีวิตได้จึงต้องการแสวงหาวิถีทางสถาบันใหม่ๆ พวกนี้อาจเป็นนักปฏิรูป นักปฏิวัติ หรือกลุ่มวัฒนธรรมย่อย ซึ่งแตกต่างไปจากสังคมใหญ่ เช่น พวกแก๊งวัยรุ่น เป็นต้น

จากทฤษฎีไร้ระเบียบของเมอร์ตัน สามารถที่จะนำมาสรุปสาเหตุการเกิดอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับปทัสถานของสังคมและการปรับตัวของบุคคล ปราบกฏผังแผนภูมิที่ ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงสาเหตุการเกิดอาชญากรรมที่เกิดจากแนวทางสู่เป้าหมายทางวัฒนธรรมของบุคคลตามตัวแบบการปรับตัวเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

จากแผนภูมิที่ 1 จะเห็นว่าพฤติกรรมปรับตัวของบุคคล 3 แบบ คือ การปรับตัวแบบแหวกแนว การหนีโลก และการทำท้าย บุคคลจะแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าปทัสถานทางสังคัม นั่นคือการก่ออาชญากรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางวัฒนธรรม ส่วนอีก 2 แบบ คือการปฏิบัติตามสังคัมและเจ้าระเบียบ นั้นเป็นพฤติกรรมที่ไม่ฝ่าปทัสถานทางสังคัม เป็นการปฏิบัติตามแนวทางที่สังคัมกำหนดเพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายทางวัฒนธรรมจึงไม่ก่อให้เกิดอาชญากรรมแต่อย่างใด¹⁶

¹⁶Merton, **Social Structure**, อ้างใน ประหยัด บุญศรี, “การศึกษาสถานภาพและมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดเชียงใหม่”, **ปริชญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก), 2532, หน้า 13-14.

2.1.5 ทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธศาสนา

อรรถพร ชูบำรุง ได้กล่าวถึงอาชญาวิทยาแนวพุทธ จากการศึกษาค้นคว้าวิชาพุทธศาสนา ในพระไตรปิฎก อาจสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับการประกอบอาชญากรรมมี 3 ประการ คือ

1) ปัจจัยทางจิต พุทธศาสนาเน้นปัจจัยทางจิตแตกต่างจากนักอาชญาวิทยา กล่าวคือ อาชญาวิทยาเน้นปัจจัยทางจิตในแง่ความก้าวร้าว ความมุ่งร้าย ความเห็นแก่ตัว ความเกียจคร้าน โรคจิต โรคประสาท ความผิดปกติของบุคลิกภาพ เป็นต้น ส่วนพุทธศาสนาเน้นปัจจัยทางจิตในส่วนลึก หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าปัจจัยทางวิญญาณ (Spiritual Factor) พุทธศาสนาถือว่าคนที่ประกอบอาชญากรรม คือคนที่เป็นโรคทางวิญญาณจนมีอาจจะยับยั้งใจตนเองได้ ทำให้เกิดความ โลก ความโกรธ และความหลงจนเกินเหตุ ทำให้คิดผิด พุคผิด และทำผิด ดังนั้นเมื่อการกระทำสิ่งใดที่เป็น การละเมิดกฎหมายอาญา การกระทำนั้นก็จะกลายเป็นอาชญากรรมไป

2) ปัจจัยทางสังคม พุทธศาสนาเน้นมากคือการคบค้าสมาคมกับคนชั่วเป็นมิตร เรื่องนี้ สอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับการเข้าสมาคมกับกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกัน (Theory of Differential Association) ของซัทเธอร์แลนด์ จึงสามารถจำแนกปัจจัยทางสังคมที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมได้ 4 ประการ คือ

2.1 การคบคนชั่วเป็นมิตร ย่อมทำให้เกิดความเห็นผิดหรือมิจฉาทิฐิ แล้วนำไปสู่ การประกอบอาชญากรรมได้

2.2 ความยากจน เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเสื่อมของสถาบันทางการเมือง การปกครอง เมื่อความขัดสนเกิดขึ้น โดยทั่วไป ก็ย่อมทำให้เกิดความเห็นผิดและนำเข้าสู่ การประกอบอาชญากรรม

2.3 เหยื่ออาชญากรรม ในเรื่องนี้พุทธศาสนาได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่ทำให้คนอื่นต้องเดือดร้อนย่อมได้รับความเดือดร้อนตอบแทนเป็นไปตามผลกรรมที่ได้สร้างขึ้น นอกจากนี้ผู้ที่ตั้งตน อยู่ในความประมาทก็อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ เช่น การเที่ยวในตรอกซอกซอยต่างๆ ใน เวลาค่ำคืนเนือง ๆ เป็นต้น หรืออาจเป็นเหยื่อที่มีความโง่เป็นสันดานก็ได้ นอกจากนี้ยังมีเหยื่อ ที่เกิดจากความสมัครใจของตนเองจะต้องตกอยู่ในสภาพที่เป็นทั้งอาชญากรรมและเหยื่อไปพร้อม ๆ กัน เช่น การเล่นเกมพนัน การเป็นโสเภณี การติดยาเสพติด เป็นต้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าคนตก เป็นเหยื่อเพราะความเห็นผิด จึงทำให้เกิดการกระทำผิดหรือการประกอบอาชญากรรมขึ้น

2.4 ความอ่อนแอของสถาบันทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันทางการเมือง การปกครองที่ไม่มีความเข้มแข็งพอ และไม่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังก็จะส่งเสริมให้เกิดอาชญากรรมได้

3) ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เป็นปัจจัยภายนอกที่มีส่วนจูงใจให้เกิดการประกอบ
 อาชญากรรม เท่าที่ปรากฏในคัมภีร์พุทธศาสนา คือ

3.1 สถานที่ ได้แก่ สถานที่เปลี่ยวหรือสถานที่ยากแก่การถูกจับกุมข่มขู่ต่อการ
 ประกอบอาชญากรรม

3.2 สิ่งเสพติด เมื่อเสพแล้วข่มทำให้เกิดความประมาท เห็นผิดเป็นชอบได้

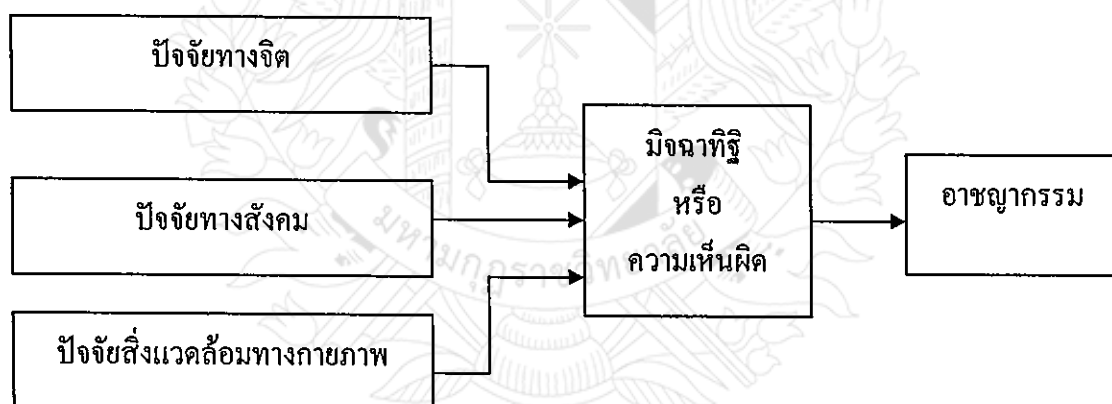
3.3 อาวุธ หากมีอย่างแพร่หลายหรือขาดการควบคุมอย่างจริงจัง ข่มส่งผลให้
 อาชญากรรมเกิดขึ้นมากยิ่งขึ้น

3.4 เวลาที่ไม่สมควร เช่น เวลาค่ำมีดข่มทำให้เห็นผิด ถือเป็นโอกาสในการประกอบ
 อาชญากรรมได้

3.5 วัตถุอันเป็นที่รักหรือของมีค่า ความอยากได้อยากมีสิ่งเหล่านี้อาจนำสู่การประกอบ
 อาชญากรรมได้¹⁷

จากปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมตามหลักพุทธศาสนา สามารถที่จะเขียนเป็นแผนภูมิ
 เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้น ดังปรากฏในแผนภูมิที่ 4 ดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีอาชญาวิทยา
 แนวพุทธศาสนา

¹⁷ ัณณพ ชูบำรุง, อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา, อ่างแก้ว, หน้า 42-43.

จากแผนภูมิที่ 2 ปัจจัยทางจิต ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ก่อให้เกิด
 มิจนาทิจหรือความเห็นผิด อันนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมขึ้นในที่สุด

2.1.6 ทฤษฎีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน

ทฤษฎีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกัน (Differential Association Theory) ทฤษฎีนี้มีแนวคิด
 ที่สำคัญว่าพฤติกรรมทางอาชญากรรมเรียนรู้กันได้ โดยการติดต่อกันอย่างใกล้ชิดภายในกลุ่ม และ
 พฤติกรรมที่แสดงออกมา ในลักษณะที่จะเป็นอาชญากรนั้น ขึ้นอยู่กับความแตกต่างในช่วง
 ระยะเวลา และความสม่ำเสมอในการติดต่อสัมพันธ์กัน

วาร์ด และคณะ ได้สรุปทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม โดยมีสมมติฐานว่า
 การกระทำความผิดเกิดขึ้นเมื่อสถานการณ์เหมาะสม สำหรับกระบวนการซึ่งคนใดคนหนึ่งจะเข้ามามี
 ส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด พฤติกรรมทางอาชญากรสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่ง
 ไปสู่อีกบุคคลอื่นๆ ได้โดยกระบวนการดังต่อไปนี้

1) พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรม เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ กล่าวคือ พฤติกรรม
 ของการเป็นอาชญากรไม่ได้ถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์มาจากบรรพบุรุษ ผู้ที่ไม่ได้รับการเรียนรู้ใน
 เรื่องอาชญากรรมก็จะไม่มีพฤติกรรมเป็นอาชญากร การเรียนรู้นี้มาได้จำกัดอยู่เฉพาะการเรียนรู้ที่ได้รับ
 จากวิธีการอบรมสั่งสอน โดยตรงเพียงด้านเดียว แต่หมายรวมถึงการเรียนรู้ที่ได้รับจากอิทธิพลของ
 กระบวนการทางสังคม

2) พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรม สามารถเรียนรู้ได้จากบุคคลอื่น โดยกระบวนการ
 ติดต่อดสื่อสารสามารถกระทำได้หลายวิธีด้วย การพูดจากันรวมถึงการติดต่อดสื่อสารโดยสัญลักษณ์ เช่น
 กิริยาท่าทาง และสัญลักษณ์อื่นๆ ด้วย

3) การเรียนรู้การกระทำผิดในส่วนที่สำคัญเกิดจากกลุ่มบุคคลที่คุ้นเคยกัน หลักการสำคัญ
 ของการเรียนรู้พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรม เกิดขึ้นได้มากที่สุดจากการติดต่อกันอย่างใกล้ชิด
 ภายในกลุ่มที่สนิทสนมกัน เนื่องจากมีการยอมรับและถ่ายทอดได้ดีกว่า

4) การเรียนรู้การกระทำผิดนี้ประกอบด้วยการเรียนรู้ถึงปัจจัยอื่นประกอบปัจจัยดังกล่าว
 เป็นสิ่งที่ส่งเสริมการกระทำผิดได้แก่

4.1 เทคนิคต่างๆ ในการประกอบอาชญากรรมบางอย่างมีวิธี และเทคนิคสลับซับซ้อน
 บางอย่างสามารถเรียนรู้ได้ง่าย

4.2 การกำหนดทิศทางเฉพาะของตนเอง ซึ่งเกิดจากแรงบันดาลใจ แรงขับเคลื่อนภายใน
 รู้จักวิธีหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง รวมทั้งทัศนคติต่างๆ

5) การที่แรงจูงใจ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากการกำหนดของกฎหมายว่า จะปฏิบัติตามหรือไม่
 ปฏิบัติตาม ในบางสังคมบุคคลจะอยู่ท่ามกลางบุคคลอื่นซึ่งให้ความสำคัญแก่การเคารพกฎหมายแต่

บางสังคมสนับสนุนให้บุคคลฝ่าฝืนกฎหมาย สามารถอธิบายได้ว่าผู้ใดอยู่ท่ามกลาง ผู้ซึ่งพอใจว่ากฎหมายเป็นสิ่งที่ควรเคารพ คนในสังคมนั้นก็จะเคารพกฎหมาย แต่สำหรับในสังคมใดที่อาจอยู่ท่ามกลางผู้ที่เห็นว่า การละเมิดกฎหมายเป็นสิ่งที่ถูกต้องและควรกระทำ สังคมนั้นก็จะมีแต่คนที่ไม่พอใจจะเคารพกฎหมาย การกำหนดว่าบุคคลใดพอใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ของคนในหมู่สังคมนั้น

6) บุคคลกลายเป็นผู้กระทำความผิด เพราะให้ความหมายในทางที่พอใจฝ่าฝืนกฎหมาย มากกว่าการให้ความหมายไปในทางไม่พอใจจะฝ่าฝืนกฎหมาย นั่นคือคนกระทำความผิดกฎหมายเพราะมีความพอใจที่จะละเมิดกฎหมาย มากกว่าจะปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อนี้เป็นหลักของทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม

7) ผลต่างของการคบค้าสมาคม อาจแตกต่างในด้านความถี่ ระยะเวลา การจัดลำดับก่อนหลัง และความแรงกล้า หมายความว่าผลที่เกิดจากการติดต่อสัมพันธ์กับพฤติกรรมอาชญากร และพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์กับอาชญากรนั้นจะแตกต่างกันไปเนื่องมาจากเรื่องความถี่ ระยะเวลา ที่ผู้นั้นเข้าไปติดต่อสัมพันธ์กับพฤติกรรมประเภทใด ประสบการณ์ที่ได้รับมาอยู่ลำดับก่อนหรือหลัง และความรู้สึกแรงกล้าความจริงจังที่จะรับเอาพฤติกรรมนั้น

8) ขบวนการของการเรียนรู้พฤติกรรมอาชญากรรม สัมพันธ์กับแบบของอาชญากรรม และแบบที่ต่อต้านอาชญากร ซึ่งเกี่ยวกับกลไกของการเรียนรู้ทางอื่นๆ กล่าวคือ การที่บุคคลจะกระทำความผิดเนื่องจากได้สัมผัสกับรูปแบบหรือแบบแผนของอาชญากรรม ในขณะที่เดียวกันก็รู้อรูปแบบของการเป็นคนดีนั้น ก็มีพื้นฐานมาจากกระบวนการเรียนรู้เช่นเดียวกันกับการเรียนรู้ของอาชญากรรม เช่น การเลียนแบบ การเรียนรู้โดยการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

9) ขณะที่พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากร เป็นการแสดงออกถึงความต้องการโดยทั่วไป และค่านิยม ไม่อาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมนั้น เกิดจากความต้องการและค่านิยมอย่างเดียวกัน ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมอาชญากรรมเป็นการแสดงออกทางด้านความต้องการและค่านิยมอย่างเดียวกัน อาชญากรและคนดีอาจจะมีความต้องการและค่านิยมเหมือนกัน เช่น ต้องการความมั่งมี ต้องการมีหน้าตาได้รับการยอมรับในสังคม สิ่งที่จะแตกต่างกันจะเป็นเพียงวิธีการที่ได้มาซึ่งในสิ่งที่ตนต้องการกล่าวคือ คนดีจะใช้วิธีที่สังคมยอมรับแต่อาชญากรจะไม่คำนึงว่าวิธีการของตนจะฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมหรือไม่ ขอเพียงให้ได้ผลตามเป้าหมายที่ต้องการเท่านั้น¹⁸

¹⁸Ward and others, **The Social Deviance**, อังโน ประหยัด บุญศรี, “การศึกษาสถานภาพและมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่”, **ปริชญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, อังแล้ว, หน้า 44 – 45.

2.1.7 ทฤษฎีหลายสาเหตุ

1) เฮอ์แมน แมนไฮม์ (Hermann Mannheim) นักอาชญาวิทยาชาวอังกฤษผู้นี้ได้อธิบายไว้ว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอาชญากรรมคือ ปัจจัยทางกายภาพ (Physical Factors) ปัจจัยทางสังคม (Social Factors) ปัจจัยทั้งสองอย่างนี้ส่งผ่านไปยังปัจจัยทางจิตใจ (Mental Factors) คำอธิบายโดยสรุปมีว่า ปัจจัยทางกายภาพ และปัจจัยทางสังคมจะก่อให้เกิดอาชญากรรมก็ต่อเมื่อจิตใจเอื้ออำนวยให้เป็นไป กล่าวคือจิตใจมีความต้องการหรือมีแรงจูงใจที่จะกระทำเช่นนั้น แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าลักษณะของจิตใจจะเป็นตัวแปรที่เด่นชัดเหนือปัจจัยอื่น หากความกดดันของปัจจัยอื่นมีกำลังมาก และมีเชื้อของความต้องการทางจิตใจแม้เพียงนิดเดี๋ยวก็อาจจะนำไปสู่การกระทำผิดได้ อย่างไรก็ตาม ขอให้เข้าใจไว้ด้วยว่าถ้าขาดความต้องการทางจิตใจแล้วอาชญากรรมก็จะไม่เกิด อีกประการหนึ่งถ้าหากความต้องการทางจิตใจมีมากแม้จะไม่มีปัจจัยอื่นก็อาจนำไปสู่อาชญากรรมได้ แมนไฮม์ยังยืนยันว่าทฤษฎีของเขาสอดคล้องกับทฤษฎีหลายสาเหตุในบางเรื่อง และชี้ให้เห็นว่าปัจจัยจะกลายเป็นสาเหตุก็ต่อเมื่อปัจจัยนั้นเป็นแรงจูงใจให้เกิดอาชญากรรม ต่อไปนี้เป็นภาพและแนวคิดของแมนไฮม์ต่ออาชญากรรม¹⁹

แผนภูมิที่ 3 ทฤษฎีหลายสาเหตุตามแนวความคิดของแมนไฮม์

สรุปได้ว่า ทฤษฎีของแมนไฮม์ ถือว่าปัจจัยทางจิตใจ เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดอาชญากรรม

2) ทฤษฎีหลายสาเหตุอธิบายโดย ดอน กิบบอนส์ (Don Gibbons) นักอาชญาวิทยาชาวอเมริกันผู้นี้ได้อธิบายไว้ว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอาชญากรรมมีอยู่ 3 ปัจจัยคือ

ปัจจัยแรก คือปัจจัยที่เป็นสาเหตุพื้นฐาน (Root Causes) หรือเป็นสิ่งที่รองรับในเบื้องต้น ตัวอย่าง เช่น ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว สภาพไร้ระเบียบในสังคมความไม่มั่นคงในทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

¹⁹ อดิณพ ชูบำรุง, *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา*, อ่างแก้ว, หน้า 41 - 42.

ปัจจัยที่สอง คือปัจจัยที่เป็นตัวแปรแทรกซ้อน (Intervenning Variables) ถือเป็นปัจจัยที่แทรกซ้อนเข้ามาสนับสนุนปัจจัยที่เป็นสาเหตุพื้นฐาน ตัวอย่างเช่น ประสบการณ์ในครอบครัว การคบค้าสมาคมกับคนชั่ว การยึดถือวัฒนธรรมรองที่ส่งเสริมการกระทำผิด เป็นต้น

ปัจจัยที่สาม คือปัจจัยเกื้อหนุน (Precipitating Factors) นับเป็นปัจจัยที่จุดชนวนให้เกิดอาชญากรรม หากขาดชนวนเสียแล้วอาชญากรรมก็จะไม่เกิดขึ้น ตัวอย่าง เช่น บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล สถานการณ์อำนาจ หรือโอกาสอำนาจ เป็นต้น

ตามทฤษฎีของกิบบอนส์นี้ถือว่า อาชญากรรมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อปัจจัยทั้งสามประการรวมตัวกันอย่างสนิทแนบแน่น ทฤษฎีของกิบบอนส์นี้ให้ความสำคัญแก่ปัจจัยต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน ไม่เหมือนกับทฤษฎีของแมนไฮม์ ซึ่งให้ความสำคัญแก่ปัจจัยทางจิตใจมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ²⁰

2.1.8 ทฤษฎีการกระทำผิดของผู้หญิง (Feminist theories of crime)

สาเหตุที่นักทฤษฎีบางท่านให้ความสนใจเรื่องผู้หญิงกับอาชญากรรมก็เนื่องมาจากพวกเขาเห็นความเห็นว่าปัจจุบันทฤษฎีอาชญาวิทยาถูกสร้างขึ้นมา เพื่ออธิบายอาชญากรรมของผู้ชาย นอกจากนี้เมื่อนำไปทดสอบแล้วกลุ่มตัวอย่างมักจะเป็นผู้ชาย หรือไม่ก็มีผู้หญิงรวมอยู่ในกลุ่มตัวอย่างน้อยมาก ดังนั้นจึงเหมาะสมสำหรับอาชญากรรมที่ประกอบโดยผู้ชายเท่านั้น แนวความคิดนี้เริ่มกำเนิดเมื่อปี ค.ศ.1975 และมาจากนักอาชญาวิทยาผู้หญิงเป็นส่วนมาก

ลักษณะของทฤษฎีอาชญาวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมอาชญากรรมของผู้หญิงมุ่งศึกษา 2 ประเด็น ดังนี้ คือ

1) ปัญหาทั่วไป (Generalizability problem) หัวข้อนี้มุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับทฤษฎีอาชญาวิทยาทั่วไป สามารถนำไปอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมของผู้หญิงได้หรือไม่

2) ปัญหาอัตราส่วนทางเพศ (Gender ratio problem) หัวข้อนี้มุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับทฤษฎีอาชญาวิทยาปัจจุบันสามารถอธิบายความแตกต่างของอัตราการกระทำผิดระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงได้หรือไม่ และเหตุใดผู้หญิงจึงกระทำผิดในสัดส่วนที่น้อยกว่าผู้ชายมาก

ในปัจจุบันสามารถแบ่งแยกนักอาชญาวิทยาที่ศึกษาพฤติกรรมอาชญากรรมของผู้หญิงได้ 2 กลุ่ม คือกลุ่มแรกเป็นนักทฤษฎีแนวเดิมที่เชื่อว่าทฤษฎีอาชญาวิทยาที่มีอยู่สามารถใช้อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมได้ทั้งของผู้ชายและผู้หญิง จึงไม่มีความจำเป็นต้องทำการพัฒนาทฤษฎีสำหรับผู้หญิงขึ้นมา โดยเฉพาะ และกลุ่มที่สองมีความเชื่อว่า ทฤษฎีที่มีอยู่สามารถอธิบายอาชญากรรมผู้หญิงได้สมบูรณ์แบบ จำเป็นต้องมีการพัฒนาหรือสร้างทฤษฎีสำหรับผู้หญิงโดยเฉพาะ ซึ่งแนวคิดกลุ่มที่สองนี้สามารถแบ่งแยกออกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ

²⁰เรื่องเดียวกัน, หน้า 43.

1. กลุ่มทฤษฎีการปลดปล่อยให้เป็นอิสระของผู้หญิง
2. กลุ่มการขัดเกลาทางสังคมโดยครอบครัวที่กำหนดความแตกต่างของบทบาทจากเพศ
3. กลุ่มที่มองว่าเพศชายเป็นใหญ่ในสังคม

1. กลุ่มทฤษฎีการปลดปล่อยให้เป็นอิสระของผู้หญิง (Women liberation theories)

นักทฤษฎีกลุ่มแรกเรียกว่า Liberation Theories มีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า เมื่อสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่เปิดโอกาสให้บทบาทของพฤติกรรมของผู้ชายและผู้หญิงมีความแตกต่างกันน้อยลง ไม่ว่าจะเป็นในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ ครอบครัว การเมือง ทหาร และเศรษฐกิจ ผู้หญิงและผู้ชายจึงมีแนวโน้มที่จะมีความคล้ายคลึงกันในด้านพฤติกรรม เบี่ยงเบนหรือพฤติกรรมอาชญากรรม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง นักทฤษฎีแนวนี้เชื่อว่า บทบาททางสังคมของผู้หญิงในยุคใหม่นี้ จะมีอิทธิพลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในพฤติกรรมของผู้หญิงด้วย

ฟรีดา แอดเลอร์ (Freda Adler, 1975) เขียนหนังสือเรื่อง Sister in crime: The rise of the new female criminal ได้นำเสนอว่า ผู้หญิงในสังคมสมัยใหม่กำลังเปลี่ยนแปลงในทางที่มีความก้าวร้าวมากขึ้น และต้องแข่งขันมากขึ้น ซึ่งบทบาทเหล่านี้ก็เกิดขึ้นเช่นเดียวกัน ซึ่งแอดเลอร์ ได้นำเสนอว่าลักษณะของอาชญากรรมที่ประกอบโดยผู้หญิงได้เปลี่ยนแปลงไปมาก เช่น การปล้นทรัพย์ ฆาตกรรม การชิงทรัพย์ การขู่กรรโชกทรัพย์ ฆาตกรรม ซึ่งพฤติกรรมอาชญากรรมเหล่านี้เมื่อก่อนเป็นบทบาทของผู้ชายเท่านั้นดังนั้นจึงเชื่อว่าสาเหตุสำคัญที่ผู้หญิงกระทำผิดมากขึ้นก็คือ โอกาสที่เปิดกว้างขึ้น นั่นเอง

ริต้า ซีมอน (Rita Simon, 1975) ได้นำเสนอว่า อาชญากรรมที่ประกอบโดยผู้หญิงเพิ่มจำนวนมากขึ้นทั้งปริมาณและรูปแบบ หากแต่ไม่ได้เกิดจากการที่ผู้หญิงได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่มีการใช้กำลังมากขึ้นเป็นบุคลิกภาพของเพศชาย (masculine characteristics) หากแต่เป็นกรณีที่ผู้หญิงได้เข้ามามีโอกาสในการประกอบอาชญากรรมมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของผู้หญิงในด้านการเข้าร่วมในตลาดแรงงาน การศึกษา การประกอบอาชีพ และรายได้ ทำให้ผู้หญิงมีโอกาสมากขึ้นในการประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเศรษฐกิจและอาชญากรรม ปกป้องชีวิต ซีมอน ได้อ้างสถิติอาชญากรรมช่วงปี ค.ศ. 1953-1974 ที่เพิ่มขึ้นทั้งด้านปริมาณและความรุนแรง ได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์มีผู้ต้องหาเป็นหญิงเพิ่มขึ้น 3 เท่า นอกจากนี้คดีพวกฉ้อโกง และยักยอกทรัพย์ได้เพิ่มขึ้น โดยผู้ต้องหาหญิงและชายมีสัดส่วนเกือบเท่าเทียมกัน

ทฤษฎีทั้งสองเชื่อว่า หากเปิดโอกาสให้ผู้หญิงเท่าเทียมกับผู้ชายแล้ว ผู้หญิงก็จะมีอัตราการประกอบอาชญากรรมเช่นเดียวกับผู้ชาย ดังนั้นปัจจัยหรือตัวแปรที่เป็นสาเหตุสำคัญของอาชญากรรมไม่แตกต่างกันระหว่างของผู้ชายกับผู้หญิง

ข้อแตกต่างของนักทฤษฎีทั้งสองท่าน ก็คือประเภทของอาชญากรรมโดยผู้หญิง ไซมอน มุ่งเน้นที่อาชญากรรมเซ็กซ์ปกขาว ในขณะที่แอดเลอร์ มุ่งอธิบายอาชญากรรมประเภทประทุษร้าย ต่อทรัพย์ และทฤษฎีแนวคิดนี้มีหลักการพื้นฐานตามทฤษฎีแนวตั้งเดิม

2. กลุ่มการขัดเกลาทางสังคมโดยครอบครัวที่กำหนดความแตกต่างของบทบาทจากเพศ (Sex – role differentiation in family socialization)

แนวคิดนี้เชื่อว่ากระบวนการขัดเกลาทางสังคมในครอบครัวมีความแตกต่างกันระหว่าง เด็กผู้ชาย กับเด็กผู้หญิง จอห์น เฮเกิน (John Hagan, 1989) เป็นนักทฤษฎีที่สนับสนุนแนวคิดนี้ เป็นอย่างมากโดยนำเสนอทฤษฎีว่าความแตกต่างของอัตราการทำผิดระหว่างเยาวชนชาย และเยาวชนหญิง มีสาเหตุจากโครงสร้างทางสังคม ระบบเศรษฐกิจ และกลไกควบคุมทางสังคม กล่าวคือ กระบวนการขัดเกลาในครอบครัวมีแนวโน้มที่จะควบคุมเด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย และสอนให้เด็กผู้ชายมีลักษณะชอบความเสี่ยงและให้เด็กหญิงหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ซึ่งกระบวนการนี้ จะเด่นชัดในสังคม ระบบที่ผู้ชายเป็นใหญ่ (patriarchal family) มากกว่าสังคมระบบที่นิยมความเท่าเทียมกัน (egalitarian family)

สำหรับครอบครัวที่ผู้ชายเป็นใหญ่ หมายถึงครอบครัวที่บิดาอยู่ในฐานะที่เป็นใหญ่ในครอบครัวมีอำนาจควบคุมสั่งการ ในขณะที่มารดาทำหน้าที่เป็นแม่บ้าน และอยู่ในฐานะปฏิบัติตามบิดา ครอบครัวลักษณะนี้จะปลูกฝังให้เด็กอยู่ในระเบียบวินัย ในขณะที่ปล่อยให้เด็กชายมีอิสระมาก ทำให้มีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมอาชญากรรมได้มาก ดังนั้นจึงพบว่าในสังคมลักษณะนี้เด็กชายมีแนวโน้มจะมีพฤติกรรมอาชญากรรมมากกว่าเด็กหญิง

ส่วนครอบครัวที่นิยมความเท่าเทียมกัน หมายถึงครอบครัวที่มารดาเป็นใหญ่ หรือมีความเท่าเทียมกับบิดา เนื่องจากว่า ไม่มีบิดา หรือมารดาทำงานเช่นเดียวกับบิดา ซึ่งครอบครัวลักษณะนี้จะมีแนวโน้มที่เลี้ยงดูเด็กหญิงในลักษณะเหมือนหรือคล้ายคลึงกับเด็กชาย เป็นสาเหตุให้เด็กหญิงมีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรมมากกว่าครอบครัวในสังคมอีกระบบหนึ่ง และเด็กหญิงมีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรมเช่นเดียวกันกับเด็กชาย

เมื่อนำมาอธิบายพฤติกรรมพบว่า ในครอบครัวที่บิดาและมารดามีฐานะทางสังคมเท่าเทียมกัน จะพบว่าเด็กชายและเด็กหญิงจะมีพฤติกรรมเท่าเทียมกัน

ทฤษฎีนี้มีหลักการพื้นฐานมาจากทฤษฎีแนวสังคมศาสตร์ คือทฤษฎีควบคุมทางสังคม และทฤษฎีการเรียนรู้

3. กลุ่มที่มองว่าเพศชายเป็นใหญ่ในสังคม (Patriarchal society perspectives theorists)

นักทฤษฎีแนวนี้มีแนวคิดว่า สังคมปัจจุบันมีผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงจึงถูกเอารัดเอาเปรียบในทุกด้าน ทฤษฎีอาชญาวิทยาก็มีรากฐานมาจากแนวคิดนี้เช่นกัน จึงมีข้อบกพร่องบางประการที่ไม่

สามารถนำมาอธิบายอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงได้ แนวความคิดนี้เชื่อว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมทำให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างสาเหตุพฤติกรรมอาชญากรรมระหว่างผู้ชาย และผู้หญิง กล่าวคือ ผู้หญิงถูกจำกัดด้วยกฎระเบียบ หรือจริยธรรมทางสังคมซึ่งมีรากฐานความเชื่อมาจากความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิง แม้ว่าสังคมสมัยใหม่จะเปิดโอกาสให้แก่ผู้หญิงเท่าเทียมกับผู้ชาย หากแต่กระบวนการขจัดเกลางทางสังคมนอกจากจะเป็นปัจจัยที่ทำให้โอกาสผู้หญิงมีน้อยลงแล้ว ยังทำให้ผู้หญิงเป็นกลุ่มที่ต้องพึ่งพาผู้ชาย และมีอำนาจน้อยกว่าผู้หญิงถูกสอนให้รู้จักระงับ หรืออดกลั้นต่อสิ่งกระตุ้นหรือแรงขับให้ประกอบอาชญากรรม ภายใต้สถานการณ์เดียวกันผู้ชายจึงมีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรมมากกว่าผู้หญิงแน่นอน เมื่อผู้หญิงประกอบอาชญากรรม ก็จะมีลักษณะหรือแนวโน้มที่แตกต่างไปจากผู้ชายจึงเกิดแนวคิดที่มุ่งเน้นหาทฤษฎีอาชญาวิทยาอธิบายเฉพาะอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงหรือกระทำโดยผู้หญิง

แนวคิดนี้แยกตัวมาจากแนวคิด “Liberal Feminism” ซึ่งเป็นหลักปรัชญาที่แสวงหาความเท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย เช่น โอกาสในหน้าที่การงาน ความเท่าเทียมกันในสิทธิต่างๆ หรือการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงกับผู้ชายในสังคม เมื่อนักอาชญาวิทยานำแนวคิดนี้มาเป็นปรัชญาพื้นฐานในการพัฒนาทฤษฎีขึ้นมา ก็อาจจะมีการผสมผสานกับแนวคิดดั้งเดิมหรือแนวทฤษฎีมาร์กซิสต์ในการพัฒนาทฤษฎีขึ้นมาใหม่

เจมส์ เมสเซอร์ชมิทต์ (James Messerschmidt, 1986) นำเสนอว่าอาชญากรรมเกิดจากการผสมผสานของระบบสังคมที่มีผู้ชายเป็นใหญ่ และระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ในระบบทุนนิยมนอกจากจะมีการควบคุมชนชั้นแรงงานแล้ว ผู้ชายยังเป็นผู้ควบคุมผู้หญิงทั้งทางเศรษฐกิจและร่างกาย ทำให้ผู้หญิงถูกปล่อยให้ทำงานในบ้าน และมีโอกาสน้อยที่จะออกไปทำงานนอกบ้าน จึงมีโอกาสน้อยในการประกอบอาชญากรรม ดังจะเห็นได้จากพวกอาชญากรรมปกเก็ตชาวส่วนมาก จะเป็นผู้ชาย ก็เนื่องมาจากมีผู้หญิงจำนวนน้อยที่มีโอกาสได้รับตำแหน่งสูงในหน้าที่การงาน นอกจากนี้ระบบทุนนิยมยังเป็นระบบที่ทำให้ผู้หญิงเป็นเพศที่ไม่มีอำนาจ จึงถูกบังคับให้ประกอบอาชญากรรมที่ไม่รุนแรง หรืออาชญากรรมทำร้ายตนเอง เช่น การติดยาเสพติด ฯลฯ

ผู้หญิงประกอบอาชญากรรมก็เพราะถูกผู้ชายกดขี่หรือกีดกันไม่ให้เป็นใหญ่ สังคม ซึ่งมีผู้ชายเป็นใหญ่จึงได้กำหนดกฎหมายขึ้นมาเพื่อกดขี่ผู้หญิง เช่น ความผิดเกี่ยวกับโสเภณี นอกจากนี้อาชญากรรมที่เกิดกับผู้หญิง เช่น การประทุษร้ายทางเพศ ก็เกิดจากลักษณะสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ และเอารัดเอาเปรียบผู้หญิง จึงเกิดปรากฏการณ์เช่นนี้ในสังคม

เชสเนย์ – ลินด์ (Chesney – Lind, 1987) ได้นำเสนอทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชนผู้หญิง เช่น หนีออกจากบ้าน หรือเป็นโสเภณีว่าเกิดจากความขัดแย้งภายในครอบครัว ตัวอย่างเช่น บิดามารดาทะเลาะกัน ถูกข่มขืนโดยบุคคลในครอบครัว ฯลฯ ทำให้เด็กผู้หญิงจำนวนมากหนี

ออกจากบ้านและไปประกอบอาชีพโสเภณี หรืออาชญากรรมต่างๆ รวมทั้งยาเสพติด และมีโอกาสที่จะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้โดยง่ายคือ แม้ว่าเด็กหญิงหรือเด็กชายในครอบครัวที่มีความขัดแย้งจะอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน แต่เด็กหญิงก็มีการปรับตัวได้น้อยกว่าเด็กชาย ซึ่งสังเกตได้จากทฤษฎีนี้มีหลักการพื้นฐานมาจากทฤษฎีการควบคุมทางสังคม และทฤษฎีสังคมไร้ระเบียบ

นอกจากนี้ยังมีงานศึกษาวิจัยจำนวนมากที่พบว่า ผู้หญิงที่เคยถูกกดขี่ทางเพศมีแนวโน้มที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว และไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ เมื่อเปรียบเทียบกับหญิงวัยเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ตำรวจและครูอาจารย์มีแนวโน้มที่จะไม่สนใจในกรณีที่เด็กชายหรือผู้ชายกระทำผิดทางเพศต่อผู้หญิงมากกว่าที่ควร²¹

2.1.9 การบริหารงานเรือนจำกลางกำแพงเพชร

เรือนจำกลางกำแพงเพชร ตั้งขึ้นตามเขตอำนาจศาลจังหวัดกำแพงเพชร มีอำนาจในการควบคุมผู้ต้องขังที่กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน 30 ปี โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1) ปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลหรือคำสั่งตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยดำเนินการตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2) กำหนดยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยให้สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ นโยบายของกระทรวงยุติธรรม หลักอาชญาวิทยาและหลักทัณฑวิทยา ตลอดจนข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและข้อเสนอแนะ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องขององค์การสหประชาชาติ

3) ดำเนินการจัดสวัสดิการและให้การสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังภายในเรือนจำและที่ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำกลางกำแพงเพชร

4) ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเรือนจำหรือที่กระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ มอบหมาย

เรือนจำกลางกำแพงเพชรเป็นการบริหารราชการส่วนกลาง สังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ตั้งอยู่เลขที่ 144 หมู่ 11 ถนนกำแพงเพชร – สุโขทัย ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ภายในเรือนจำฯ จำนวน 23 ไร่ 3 งาน 23 ตารางวา พื้นที่ภายนอกเป็นบ้านพักเจ้าพนักงานเรือนจำฯ จำนวน 93 ไร่ 7 งาน 45 ตารางวา รวม 117 ไร่ 68 ตารางวา แต่เดิมเรือนจำกลางกำแพงเพชรเป็นเรือนจำชั่วคราวหนองปลิง ในปี พ.ศ. 2522 นายประสงค์ ไชยเลิศ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดกำแพงเพชร ได้พิจารณาเห็นว่าเรือนจำตั้งอยู่ในตัวเมือง (ปัจจุบันคือ ทัณฑสถานวัยหนุ่มกำแพงเพชร) เป็นสถานที่คับแคบ ไม่พอเพียงแก่จำนวนผู้ต้องขังในอนาคต จึงได้จัดหา

²¹สุดสงวน สุธีสร, *อาชญาวิทยา*, อ่างแก้ว, หน้า 146 - 150.

สถานที่สำหรับก่อสร้างเรือนจำขนาดใหญ่ ได้ที่ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งมีระยะทางห่างจากตัวเมืองกำแพงเพชรประมาณ 5 กิโลเมตร ไปทางถนนสายกำแพงเพชร – สุโขทัย (ทิศเหนือของตัวเมือง) แล้วจึงได้ดำเนินการจัดตั้งเป็นเรือนจำชั่วคราว หนองปลิงขึ้นและได้เริ่มดำเนินการก่อสร้างมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 - 2528 จนแล้วเสร็จ จึงได้ย้ายผู้ต้องขังส่วนหนึ่งไปควบคุมไว้ และได้ทำการเปิดเรือนจำแห่งใหม่ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2528 มาจนถึงปัจจุบันนี้ โดยมีอัตราการควบคุมผู้ต้องขังได้ปกติ 1,872 คน และคุมขังผู้ต้องขังได้เต็มที่ 2,877 คน มีอำนาจการควบคุม ผู้ต้องขังชาย - หญิง กำหนดโทษไม่เกิน 30 ปี

โครงสร้างการบริหารงานเรือนจำกลางกำแพงเพชร แบ่งส่วนราชการภายในเป็น 6 ฝ่าย กับ 1 สถานพยาบาล ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้บัญชาการเรือนจำกลางกำแพงเพชร ดังนี้

1. ฝ่ายบริหารทั่วไปแบ่งเป็น 4 งานคือ งานธุรการ งานการเงินการบัญชี งานการเจ้าหน้าที่ และสวัสดิการ และ งานพัสดุ
2. ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ แบ่งเป็น 3 งาน คืองานทัณฑปฏิบัติ งานทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง และงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง
3. ฝ่ายสวัสดิการผู้ต้องขัง แบ่งเป็น 5 งาน คืองานสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายใน งานสงเคราะห์ผู้ต้องขังภายนอก งานสวัสดิการผู้ต้องขัง งานนันทนาการ และงานสุทกรรม
4. ฝ่ายควบคุมและรักษาการณ์ แบ่งเป็น 2 งาน คือ งานควบคุม และงานรักษาการณ์
5. ฝ่ายฝึกวิชาชีพ แบ่งเป็น 2 งาน คือ งานเงินทุน และงานฝึกวิชาชีพ
6. ฝ่ายการศึกษาและพัฒนาจิตใจ แบ่งเป็น 2 งานคือ งานการศึกษาและอบรม และงานพัฒนาจิตใจ
7. สถานพยาบาล แบ่งเป็น 3 งาน คือ งานสุขาภิบาล งานผู้ต้องขังป่วย และงานเวชกรรมป้องกัน

การปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษ เรือนจำกลางกำแพงเพชร ได้ดำเนินการปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษในเรือนจำ โดยตระหนักว่าผู้ต้องโทษทุกคนมีโอกาสที่จะกลับตัวเป็นคนดี หรือกลับไปอยู่ร่วมกับสังคมภายนอกอย่างเป็นปกติสุขได้ ดังนั้นการปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษภายในเรือนจำ จะเน้นหนักในด้านการให้การศึกษายาสามัญ สายอาชีพ และสายธรรมศึกษา การส่งเสริมปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้องโดยให้การศึกษามุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต ประยุกต์จิตใจของผู้ต้องโทษให้ตระหนักถึงคุณค่า แห่งความดีงาม การรู้จักแก้ปัญหาชีวิตนำวิชาความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ออกไปประกอบอาชีพสุจริตอย่างได้ผล ซึ่งการดำเนินการเป็นไปตามแผนทิศทางการราชทัณฑ์ในทศวรรษหน้า ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ดังนี้

1. ด้านการศึกษาวิชาสามัญ จัดตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อผู้ต้องโทษสำเร็จ การศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งไม่แตกต่างจากประกาศนียบัตร ที่ออกให้โดยสถานศึกษาภายนอกเรือนจำ และจะไม่มีส่วนใดแสดงให้รู้ว่าได้รับมาจากเรือนจำ จึงสามารถใช้แสดงในการศึกษาต่อเนื่อง หรือสมัครเข้าทำงานได้โดยสะดวก นอกจากการศึกษา วิชาสามัญ 3 ระดับ ดังที่กล่าวมาแล้วเรือนจำยังเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้ต้องโทษได้มีโอกาส ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นอีกด้วย โดยผู้ต้องโทษสามารถศึกษาระดับอุดมศึกษากับมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช โดยเรือนจำฯ ได้ส่งเสริมอย่างเต็มที่ เช่น หาทุนให้เรียน จัดสถานที่ให้ได้รับความ สะดวกในการเรียน อ่านหนังสือ และทำกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

2. ด้านการศึกษาวิชาชีพ เช่นเดียวกับการศึกษาวิชาสามัญ โดยเฉพาะผู้ต้องโทษที่มี พื้นความรู้วิชาสามัญแล้ว แต่ยังไม่อาชีพเป็นหลักแหล่งแน่นอน อันเป็นสาเหตุหนึ่งของ การกระทำผิด จึงเป็น โอกาสที่ผู้ต้องโทษจะใช้เวลาขณะที่ถูกจำคุก ศึกษาวิชาชีพอันจะสามารถนำ ออกไปประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษ และไม่หวนกลับไปก่อทำผิดซ้ำอีก วิชาชีพที่เปิดสอนในเรือนจำ นั้นเป็นวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อที่ผู้ต้องโทษจะได้มีโอกาสหางาน ทำได้ง่ายขึ้น การศึกษาและฝึกอบรมใช้หลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน หลักสูตรของ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาเมื่อผ่านการฝึกอบรมหรือจบ หลักสูตรแล้วจะได้รับประกาศนียบัตรหรือใบรับรอง ส่วนวิชาที่นำมาสอนและฝึกอบรม ได้แก่ ช่าง ก่อสร้าง ช่างปูน ช่างปูกระเบื้อง ช่างเชื่อมโลหะ ช่างซ่อมรถยนต์ - จักรยานยนต์ ทำอาหาร-ขนม ช่างตัดผม ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็ก ช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศ ฯลฯ เป็นต้น

3. ด้านธรรมศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนธรรมศึกษา ตรี - โท - เอก ให้แก่ผู้ต้องโทษ ที่สนใจด้านศาสนาพุทธเพื่อให้ผู้ต้องโทษเข้าใจในหลักธรรมทางพุทธศาสนาซึ่งยิ่งขึ้น เป็นผลดีต่อการแก้ไขพฤติกรรมและช่วยปรุ้งแต่งจิตใจให้เป็นคนดีได้ง่ายขึ้น

4. ด้านการส่งเสริมปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้อง เรือนจำจัดให้มีการศึกษาอบรม ด้านจริยธรรม หน้าที่พลเมืองดี ทัศนคติที่ถูกต้อง การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และการปฏิบัติ ตามหลักศาสนาของแต่ละคน เพื่อช่วยส่งเสริมปลูกฝังทัศนคติและค่านิยมที่ถูกต้องให้กับผู้ต้องโทษ ภายในเรือนจำ

5. ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด เรือนจำได้ดำเนินการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ทุกประเภท เพื่อแก้ไขและฟื้นฟูสมรรถภาพให้เลิกติดยาเสพติด และไม่หวนกลับมาเสพยาเสพติด หรือไม่กลับมาต้องโทษซ้ำอีกโดยใช้กิจกรรมด้านชุมชนบำบัด ผลที่ได้รับสมาชิกทุกคนมี

ความเข้าใจ มีความสามัคคี มีความขยันขันแข็ง มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่รับผิดชอบของตนเอง และส่วนรวม โดยส่วนใหญ่ผู้ที่เข้ากิจกรรมชุมชนบำบัดแล้วจะไม่หวนกลับมาต้องโทษซ้ำอีก

จากการพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์อันยาวนานของไทย กรมราชทัณฑ์และเรือนจำกลาง กำแพงเพชรในปัจจุบัน ล้วนมุ่งมั่นและพัฒนาแนวทางการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องโทษภายในเรือนจำตาม หลักทัณฑ์วิทยา เพื่อจุดมุ่งหมายให้บุคคลเหล่านั้นสามารถกลับตัวเป็นคนดี มีพฤติกรรมที่สังคม ยอมรับ ประกอบอาชีพสุจริต ไม่กระทำความผิดซ้ำอีก สมดังพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานแก่อธิบดีกรมราชทัณฑ์และคณะ ความตอนหนึ่งว่า “.....ขอให้คิดว่างานราชทัณฑ์ เป็นงานที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม หากอบรมผู้ต้องขังให้ประพฤติตนดีขึ้นไม่ได้ เมื่อพ้นโทษออกไปก็ จะกลับไปเป็นอันธพาลแก่สังคมอีก ข้าราชการกรมราชทัณฑ์ควรจะภาคภูมิใจถ้าสามารถฝึกอบรม ผู้ต้องขังให้เป็นพลเมืองดีได้ ขอให้ข้าราชการกรมราชทัณฑ์มีมานะ อดทน พยายามอบรมแก้ไข ผู้ต้องขัง เมื่อออกไปแล้วก็ควรติดตามดูแลด้วยว่า เขานำเอาวิชาชีพ ที่ฝึกอบรมให้ไปทำงาน การอะไร ได้บ้าง ดังนั้น ขอให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์นำความนี้ฝาก ไปแจ้งแก่ข้าราชการกรม ราชทัณฑ์ทุกคนว่า อย่าคิดท้อถอย และให้ยึดมั่นในอุดมคติช่วยกันปฏิบัติ หน้าที่อันสำคัญนี้ให้ ได้ผลดี”²²

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วันชัย เมฆจันทิก ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและมูลเหตุจูงใจในการประกอบ อาชญากรรมของผู้ต้องโทษในเรือนจำกลางกำแพงเพชร ใช้กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องโทษที่ถูกคุมขังอยู่ ในเรือนจำกลางกำแพงเพชร จำแนกเป็นผู้ต้องโทษชาย จำนวน 290 คน ผู้ต้องโทษหญิง จำนวน 71 คน รวม 361 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. มูลเหตุจูงใจส่วนบุคคล ที่ทำให้ผู้ต้องโทษชายและหญิงประกอบอาชญากรรมมากที่สุด คือ เพราะรู้สึกว่ายากจนก็น่าจะมีสิทธิ์ที่จะกระทำความผิด เพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัวได้ มูลเหตุจูงใจด้านครอบครัวที่ทำให้ผู้ต้องโทษชายและหญิงประกอบอาชญากรรมมากที่สุดคือ เพราะรู้สึกว่ายากจนจึงต้องกระทำความผิดเพื่อหาเงิน มูลเหตุจูงใจทางสังคมที่ทำให้ผู้ต้องโทษ ชายและหญิงประกอบอาชญากรรมมากที่สุด คือ เพราะอยากได้เงินซื้อสิ่งของต่างๆ ที่อยากได้

²²พิรุณ หน่อแก้ว, **บรรยายสรุปกิจการเรือนจำกลางกำแพงเพชร**, (กำแพงเพชร : เรือนจำ กลางกำแพงเพชร, 2549), หน้า 1 - 5

2. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างสถานภาพของผู้ต้องโทษกับมูลเหตุจูงใจส่วนบุคคล มูลเหตุจูงใจด้านครอบครัว จากการวิเคราะห์สถิติด้วยการหาค่าไคว – สแควร์ พบว่ามูลเหตุจูงใจส่วนบุคคล มูลเหตุจูงใจด้านครอบครัว มีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ ระดับการศึกษา และคดีความผิดของผู้ต้องโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสัมพันธ์กับอาชีพเดิมก่อนต้องโทษ และรายได้ต่อเดือนของผู้ต้องโทษ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด

3. ผลการทดสอบความสัมพันธ์ ระหว่างสถานภาพของผู้ต้องโทษกับมูลเหตุจูงใจทางสังคม จากการวิเคราะห์สถิติด้วยการหาค่าไคว – สแควร์ พบว่ามูลเหตุจูงใจทางสังคม มีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพเดิมก่อนต้องโทษ และคดีความผิดของผู้ต้องโทษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสัมพันธ์กับรายได้ต่อเดือนของผู้ต้องโทษ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่อย่างใด²³

พจนา วรพัฒนเมธิกุล ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดซ้ำ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงจังหวัดปทุมธานี ใช้กลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังหญิง ที่ต้องโทษคดียาเสพติด เฉพาะคดีเสพ ครอบครอง และครอบครองเพื่อเสพ จำนวน 288 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่อายุ 20 – 30 ปี ได้รับการศึกษาสูงสุดก่อนต้องโทษ ในระดับมัธยมต้น สมรสแล้ว ก่อนต้องโทษประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำพบว่า

1. ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล คืออายุขณะกระทำผิดครั้งแรก รายได้หลักของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ
2. ปัจจัยด้านพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อม คือ การสูบบุหรี่ การเสพยาเสพติด เรื่องที่พูดคุยกับเพื่อนสนิทขณะต้องโทษ การชักชวนให้กระทำผิดกฎหมายจากเพื่อนสนิทภายหลังพ้นโทษและการดำเนินชีวิตภายหลังพ้นโทษ มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ
3. ปัจจัยที่ได้รับระหว่างต้องโทษคือการให้การศึกษาหลักสูตรต่างๆ แก่ผู้ต้องขัง หลักสูตรดอกไม้อุด หรือดอกไม้แห้ง หลักสูตรช่างศิลป์ การฝึกวิชาชีพสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ และความต้องการบำบัดรักษาโดยวิธีการต่างๆ มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ

²³วันชัย เมฆจันทิก, “ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและมูลเหตุจูงใจในการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องโทษในเรือนจำกลางกำแพงเพชร”, **เอกสารการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรนักทัณฑวิทยา**, (เรือนจำกลางกำแพงเพชร : กรมราชทัณฑ์), 2545, 136 หน้า.

4. ปัจจัยความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่กระทำ ความผิดซ้ำของผู้ต้องขัง²⁴

พรพัฒน์ ชินโชติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องโทษหญิง เกี่ยวกับคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสุรินทร์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสาเหตุ และปัจจัยในการกระทำผิดของผู้ต้องโทษหญิง ซึ่งผ่านกระบวนการพิจารณาของศาลแล้ว จำนวน 47 คน เครื่องที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องโทษหญิงเกี่ยวกับคดียาเสพติดส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 28-37 ปี สำเร็จการศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพทำนา มีรายได้ระหว่าง 3,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน แต่งงานแล้ว อยู่กับสามี มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ และถูกจับดำเนินคดีเนื่องจากจำหน่ายยาเสพติด เพิ่งถูกจับดำเนินคดีครั้งแรก และต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลเป็นเวลา 5-7 ปี สาเหตุและปัจจัยในการกระทำผิด คือสาเหตุและปัจจัยทางสังคม สาเหตุและปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และสาเหตุและปัจจัยทางสภาพแวดล้อม

ผู้ต้องโทษหญิงส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนมีฐานะยากจนมีสถานะการครองชีพ ผิดเคือง มีสมาชิกครอบครัว จำนวน 6 คน บุคคลในครอบครัวมีผู้ที่สูบบุหรี่และดื่มสุราแต่ไม่ทราบถึงพฤติกรรมของผู้ต้องขังหญิงที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และส่วนมากกระทำความผิดด้วยความสมัครใจและเป็นผู้ติดต่อซื้อขายด้วยตนเอง โดยมีเป้าหมายคือต้องการเงิน

ผลการศึกษานี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดของนักโทษหญิง รวมทั้งการบูรณาการในการปฏิรูปการศึกษา จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นอันก่อให้เกิดองค์ความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ²⁵

ณัฐชัย สุภิยามานนท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาบ้า กรณีเรือนจำกลางนครปฐม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาบ้า และศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดคดี

²⁴พจนา วรวัฒน์เมธิกุล, “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงจังหวัดปทุมธานี”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง), 2546, 103 หน้า.

²⁵พรพัฒน์ ชินโชติ, “สาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องโทษหญิงเกี่ยวกับคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสุรินทร์”, **รายงานการค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2546, 142 หน้า.

เจ้าหน้าที่อาสาเสพติด เพื่อศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไข การกระทำผิดซ้ำคดีเจ้าหน้าที่อาสาเสพติด โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังคดีเจ้าหน้าที่อาสาเสพติดส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 25 - 31 ปี มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง มีรายได้ในช่วง 3,001-6,000 บาทต่อเดือน ส่วนใหญ่สมรสแล้ว มีบุตร 1-2 คน ทัศนคติในลักษณะเจ้าหน้าที่อาสาเสพติด ประเภทของอาสาเสพติดที่ถูกจับกุม คือยาบ้า ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมใช้ยาเสพติดมาก่อน ยาเสพติดที่เคยใช้ คือยาบ้า ส่วนใหญ่ไม่เคยต้องโทษทางอาญามาก่อน ส่วนใหญ่กระทำผิดเพียงคนเดียว ไม่มีผู้ร่วมกระทำผิด กำหนดโทษที่ได้รับส่วนใหญ่ไม่เกิน 5 ปี ปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านเพื่อนผู้ต้องขังส่วนใหญ่มักใกล้ชิดกับเพื่อน และได้รับคำแนะนำจากเพื่อน ต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อน ผู้ต้องขังมีเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และได้รับรู้จักยาเสพติดจากเพื่อน ด้านชุมชน ผู้ต้องขังส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดรุนแรง สมาชิกในชุมชนมักชิงดีชิงเด่นและลอกเลียนแบบกันเองเสมอ แต่ชุมชนของผู้ต้องขังเห็นว่ายาเสพติดเป็นปัญหา และมีมาตรการป้องกันยาเสพติดจากชุมชนเอง และโดยร่วมกับรัฐ ด้านครอบครัว ผู้ต้องขังส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์กับครอบครัวค่อนข้างดี ไม่เห็นด้วยกับการเจ้าหน้าที่อาสาเสพติด แต่ครอบครัวผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดค่อนข้างน้อย ปัจจัยทัศนคติต่อการกระทำผิด ด้านต่อระบบป้องกันและปราบปราม ผู้ต้องขังเห็นว่าเจ้าหน้าที่เอาใจใส่การปราบปรามยาเสพติด สามารถจับกุมยาเสพติดได้เสมอ มีอำนาจการจับกุมเพียงพอ โอกาสที่จะรอดพ้นการจับกุมมีน้อย แต่ก็เห็นว่าเจ้าหน้าที่มักจะปฏิบัติงานผิดพลาด ด้านการยอมรับพฤติกรรมการกระทำผิดผู้ต้องขังส่วนใหญ่รู้ว่าการเจ้าหน้าที่อาสาเสพติดด้วยความสมัครใจ แต่ผู้ต้องขังรู้สึกว่าการเจ้าหน้าที่อาสาเสพติดปัจจุบันมีผู้อื่นทำกันมาก และตนเองมีเหตุผลจำเป็นที่เจ้าหน้าที่อาสาเสพติด เป็นเหตุผลที่ผู้อื่นไม่เข้าใจด้านผลการกระทำผิด ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เห็นว่าเจ้าหน้าที่อาสาเสพติดให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุนให้รายได้สูง แต่มีความเสี่ยงต่อการถูกจับกุมสูง แต่ผู้ต้องขังก็ได้คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นเสมอ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ สถานภาพการสมรส บุตร และรายได้ปัจจัยสภาพแวดล้อม ด้านเพื่อนชุมชน แต่ละครอบครัว ปัจจัยทัศนคติต่อการกระทำผิดด้านต่อระบบป้องกันและปราบปราม การยอมรับพฤติกรรมการกระทำผิด และผลการกระทำผิดมีผลในการเจ้าหน้าที่อาสาเสพติดของผู้ต้องขัง ข้อเสนอแนะวิธีการในการแก้ไขปัญหาคดีเจ้าหน้าที่อาสาเสพติดในความเห็นของผู้ต้องขังพบว่าควรปราบปรามแหล่งผลิตยาเสพติดให้เด็ดขาดเพื่อลดปริมาณยาเสพติดที่จะมาจำหน่าย และควรให้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโทษภัยของยาเสพติดต่อผู้เสพและสังคม เพื่อลดการเสพยาเสพติด ควรเพิ่มประสิทธิภาพการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ เพิ่มโทษในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเจ้าหน้าที่อาสาเสพติดให้รุนแรงขึ้น เพื่อให้เกิดความเกรงกลัว นอกจากนั้น

ผู้ต้องขังยังเห็นว่ารัฐควรจัดหาอาชีพที่สุจริตและมีรายได้เพียงพอต่อการครองชีพ เพื่อจะได้ไม่จำหน้ายาเสพติด ควรปราบปรามผู้ค้ารายใหญ่และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายยาเสพติด ทั้งยังควรบำบัดผู้เสพยาเสพติดให้หายขาดเพื่อป้องกันการพัฒนาดนเป็นผู้จำหน่าย²⁶

ศตไธ อัครมันคงวณิช ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำความคิดค้ายาของผู้ต้องขังหญิง ศึกษากรณีทัศนสถานหญิงชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสาเหตุปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาของผู้ต้องขังหญิงในทัศนสถานหญิงชลบุรี เป็นการวิจัยศึกษาในทางเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำความคิดเกี่ยวกับคดียา ผู้ค้าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 22 – 30 ปี เคยเสพยาบ้าหรือลองเสพยาบ้ามาแล้ว ได้รับการศึกษาน้อย ส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษา ผู้ค้ายาบ้าส่วนใหญ่สมรสแล้วมีอาชีพรับจ้างรายได้น้อย ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวมีภาระเพิ่ม ไม่พอเลี้ยงดูครอบครัวจึงต้องหารายได้เพิ่ม และเห็นว่า เป็นอาชีพที่สบายไม่ต้องลงทุนและได้กำไรมีเงินใช้จ่ายคล่องมือ หากผู้ค้ายาบ้าติดยาบ้า ส่วนใหญ่ได้เสพยาบ้าโดยไม่ต้องซื้อไปด้วย การทดลองขายครั้งแรกโดยมาจากการแนะนำ ชักจูงของเพื่อน และเกิดจากที่สามี แฟนหรือบุคคลในครอบครัวติดยาบ้าหรือขายยาบ้ามาก่อน ต้องเข้ามามีส่วนพัวพันอาจจะโดยไม่ตั้งใจ และจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ สรุปได้เป็นประเด็นใหญ่ๆ ได้แก่ มีรายได้ไม่แน่นอนและส่วนใหญ่บุคคลแวดล้อมหรือสภาพที่อยู่อาศัยพัวพันกับยาบ้า ประกอบกับสังคมส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับผู้ที่เคยกระทำความผิดมาก่อน ไม่ให้โอกาส ไม่ยอมรับเข้าทำงาน อาจเป็นส่วนทำให้ต้องค้ายาบ้า เพื่อความอยู่รอดของชีวิตและครอบครัว²⁷

พุดตุงศิริ พุดตุง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษามูลเหตุจูงใจในการเสพยาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) กรณีศึกษาผู้ต้องขังคดีเสพ เรือนจำกลางกำแพงเพชร การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษามูลเหตุจูงใจในการเสพยาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) และเพื่อหาวิธีป้องกันอาชญากรรมและเป็นแนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ผู้ต้องขังชายและหญิงซึ่งต้องโทษในคดีเสพยาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) จำนวน 123 คน โดยการใช้แบบสัมภาษณ์เป็น

²⁶ณัฐชัย สุจิตยามานนท์, “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาบ้ากรณีเรือนจำกลางนครปฐม”, **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2546, 132 หน้า.

²⁷ศตไธ อัครมันคงวณิช, “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำความคิดเกี่ยวกับคดียาของผู้ต้องขังหญิง ศึกษากรณีทัศนสถานหญิงชลบุรี”, **รายงานการค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2548, 97 หน้า.

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังคดีเสพส่วนมากเป็นเพศชาย อายุระหว่าง 26-35 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา อาชีพเดิมก่อนต้องโทษมีอาชีพรับจ้างทั่วไป ยาเสพติดที่ใช้เป็นครั้งแรกคือยาบ้า เสพมากกว่า 1 ครั้ง/วัน ระยะเวลาการเสพมากกว่า 1 ปี กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดเป็นครั้งแรก จัดอยู่ในประเภท ผู้ต้องขังเด็ดขาด

ผู้ต้องขังคดีเสพยาเสพติด ส่วนมากมีพี่น้องร่วมบิดามารดา เป็นบุตรคนกลาง อาศัยอยู่กับสามี หรือภรรยา บิดา มารดาประกอบอาชีพ รับจ้างทั่วไป สถานภาพทางการเงินของครอบครัวส่วนใหญ่ปานกลาง เริ่มใช้ยาเสพติดครั้งแรกเมื่ออายุ 15 – 25 ปี ชีวิตในวัยเด็กถูกล่อลวงปล้นปละละเลย ไม่มีโรคประจำตัว ชอบดื่มสุราหรือของมีเมาอื่นๆ สาเหตุที่เสพเนื่องจากเพื่อนฝูงชักชวน ใช้วิธีสูบในการเสพ ค่าใช้จ่ายในเสพประมาณ 200 บาทขึ้นไป และเสพวันละ 3 ครั้งขึ้นไป บิดา – มารดามักทะเลาะและทูปตีกัน ภายในบ้านแออัด (มากกว่า 3 คน) สมาชิกในครอบครัวอยู่ร่วมกันมักทะเลาะกันบ่อยๆ มีสมาชิกในครอบครัวเกี่ยวข้องกับยาเสพติด บิดา มารดา หรือผู้ใกล้ชิดส่วนมากไม่ทราบว่าใช้ยาเสพติด หากทราบมักจะว่ากล่าวตักเตือน ไม่เคยเข้ารักษาเกี่ยวกับการติดยาเสพติด ซึ่อยาเสพติดได้ง่ายเพราะที่พักใกล้แหล่งยาเสพติด ที่พักอาศัยมีผู้ใช้ยาเสพติดอยู่ในระดับมาก ชอบการเที่ยวในสถานเริงรมย์หรือแหล่งอบายมุขมาก มีเพื่อนใช้ยาเสพติดและมีลักษณะนิสัยชอบดื่มสุรา ทราบเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดจากเพื่อนฝูง เพื่อนบ้าน ยาเสพติดที่ใช้เสพมักซื้อด้วยตนเอง และแหล่งซื้อ – ขายยาเสพติดอยู่ใกล้ที่อยู่อาศัย²⁸

วิธีผล ประโยชน์ ทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำผิดของหญิง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภูมิหลังของหญิงที่กระทำผิด ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำผิดของหญิง เพื่อแสวงหาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในการกระทำผิดของหญิง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักโทษเด็ดขาดในทัณฑสถานหญิงกลาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Pearson's Product Moment Correlation และ Chi – square ในการสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังหญิงกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุด มีอายุเกินกว่า 18 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.2 มีอายุขณะกระทำผิดระหว่าง 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.2 จบการศึกษาระดับในระดับ ป.4 – ป.6 คิดเป็นร้อยละ 33.6 สถานภาพสมรสแล้วอยู่ด้วยกัน จำนวนร้อยละ 32.5 และมีบุตร

²⁸ พูลสุขศิริ พูลสุข, “ศึกษามูลเหตุจูงใจในการเสพยาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) กรณีศึกษาผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางกำแพงเพชร”, รายงานการค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา), 2547, 50 หน้า.

จำนวน 1 – 2 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 37.4 มีรายได้และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 3,000 – 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.8 และ 38.5 ตามลำดับ มีภาระหนี้สิน ร้อยละ 62.4 ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ไม่มีเงินเก็บออม คิดเป็นร้อยละ 69.3 ในปัจจุบันจัดเป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยม ร้อยละ 48.6 ส่วนความรู้ความเข้าใจกฎหมายอาญาพบว่า มีความรู้ความเข้าใจมาก คิดเป็นร้อยละ 95.6 ส่วนความรุนแรงในการกระทำผิดพบว่า ส่วนใหญ่มีความรุนแรงในการกระทำความผิดมากถึงร้อยละ 54.3

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 พบว่าภาระหนี้สินต้องชำระต่อเดือน และชั้นของนักโทษมีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำผิดของหญิง ส่วนอายุปัจจุบัน อายุขณะกระทำผิด ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร อาชีพ รายได้และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน เงินเก็บออมต่อเดือน และความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ไม่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำผิดของหญิง²⁹

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง ศึกษาเฉพาะ กรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิด ตามทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธ เป็นหลักในการศึกษา โดยเพิ่มปัจจัยทางเศรษฐกิจ ตามทฤษฎีหลายสาเหตุตามแนวคิดของ ดอน กิบบอนส์ (Don Gibbons) โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษาดังนี้

²⁹ธีระพล ประไซโย, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำผิดของหญิง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2546, 106 หน้า.

แผนภูมิที่ 4 แสดงกรอบแนวคิดปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพอาชญากรรม

ตัวแปรพื้นฐาน

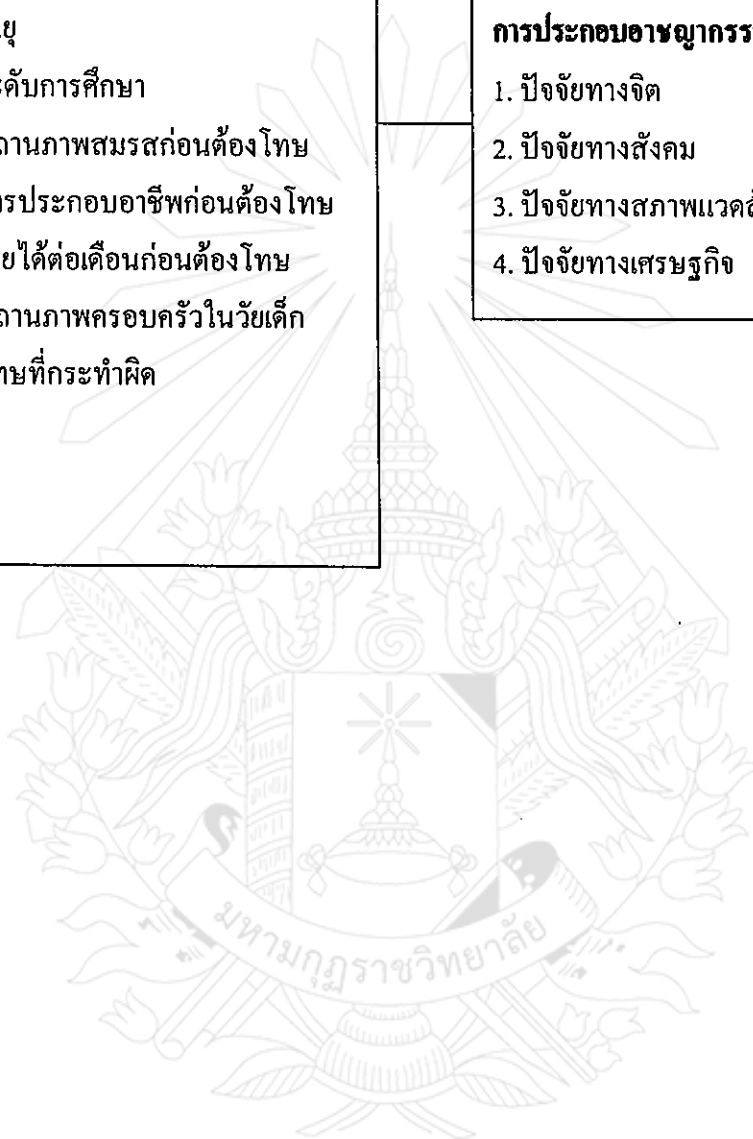
สถานภาพ

1. อายุ
2. ระดับการศึกษา
3. สถานภาพสมรสก่อนต้องโทษ
4. การประกอบอาชีพก่อนต้องโทษ
5. รายได้ต่อเดือนก่อนต้องโทษ
6. สถานภาพครอบครัวในวัยเด็ก
7. โทษที่กระทำผิด

ตัวแปรที่ศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพอาชญากรรม

1. ปัจจัยทางจิต
2. ปัจจัยทางสังคม
3. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม
4. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้มีผลต่อการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณี
เรือนจำกลางกำแพงเพชร

- 3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ทำการวิจัยนี้มุ่งศึกษาข้อมูลผู้ต้องขังหญิง ที่ถูกควบคุมในเรือนจำกลางกำแพงเพชร
จำนวน 277 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ต้องขังหญิง ที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางกำแพงเพชร
จำนวน 277 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี่ และมอร์แกน ได้จำนวนกลุ่ม
ตัวอย่าง 162 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยสุ่มจากรายชื่อผู้ต้องขังอยู่ประจำแดนหญิง เรือนจำกลาง
กำแพงเพชร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่สร้างขึ้นเอง
แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ต้องขังหญิงเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการงานของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง อยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุ และและเอกสารทะเบียนรายตัว รวมถึงจากเอกสารรายงานการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเรือนจำกลางกำแพงเพชร ข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องขัง สถิติผู้ต้องขังแยกประเภท กรมราชทัณฑ์

2. กำหนดกรอบแนวคิดเนื้อหา สถานที่ศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามกรอบการวิจัยที่กำหนดไว้ นำร่างแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ศึกษาสารนิพนธ์ และขอความร่วมมือผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความ ตรงระหว่างเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

- 3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ วงศ์คำจันทร์ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- 3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สมชัย วงษ์นายะ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- 3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปจรรย์ ผลประเสริฐ อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- 3.4 นายพิรุณ หน่อแก้ว ผู้บัญชาการเรือนจำกลางกำแพงเพชร
- 3.5 นายสำเริง สวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายทัณฑปฏิบัติ เรือนจำกลางกำแพงเพชร

4. นำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC .50 ขึ้นไป สำหรับค่า IOC ของแบบสอบถามที่ได้รับมีค่าระหว่าง .60 – 1.00

5. นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำกลางกำแพงเพชร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อคำถาม หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้ง

6. ดำเนินการเก็บข้อมูล

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดย

1. ผู้วิจัยยื่นคำร้องขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยศูนย์การศึกษากำแพงเพชร เรื่อยอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ตำบลสวนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล การวิจัยเกี่ยวกับผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำกลางกำแพงเพชร ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

2. ประสานงานขอความอนุเคราะห์กับผู้บัญชาการเรือนจำกลางกำแพงเพชร ในการนำแบบสอบถามงานวิจัย ให้กับกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังหญิง จำนวน 162 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. นำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณหาค่าสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ต้องขังหญิงที่ประกอบอาชญากรรมใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร ที่ทำให้ผู้ต้องขังหญิงที่ประกอบอาชญากรรม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ของค่าเฉลี่ยดังนี้

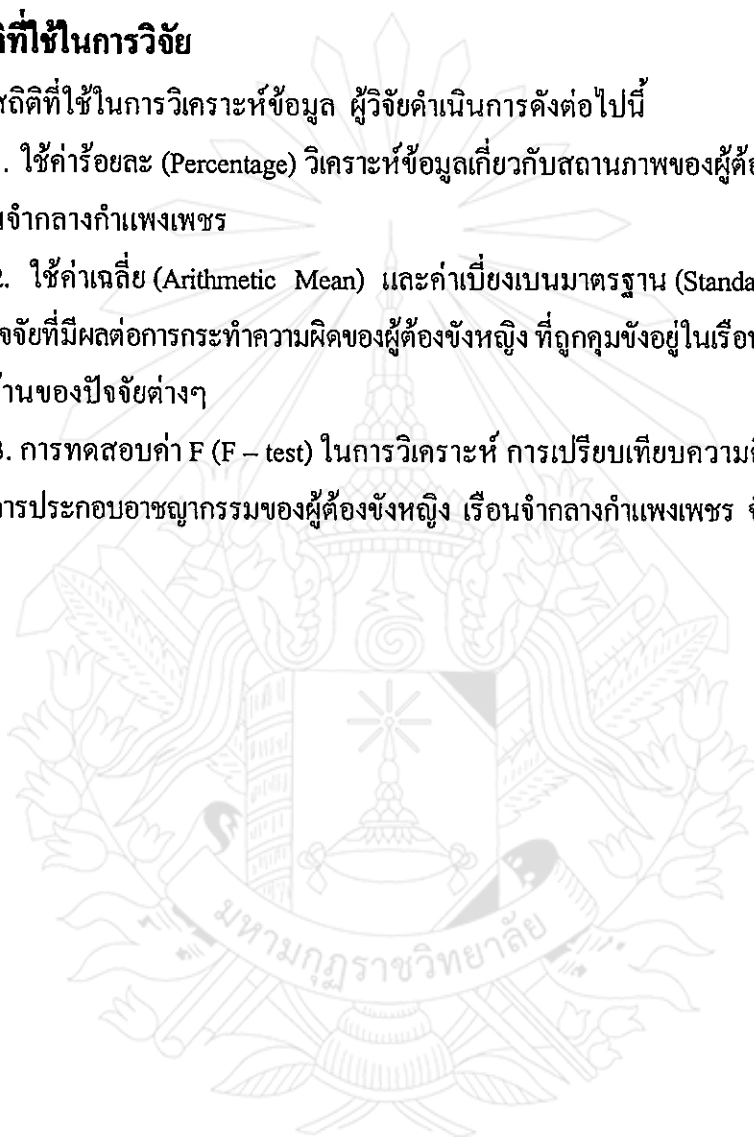
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดอยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความคิดอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางกำแพงเพชร ที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบความแตกต่าง ทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องขังหญิง ที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางกำแพงเพชร
2. ใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดของผู้ต้องขังหญิง ที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำกลางกำแพงเพชร ในแต่ละด้านของปัจจัยต่างๆ
3. การทดสอบค่า F (F – test) ในการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร จำแนกตามสถานภาพการสมรส

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการณของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องขังหญิง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัย ที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการณของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการณของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร จำแนกตามสถานภาพการสมรส

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องขังหญิง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏตามตารางที่ 3-9 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	26	16.05
26 - 45 ปี	116	71.61
46 - 60 ปี	19	11.73
61 ปี ขึ้นไป	1	0.61
รวม	162	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 45 ปี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 71.61 และมีอายุ 61 ปี ขึ้นไป น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.61

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	14	8.64
ประถมศึกษา	76	46.91
มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า ม.ต้น	45	27.78
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ เทียบเท่า ม.ปลาย / ปวช	23	14.20
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า/ปวส	4	2.47
รวม	162	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ต้องขังหญิง ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาประถมศึกษาจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 46.91 และมีระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า น้อยที่สุด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.47

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามสถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษ

สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	41	25.31
สมรส	81	50.00
หย่าร้างหรือเป็นหม้าย	40	24.69
รวม	162	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่าก่อนต้องโทษผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 25.31 และมีสถานภาพหย่าร้างหรือเป็นหม้าย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 24.69

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามการประกอบอาชีพก่อนต้องโทษ

การประกอบอาชีพก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ว่างงาน	13	8.03
รับราชการ – รัฐวิสาหกิจ	1	0.61
บริษัทเอกชน	8	4.94
รับจ้างทั่วไป	99	61.11
เกษตรกรรวม	21	12.96
อื่นๆ	20	12.35
รวม	162	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า ก่อนต้องโทษผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 มีอาชีพรับราชการ-รัฐวิสาหกิจ น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.61

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามรายได้ประจำก่อนต้องโทษเฉลี่ย ต่อเดือน

รายได้ประจำก่อนต้องโทษเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 3,000 บาท	60	37.04
3,000 - 5,000 บาท	77	47.53
5,001 - 7,000 บาท	19	11.73
7,001 บาท ขึ้นไป	6	3.70
รวม	162	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า รายได้ประจำก่อนต้องโทษต่อเดือนของผู้ต้องขังหญิง ส่วนใหญ่มีรายได้ ระหว่าง 3,000 – 5,000 บาท ต่อเดือน จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 47.53 และมีรายได้มากกว่า 7,001 บาท ขึ้นไป น้อยที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามสถานภาพของครอบครัวในวัยเด็ก

สถานภาพของครอบครัวในวัยเด็ก	จำนวน	ร้อยละ
พ่อแม่อยู่ร่วมกัน	112	69.14
พ่อ แม่ หย่าร้างหรือเป็นหม้าย โดยอาศัยอยู่กับพ่อ	15	9.26
พ่อ แม่ หย่าร้างหรือเป็นหม้าย โดยอาศัยอยู่กับแม่	21	12.96
พ่อ แม่ เสียชีวิต หรือถูกทอดทิ้ง อาศัยอยู่กับญาติ	14	8.64
รวม	162	100.0

จากตารางที่ 8 พบว่า ในวัยเด็กผู้ต้องขังหญิงมีสถานภาพของครอบครัว ส่วนใหญ่ พ่อแม่อยู่ร่วมกัน จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 69.14 และพ่อแม่เสียชีวิตหรือถูกทอดทิ้งอาศัยอยู่กับญาติ น้อยที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.64

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังหญิง จำแนกตามการกระทำผิดคดี

การกระทำผิดคดี	จำนวน	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	6	3.70
ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ	146	90.12
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	2	1.24
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	6	3.70
ความผิดตาม พ.ร.บ.อื่น ๆ	2	1.24
รวม	162	100.0

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ต้องขังหญิง มีการกระทำผิด คดีความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ มากที่สุด จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 90.12 และมีการกระทำความผิด คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ และความผิดตาม พ.ร.บ.อื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.24

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏตามตารางที่ 10 - 14 ต่อไปนี้

ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง	ผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตร		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ปัจจัยทางจิต	1.89	0.50	น้อย
2. ปัจจัยทางสังคม	1.82	0.53	น้อย
3. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม	1.94	0.71	น้อย
4. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	3.51	1.04	มาก
รวม	2.29	0.51	น้อย

จากตารางที่ 10 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสังคม มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง อยู่ในระดับน้อย ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยทางจิตที่มีผลต่อการประกอบ
 อาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยรายด้าน และรายข้อ

ปัจจัยทางจิต	ส่งผลต่อการประกอบอาชญากรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การกระทำความคิดของท่าน ท่านเห็นว่าเป็นเรื่อง ธรรมดา คนอื่นก็ทำอย่างนี้เช่นกัน	2.36	1.25	น้อย
2. ท่านมักมีอารมณ์รุนแรง ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ทำให้ต้องกระทำความคิด	1.75	0.97	น้อย
3. ท่านรู้สึกว่าคุณคนสนใจ จึงกระทำความคิดเพื่อให้ คนอื่นหันมาสนใจท่านบ้าง	1.62	0.97	น้อย
4. ท่านรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย จึงต้องหาทางสร้าง ความเด่นดังให้กับตัวเองโดยการกระทำความคิด	1.62	0.98	น้อย
5. ท่านรู้สึกว่า สิ่งที่ท่านกระทำไม่ใช่ความคิดตาม กฎหมายแต่อย่างใด	1.99	1.29	น้อย
6. ท่านมีฐานะยากจนจึงมีสิทธิ์ที่จะกระทำความคิด เพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัวได้	3.46	1.48	ปานกลาง
7. ท่านคิดว่าท่านกระทำความคิดเพราะต้องการแก้ แค้นคนใดคนหนึ่งที่ทำให้ท่านเจ็บช้ำน้ำใจอยู่เสมอ	1.40	0.74	น้อยที่สุด
8. ท่านต้องการที่จะอวดเพื่อนบ้านหรือใคร ๆ ว่าเป็น คนกล้าหาญ ทำให้ท่านต้องกระทำความคิด	1.27	0.57	น้อยที่สุด
9. ท่านกระทำความคิดเพราะท่านคิดว่าชีวิตนี้ไม่มีอะไร แน่นอนขึ้นอยู่กับดวงชะตาของแต่ละบุคคล	2.15	1.15	น้อย
10. ท่านคิดว่ากระทำความคิดแล้ว มีความรู้สึกว่ามี ความสุขและสบายใจ	1.29	0.67	น้อยที่สุด
รวม	1.89	0.50	น้อย

จากตารางที่ 11 พบว่า ปัจจัยจิตที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย อยู่ในระดับน้อยที่สุด 3 ข้อ และมีเพียงข้อเดียวที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีฐานะยากจน จึงมีสิทธิที่จะกระทำความผิด เพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัวได้

ตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยรายด้าน และรายข้อ

ปัจจัยทางสังคม	ส่งผลต่อการประกอบอาชีพกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านกระทำความผิดเพราะเพื่อนฝูงชักจูงให้กระทำความผิด	2.46	1.40	น้อย
2. ท่านเลียนแบบการกระทำความผิดนั้น จากภาพยนตร์ หรือโทรทัศน์ หรือวิดีโอ	1.29	0.54	น้อยที่สุด
3. ท่านชอบอ่านหนังสือ หรือหนังสือพิมพ์อื่น ๆ แล้ว เลียนแบบการกระทำความผิดในหนังสือเล่มนั้น	1.24	0.52	น้อยที่สุด
4. ท่านเห็นว่าคนกระทำความผิดหลายรายไม่เคยได้รับโทษตามกฎหมายจึงได้กระทำความผิด	2.03	1.05	น้อย
5. ท่านชอบคบหาเพื่อน ๆ ที่กระทำความผิด แล้วท่าน จึงกระทำความผิดตาม	2.12	1.24	น้อย
6. ท่านกระทำความผิดเพราะอยากได้เงิน ไปซื้อสิ่งของต่าง ๆ ที่ท่านอยากได้	3.25	1.42	ปานกลาง
7. ท่านกระทำความผิดเพื่อหาเงินไปเที่ยวสถานบันเทิงต่าง ๆ เช่น ดิสโก้เทค บาร์ คอฟฟี่ชอป	1.78	1.19	น้อย
8. ท่านถูกผู้อื่นบังคับขู่เข็ญ ให้กระทำความผิด	1.27	0.60	น้อยที่สุด
9. ท่านกระทำความผิดเพราะต้องการแก้แค้นที่คนอื่นที่ทำกับท่าน	1.30	0.64	น้อยที่สุด
10. ท่านมีความรู้สึกเกลียดชังเจ้าหน้าที่บ้านเมืองจึงทำ ความผิด	1.48	0.90	น้อยที่สุด
รวม	1.82	0.53	น้อย

จากตารางที่ 12 พบว่า ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด อยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ และมีเพียงข้อเดียวที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ กระทำความคิดเพราะอยากได้เงินไปซื้อสิ่งของต่างๆ ที่อยากได้

ตารางที่ 13 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยรายด้าน และรายข้อ

ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม	ส่งผลการประกอบอาชีพกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านกระทำความผิดเพราะสภาพส่วนใหญ่ในชุมชนที่อาศัยอยู่มีการกระทำความผิดถือเป็นเรื่องปกติ	2.30	1.26	น้อย
2. ท่านกระทำความผิดเพราะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เช่น สถานเริงรมย์ แหล่งการพนัน	1.96	1.16	น้อย
3. ครอบครัวท่านมีการทะเลาะเบาะแว้งกันให้เห็นเป็นประจำ จึงใช้ชีวิตแก้ปัญหาชีวิตด้วยการหาทางระบายออกและไปกระทำความผิด	1.64	0.96	น้อย
4. ท่านอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีคนเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดพลุกพล่านตลอดเวลาทำให้ง่ายต่อการกระทำความผิด	2.23	1.26	น้อย
5. ท่านกระทำความผิดเพราะครอบครัวไม่มีเวลาใส่ใจดูแลปล่อยให้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิตเอง	2.08	1.25	น้อย
6. ท่านกระทำความผิดเพราะรู้สึกว่าคุณคนในครอบครัวไม่เคยให้ความเป็นธรรมกับตนเอง	1.77	1.05	น้อย
7. ท่านเห็นคนในครอบครัวเกี่ยวข้องกับกระทำความผิด จึงคิดอยากเลียนแบบอย่างบ้าง	1.29	0.67	น้อยที่สุด
8. ท่านกระทำความผิดเพราะตนเองถูกตามใจอยู่เสมอ ไม่มีใครคอยห้ามปราม	2.29	1.28	น้อย
รวม	1.94	0.71	น้อย

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย และมีเพียงข้อเดียวที่มีผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ เห็นคนในครอบครัวเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด จึงคิดอยากเปลี่ยนแบบอย่างบ้าง

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยรายด้าน และรายข้อ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ส่งผลต่อการประกอบอาชีพกรรม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านกระทำความผิดเนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน	3.57	1.26	มาก
2. ท่านกระทำความผิดเพราะคิดว่าเป็นวิธีการหารายได้ที่ง่าย และรวดเร็ว	3.90	1.20	มาก
3. ท่านกระทำความผิด เพราะฐานะทางบ้านยากจนขาดคนเลี้ยงดูบิดา มารดา อีกทั้งต้องการหาเงินเลี้ยงตนเอง และครอบครัว	3.81	1.42	มาก
4. ท่านกระทำความผิดเพราะผลกระทบจากการตกงานไม่มีอาชีพ	3.31	1.41	ปานกลาง
5. ท่านกระทำความผิดเพราะต้องการมีฐานะดีเป็นที่ยอมรับของสังคม	2.94	1.52	ปานกลาง
รวม	3.51	1.04	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ระดับปานกลาง 2 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่กระทำความผิดเพราะเพราะคิดว่าเป็นวิธีการหารายได้ที่ง่ายและรวดเร็ว ($\bar{X} = 3.90$) กระทำความผิดเพราะฐานะทางบ้านยากจนขาดคนเลี้ยงดูบิดา มารดา อีกทั้งต้องการหาเงินเลี้ยงตนเองและครอบครัว ($\bar{X} = 3.81$) และกระทำความผิดเนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.57$)

**ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบ
อาชญากรรม ของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางกำแพงเพชร จำแนกตามสถานภาพการ
สมรส**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 15 – 16

**ตารางที่ 15 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE - WAY ANOVA) ของค่าเฉลี่ย
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรม ของผู้ต้องขังหญิง จำแนก
ตามสถานภาพการสมรส**

ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบ อาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง	สถานภาพ						F
	โสด		สมรส		หย่า/หม้าย		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ปัจจัยทางจิต	1.86	0.48	1.89	0.52	1.92	0.47	0.155
2. ปัจจัยทางสังคม	1.78	0.50	1.80	0.54	1.92	0.53	0.918
3. ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม	1.89	0.65	1.91	0.75	2.07	0.70	0.863
4. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	2.96	1.05	3.60	1.03	3.87	0.81	9.390**

** p < .01

จากตารางที่ 13 พบว่าผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อการประกอบอาชญากรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 9.390)

ตารางที่ 16 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน

สถานภาพการสมรส	$\bar{X}$	โสด	สมรส	หย่า/หม้าย
		(n = 41)	(n = 81)	(n = 40)
		2.96	3.60	3.87
โสด	2.96	-	0.64**	0.91**
สมรส	3.60		-	0.27
หย่า/หม้าย	3.87			-

** P < .01

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพโสด กับสมรส และหย่า/หม้ายมีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพหย่า/หม้าย และผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตร สูงกว่าผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพโสด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง ที่ถูกคุมขังในเรือนจำกลางกำแพงเพชร 4 ด้าน คือ ปัจจัยทางจิต ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ต้องขังหญิง จำนวน 162 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ต้องขังหญิงเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ต้องขังหญิงที่ประกอบอาชีพการเกษตร วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร ที่ทำให้ผู้ต้องขังหญิงที่ประกอบอาชีพการเกษตร วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย และข้อมูลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางกำแพงเพชร ที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน วิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบความแตกต่างทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe) สามารถสรุปสาระสำคัญ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลางกำแพงเพชร สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ต้องขังหญิงที่ประกอบอาชญากรรม

ผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร ที่ประกอบอาชญากรรม ส่วนมากมีอายุระหว่าง 26 - 45 ปี มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา ก่อนต้องโทษมีสถานภาพสมรส ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ประจำก่อนต้องโทษระหว่าง 3,000 - 5,000 บาท ต่อเดือน ในวัยเด็กมีสถานภาพของครอบครัว พ่อ แม่ อยู่ร่วมกัน และมีการกระทำผิดคดีความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ยาเสพติด ให้โทษ

5.1.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร

โดยรวม พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสังคม มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง อยู่ในระดับน้อย ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง อยู่ในระดับมาก สรุปผลแต่ละปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยทางจิต มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย โดยอยู่ในระดับน้อยที่สุด 2 ข้อ และมีเพียงข้อเดียวที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่มีฐานะยากจน จึงมีสิทธิที่จะกระทำความผิดเพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัวได้
2. ปัจจัยทางสังคม มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยรวม อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ และมีเพียงข้อเดียวที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่กระทำผิดเพราะอยากได้เงินไปซื้อสิ่งของต่างๆ ที่อยากได้
3. ปัจจัยสภาพแวดล้อม มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง โดย รวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย และมีเพียงข้อเดียวที่มีผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ เห็นคนในครอบครัวเกี่ยวข้องกับกระทำความผิด จึงคิดอยากเลียนแบบอย่างบ้าง
4. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ระดับปานกลาง 2 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ได้แก่ กระทำผิดเพราะเพราะคิดว่าเป็นวิธีการหารายได้ที่ง่ายและรวดเร็ว กระทำผิดเพราะฐานะทางบ้านยากจนขาดคนเลี้ยงดูบิดา มารดา อีกทั้งต้องการหาเงินเลี้ยงตนเอง และครอบครัว และกระทำความผิดเนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร จำแนกตามสถานภาพการสมรส

โดยรวม พบว่าผู้ต้องขังหญิง มีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพโสด กับสมรส และหย่า/หม้าย มีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตร โดยผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพหย่า/หม้าย และผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรสูงกว่าผู้ต้องขังหญิง ที่มีสถานภาพโสด

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิงศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลางกำแพงเพชร สามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้

5.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลางกำแพงเพชร

โดยรวม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสังคม มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิงอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้หญิงนั้น อาจมีปัจจัยอื่นที่สำคัญกว่า เช่น ปัจจัยทางครอบครัว กล่าวคือสภาพครอบครัวที่ต้องค้ำจุนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นซึ่งอาจเนื่องจากเป็นครอบครัวที่สามีขาดความรับผิดชอบ หรือมีรายได้น้อย ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว จากการศึกษาส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้เพียง 3,000 – 5,000 บาท ต่อเดือนซึ่งน้อยมาก ดังนั้นจึงหันมากระทำผิดในคดีที่ทำให้ได้ทรัพย์สินมาจุนเจือครอบครัว จึงทำให้เห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรอยู่ในระดับน้อย ส่วนปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง อยู่ในระดับมาก นั้น อาจเป็นเพราะผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคมไทยแม้มิได้เป็นผู้รับผิดชอบในส่วนของการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวก็ตามแต่จะเป็นเพศที่รับรู้หรือเป็นผู้ใช้จ่ายเงินในการดำรงชีวิตของบุคคลในครอบครัว จึงทำให้ทราบความเพียงพอของรายได้และรายจ่ายในแต่ละเดือนเป็นอย่างดีโดยเฉพาะในสภาวะปัจจุบันมีความจำเป็นที่สามีภรรยา หรือบุคคลในครอบครัวจะต้องช่วยกันหาเงินมาจุนเจือครอบครัว เนื่องจากในปัจจุบันสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตมีราคาแพงเพิ่มมากขึ้นจึงทำให้ผู้หญิงต้องค้ำจุนแสวงหาเงินให้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีไว้ระเบียนของเมอร์ตัน ที่ได้กล่าวถึงการปรับตัวแบบแหวกแนว เป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนสังคมซึ่งเป็นปัญหาสังคม โดยบุคคลจะยึดมั่นในเป้าหมายทาง

วัฒนธรรม แต่ไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือปทัสถานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการตรงกันข้าม บุคคลจะแสวงหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่น ชนชั้นต่ำยอมรับในเป้าหมายทางวัฒนธรรมของสังคม คือต้องการมีสถานภาพทางเศรษฐกิจดีแต่วิธีการที่จะให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวสังคมไม่เปิดโอกาสให้ จึงหันมาใช้วิธีการใหม่ เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการโดยไม่คำนึงว่าจะผิดกฎหมายหรือศีลธรรมหรือไม่ โดยในที่นี้จึงการศึกษาพบว่าผู้ต้องขังหญิงกระทำความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.12 เนื่องจากเป็นวิธีที่หาเงินได้ง่ายและรวดเร็วที่สุด ในปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างกว้างขวางจึงทำให้ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิงอยู่ในระดับมาก

ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลาง กำแพงเพชร รายชื่อมีดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยทางจิต ที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และมีเพียงข้อเดียวที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่มีฐานะยากจน จึงมีสิทธิที่จะกระทำความผิด เพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัวได้ อาจเป็นเพราะในช่วงหลายปีที่ผ่านมาประเทศไทยเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายและค่าครองชีพแพงขึ้นมาโดยลำดับ ผู้ต้องขังหญิงซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในชนบทที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป รายได้ไม่แน่นอนไม่สามารถที่จะดำรงชีวิตของตนและครอบครัวในสังคมได้อย่างปกติสุข จึงมองหาหนทางที่จะหาวิธีการให้ได้มาซึ่งเงินตามความรู้ความสามารถของตน ดังนั้นจึงหันไปประกอบอาชญากรรมในลักษณะของการค้ายาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธ ของ**อรรถ พูบำรุง** ที่กล่าวว่า ปัจจัยทางจิตในทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า ปัจจัยทางวิญญาน คนที่ประกอบอาชญากรรม คือคนที่เป็น โรคทางวิญญาน จนมีอาการยับยั้งจิตใจของตนเองได้ ทำให้เกิดความโลภ ความโกรธ ความหลงจนเกินเหตุ ทำให้คิดผิด พลาด และทำผิด ฉะนั้นเมื่อมีการกระทำสิ่งใดที่เป็นการละเมิดกฎหมายการกระทำนั้นก็กลายเป็นอาชญากรรมไป และผลการศึกษาของ **วันชัย เมฆจันทิก** ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและมูลเหตุจูงใจในการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องโทษในเรือนจำกลางกำแพงเพชร พบว่า มูลเหตุจูงใจส่วนบุคคลที่ทำให้ผู้ต้องโทษชาย และหญิงประกอบอาชญากรรมมากที่สุด คือเพราะรู้สึก ว่าคนที่ยากจนก็น่าจะมีสิทธิที่จะกระทำความผิด เพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัวได้ มูลเหตุจูงใจด้านครอบครัวที่ทำให้ผู้ต้องโทษชายและหญิงประกอบอาชญากรรมมากที่สุด คือเพราะรู้สึก ว่าครอบครัวยากจนจึงต้องกระทำความผิดเพื่อหาเงิน มูลเหตุจูงใจทางสังคมที่ทำให้ผู้ต้องโทษชาย และหญิงประกอบอาชญากรรมมากที่สุด คือเพราะอยากได้เงินซื้อสิ่งของต่างๆ ที่อยากได้จึงทำให้มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสูงกว่าข้ออื่น ๆ

2) ปัจจัยทางสังคม ที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีเพียงข้อเดียวที่มีผลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่กระทำผิดเพราะอยากได้เงินไปซื้อสิ่งของต่าง ๆ ที่อยากได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ต้องขังหญิงส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 26 – 45 ปี นั้นเป็นช่วงของการสร้างตัวหรือสร้างครอบครัวให้เป็นปึกแผ่น บางคนอาจได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมภายนอกซึ่งเป็นวัฒนธรรมตะวันตก เช่น ในเรื่องของการแต่งกาย การมีทรัพย์สินต่างๆ เพื่อประดับบารมีและได้รับการยกย่องจากสังคม จึงทำให้รายได้ส่วนหนึ่งนอกจากหามาไว้เพื่อซื้อสิ่งของจำเป็นต่อการดำรงชีวิตแล้ว ยังไว้ซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยบางอย่างที่ตนต้องการอีกด้วย อาจทำให้ครอบครัวมีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้นในขณะที่ความสามารถในการหาเงินมีน้อยจึงใช้วิธีประกอบอาชีพกรรมในลักษณะให้ได้มาซึ่งเงิน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีไว้ระเบียน ของเมอร์ตัน ที่ได้กล่าวถึงการปรับตัวแบบแหวกแนว เป็นพฤติกรรมที่ฝืนสังคมซึ่งเป็นปัญหาสังคม โดยบุคคลจะยึดมั่นในเป้าหมายทางวัฒนธรรม แต่ไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือปทัสถานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ตรงกันข้ามบุคคลจะแสวงหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม ของวาร์ค และคณะสรุปได้ว่า ขณะที่พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากร เป็นการแสดงออกถึงความต้องการโดยทั่วไปและค่านิยม ไม่อาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรนั้นเกิดจากความต้องการและค่านิยมอย่างเดียวกัน ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมอาชญากรเป็นการแสดงออกทางด้านความต้องการและค่านิยมอย่างเดียวกัน อาชญากรและคนดีอาจจะมีความต้องการและค่านิยมเหมือนกัน เช่น ต้องการความมั่งมี ต้องการมีหน้าตาได้รับการยอมรับในสังคม สิ่งที่จะแตกต่างกันจะเป็นเพียงวิธีการที่ให้ได้ว่าซึ่งในสิ่งที่ตนต้องการกล่าว คือคนดีจะใช้วิธีที่สังคมยอมรับ แต่อาชญากรจะไม่คำนึงว่าวิธีการของตนจะฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมหรือไม่ ขอเพียงให้ได้ผลตามเป้าหมายที่ต้องการเท่านั้น จึงทำให้มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง

3) ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง โดยภาพอยู่ในระดับน้อย และมีเพียงข้อเดียวมีผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ เห็นคนในครอบครัวเกี่ยวข้องกับกระทำผิด จึงคิดอยากเลียนแบบอย่างบ้าง อาจเป็นเพราะการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิงมีปัจจัยทางเศรษฐกิจส่งผลมากกว่าปัจจัยตัวอื่นๆ พฤติกรรมของบุคคลในครอบครัว จึงมีผลน้อยมากเมื่อเทียบกับบุคคลอื่นในสังคมที่คนอาศัยอยู่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างในการคบค้าสมาคม ของ วาร์ค และคณะ ที่สรุปได้ว่า พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากร เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ กล่าวคือพฤติกรรมของการเป็นอาชญากรไม่ได้ถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์มาจากบรรพบุรุษ ผู้ที่ไม่ได้รับการเรียนรู้ในเรื่องอาชญากรรมก็จะไม่มีพฤติกรรมเป็นอาชญากร การเรียนรู้นี้มีได้จำกัดอยู่เฉพาะการเรียนรู้ที่ได้รับจากวิธีการ อบรม

สั่งสอน โดยตรงเพียงด้านเดียว แต่หมายความรวมถึงการเรียนรู้ที่ได้รับจากอิทธิพลของกระบวนการทางสังคม พฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรม สามารถเรียนรู้ได้จากบุคคลอื่น โดยขบวนการติดต่อสื่อสาร การติดต่อสื่อสารสามารถกระทำได้หลายวิธีด้วย เช่น การพูดจากัน รวมถึงการติดต่อสื่อสารโดยสัญลักษณ์ เช่น กิริยาท่าทาง และสัญลักษณ์อื่นๆ ด้วย และทฤษฎีการเลียนแบบของ ทาร์ต ซึ่งได้วางกฎของการเลียนแบบไว้ว่า ผู้คนเลียนแบบผู้อื่นโดยสัดส่วนของความใกล้ชิดและความถี่ในการติดต่อกัน ดังนั้นการเลียนแบบน่าจะเกิดขึ้นมากในเมืองใหญ่หรือในที่ซึ่งผู้คนอยู่กันหนาแน่น จึงมีผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4) ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง ได้แก่ กระทำผิดเพราะคิดว่าเป็นวิธีการหารายได้ที่ง่ายและรวดเร็ว กระทำผิดเพราะฐานะทางบ้านยากจนขาดคนเลี้ยงดูบิดามารดา อีกทั้งต้องการหาเงินเลี้ยงตนเองและครอบครัว และกระทำความผิดเนื่องจากการได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในปัจจุบันมีผลอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการประกอบอาชญากรรมโดยเฉพาะการค้ายาเสพติด ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ผู้ต้องขังหญิงกระทำผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ มากที่สุด เพราะเป็นวิธีการที่หาเงินได้รวดเร็วและง่าย ประกอบกับมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างหนักในท้องถิ่น ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามต้องทำงานอย่างหนักในการปราบปราม จึงเป็นช่องทางให้ก่ออาชญากรรมและรอดพ้นจากการถูกลงโทษตามกฎหมายได้ง่าย ประกอบกับประเทศไทยพึ่งผ่านวิกฤติเศรษฐกิจ แรกกุดันจากสภาพของรายได้ที่ไม่สมดุลกับรายจ่าย ทำให้ต้องหันมาประกอบอาชญากรรมเพื่อหารายได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธ ของ**อรรถ พูบำรุง** ได้กล่าวถึง ปัจจัยทางสังคม คือ ความยากจน เป็นผลสืบเนื่องมาจากความเสื่อมของสถาบันทางการเมืองการปกครอง เมื่อความขัดสนเกิดขึ้น โดยทั่วไป ก็ย่อมทำให้เกิดความเห็นผิดและนำเข้าสู่การประกอบอาชญากรรม ทฤษฎีหลายสาเหตุของ**คอน กิบบอนส์** กล่าวว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุพื้นฐานหรือเป็นสิ่งรองรับเบื้องต้น เช่น ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว สภาพไร้ระเบียบในสังคม ความไม่มั่นคงในทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดอาชญากรรม และผลการศึกษาของ**พรพัฒน์ ชินโชติ** ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดของผู้ต้องโทษหญิง เกี่ยวกับคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดสุรินทร์ พบว่า ผู้ต้องโทษหญิงส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ มีฐานะยากจน มีสถานะการครองชีพฝืดเคือง และส่วนมากกระทำความผิดด้วยความสมัครใจและเป็นผู้ติดต่อซื้อขายด้วยตนเอง โดยมีเป้าหมายคือต้องการเงิน ผลการศึกษาของ**ศศิ อัครมันคงวณิช** ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดคดียาบ้าของผู้ต้องขังหญิง ศึกษากรณีทัณฑสถานหญิงชลบุรี พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาบ้า ผู้ค้าส่วนใหญ่ ต้องรับผิดชอบต่อครอบครัวมีภาระเพิ่ม ไม่พอเลี้ยงดูครอบครัวจึงต้องหา

รายได้เพิ่ม และเห็นว่าเป็นอาชีพที่สบายไม่ต้องลงทุน และได้กำไรก็มีเงินใช้จ่ายคล่องมือ และผลการวิจัยของพจนานวรัตน์เนริกุล ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขัง ในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงจังหวัดปทุมธานี พบว่าผู้ต้องขังที่ต้องโทษคดียาเสพติดส่วนใหญ่ ก่อนต้องโทษมีอาชีพรับจ้าง มีรายได้น้อย มีความต้องการอาชีพ ต้องการงานโดยไม่ต้องใช้แรงงาน ไม่มีการศึกษาก็สามารถทำงานได้ และมีความต้องการแสวงหาประโยชน์ โดยการบงการควบคุมอยู่เบื้องหลังของกลุ่มอื่นด้วยเงิน นำวัตถุสิ่งของต่างๆ เพื่อล่อใจให้กับผู้ที่มีฐานะยากจนและผิดเคือง จึงมีผลอยู่ในระดับมาก

5.2.2 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลาง กำแพงเพชร ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน

โดยรวม พบว่าผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพโสด กับสมรส และหย่า/หม้าย มีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลต่อการประกอบอาชญากรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพหย่า/หม้าย และผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพสมรส มีความคิดเห็นว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจ มีผลต่อการประกอบอาชญากรรม สูงกว่าผู้ต้องขังหญิง ที่มีสถานภาพโสด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพหย่า/หม้าย อาจมีความจำเป็น ต้องหาเงินเพื่อเลี้ยงดูตนเองและบุตร เมื่อไม่มีสามีเป็นผู้ช่วยหาเงินมาใช้จ่าย จึงเกิดสภาวะกดดัน ใ้หันไปประกอบอาชญากรรมที่ให้ได้มาซึ่งเงินเลี้ยงครอบครัว ส่วนผู้ต้องขังหญิงที่สมรสแล้ว อาจเป็นเพราะตนและสามีเป็นหลักในการหาเงินเลี้ยงครอบครัว แต่เนื่องจากการศึกษาดำรง อาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ น้อย ต่อเดือน 3,000 – 5,000 บาท ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสังคมปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงจากสังคม เกษตรกรรมมาสู่สังคม อุตสาหกรรม ความรู้ ความสามารถทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สมัยใหม่ได้เข้ามาใช้ในการผลิตสินค้าทางอุตสาหกรรม เมื่อเข้าทำงานในโรงงาน อุตสาหกรรม ก็จะเป็นแรงงานไร้ฝีมือ ค่าแรงงานถูก แต่ค่าครองชีพสูง การประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จึงไม่สามารถหาเงินได้เพียงพอต่อการครองชีพของบุคคลในครอบครัว โดยเฉพาะครอบครัวที่มีบุตรมาก ครอบครัวแตกแยก ปัจจัยทางเศรษฐกิจ จึงมีผลต่อการประกอบอาชญากรรมสูงกว่าผู้ต้องขังหญิงที่มีสถานภาพโสด เพราะการไม่ได้แต่งงานหรืออยู่กันเป็นครอบครัว ทำให้ช่วยลดค่าใช้จ่ายต่างๆ ลง การประกอบอาชญากรรมอาจเน้นที่สนองความต้องการเฉพาะบุคคล โดยมีปัจจัยอื่นเกี่ยวข้อง เช่น ภาวะค่าครองชีพสูง ค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง จึงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ดังนั้น มีหน้าที่ในการเสริมสร้างครอบครัว ทั้งภาครัฐและเอกชน ควรคำนึงถึงความสำคัญเบื้องต้นใน การที่จะช่วยเหลือสถาบันครอบครัวให้สามารถมีรายได้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนได้เรียนรู้ และปฏิบัติตาม เพื่อลดปัญหาความทะเยอทะยานในสิ่งที่เกินควร และให้โอกาสกับผู้หญิงที่มีความเสมอภาคในด้านการ

ประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้ผู้หญิงจัดตั้งกลุ่มประกอบอาชีพตามหมู่บ้าน ชุมชน ใช้วัตถุดิบในที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยรัฐเข้าไปช่วยในด้านการจัดหาตลาดรองรับสินค้าต่าง ๆ ก็อาจจะทำให้ ผู้หญิงประกอบอาชีพอาชญากรรมน้อยลง

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ ในแต่ละด้านและรายชื่อสามารถนำมาเสนอแนะต่อหน่วยงาน ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการป้องกันและปราบปรามผู้ประกอบอาชีพอาชญากรรม แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการประกอบอาชีพอาชญากรรมของผู้หญิง ควรพิจารณาแก้ไข ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางจิต เพื่อป้องกันการประกอบอาชีพอาชญากรรมของผู้หญิง ต่อไป

2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถาบันทางศาสนา โรงเรียน เรือนจำ และทัณฑสถาน ที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง ควรปลูกฝังค่านิยมในการดำรงชีวิตให้แก่ผู้หญิง มิให้มีความคิดว่า คนฐานะยากจนจึงมีสิทธิที่จะกระทำความผิด เพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัวได้ หรือเห็นว่าการกระทำความผิดเป็นเรื่องธรรมดา คนอื่นก็ทำอย่างนี้เช่นกัน และคิดว่ากระทำความผิดเพราะชีวิตนี้ไม่มีอะไรแน่นอนขึ้นอยู่กับดวงชะตาของแต่ละบุคคล

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถาบันทางศาสนา โรงเรียน เรือนจำและทัณฑสถาน ที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง ควรปลูกฝังค่านิยมในการดำรงชีวิตให้แก่ผู้หญิง มิให้กระทำความผิดเพราะอยากได้เงินไปซื้อสิ่งของต่างๆ ที่อยากได้ กระทำความผิดเพราะเพื่อนฝูงชักจูงให้กระทำความผิด และคบหาเพื่อนที่กระทำความผิด แล้วจึงกระทำความผิดตาม

4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน ควรหาทางป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดในชุมชน มิให้มีประชาชนที่เห็นว่าการกระทำความผิดเป็นเรื่องปกติ ควรมีการอบรมสั่งสอนไม่ตามใจ โดยไร้เหตุผลและคอยห้ามปรามเมื่อผู้อยู่ในปกครองกระทำความผิด และควรจัดสภาพชุมชนให้น่าอยู่และปราศจากการประกอบอาชีพอาชญากรรม

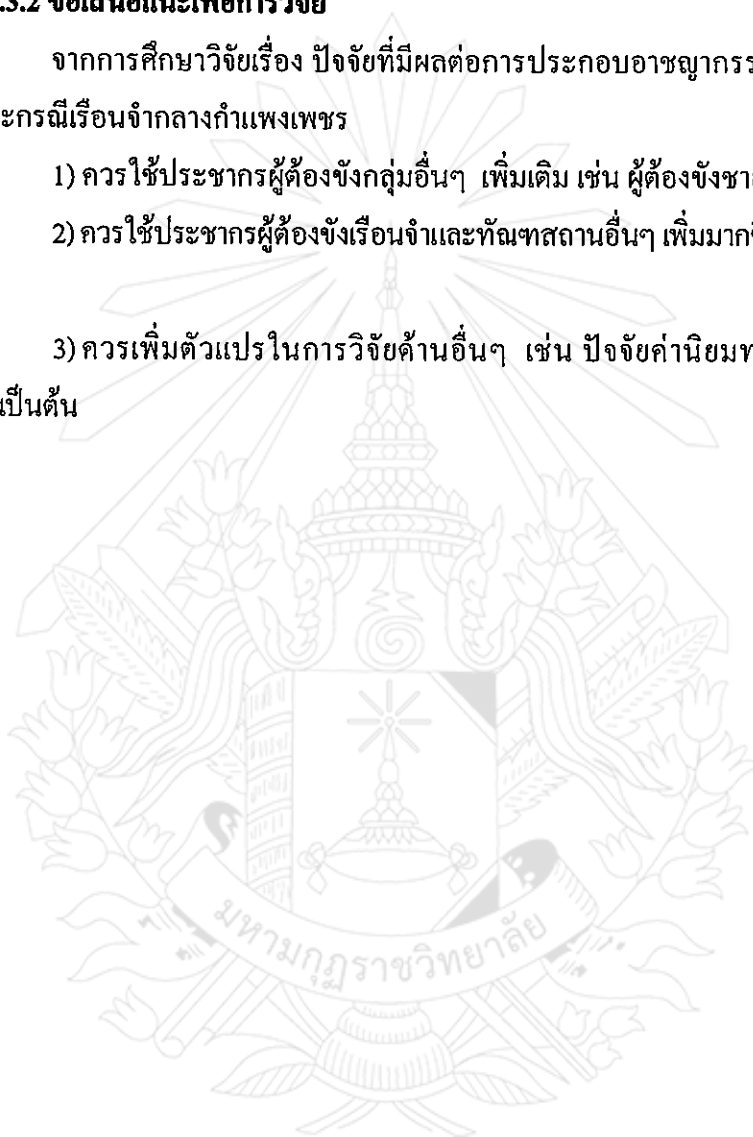
5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม ร่วมมือกันส่งเสริมให้ประชาชนให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย มีการฝึกวิชาชีพตามตลาดแรงงานต้องการ เข้าไป

ส่งเสริมอาชีพ การตลาดแรงงานรองรับ ตลอดจนส่งเสริมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมอันดีงามให้กับประชาชน เพื่อเป็นการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น และรัฐจะต้องแสวงหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อ ประชาชน และหันไปประกอบอาชญากรรมเลวร้าย จากวิกฤติทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิงศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร

- 1) ควรใช้ประชากรผู้ต้องขังกลุ่มอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ผู้ต้องขังชาย
- 2) ควรใช้ประชากรผู้ต้องขังเรือนจำและทัณฑสถานอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น และเปรียบเทียบปัจจัยอื่น
- 3) ควรเพิ่มตัวแปรในการวิจัยด้านอื่นๆ เช่น ปัจจัยค่านิยมทางสังคม ปัจจัยทางสื่อมวลชน เป็นต้น

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

จูพร บานชื่น. **อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2539.

นวลจันทร์ ทิศนชัยกุล. **อาชญากรรม**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์, 2530.

ประธาน วัฒนาพานิชย์. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ประกายพริก, 2546.

สุดสงวน สุธีสร. **อาชญาวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.

เสริน ปุณณะหิตานนท์. **การกระทำผิดในสังคม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ The Business Press, 2523.

อรัญ สุวรรณบุปผา. **อาชญาวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2518.

อฉนพ ชูบำรุง. **ทฤษฎีอาชญาวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์, 2527.

อฉนพ ชูบำรุง. **อาชญาและทัณฑวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2539.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

ณัฐชัย สุชียามานนท์. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดของผู้ต้องขังคดีจำหน่ายยาบ้า กรณีเรือนจำกลางนครปฐม”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.

ธีรพล ประไซโย. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการกระทำผิดของหญิง”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

ประหยัด บุญศรี, ร.ต.อ. “สถานภาพและมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดทางอาญาของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดเชียงใหม่”. **ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก, 2532.

พงนา วรวัฒเมธีกุล. “ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ต้องขังในทัณฑสถานบำบัดพิเศษหญิงจังหวัดปทุมธานี”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2546.

- พรพัฒน์ ชินโชติ. “สาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดของผู้ต้องโทษหญิงเกี่ยวกับคดียาเสพติด ในเรือนจำจังหวัดสุรินทร์”. **รายงานการค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.**
- พุลสุขศิริ พุลสุข. “ศึกษามูลเหตุจูงใจในการเสพยาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า) : กรณีศึกษาผู้ต้องขังคดียาเสพติดในเรือนจำกลางกำแพงเพชร”. **รายงานการค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา, 2547.**
- สไต อัครมนต์วงนิช. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาบ้าของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษากรณีทัณฑสถานหญิงชลบุรี”. **รายงานการค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.**
- วันชัย เมฆจันทิก. “ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและมูลเหตุจูงใจในการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องโทษในเรือนจำกลางกำแพงเพชร”. **งานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรนักทัณฑวิทยา. เรือนจำกลางกำแพงเพชร : กรมราชทัณฑ์, 2545.**

3) เอกสารอื่นๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

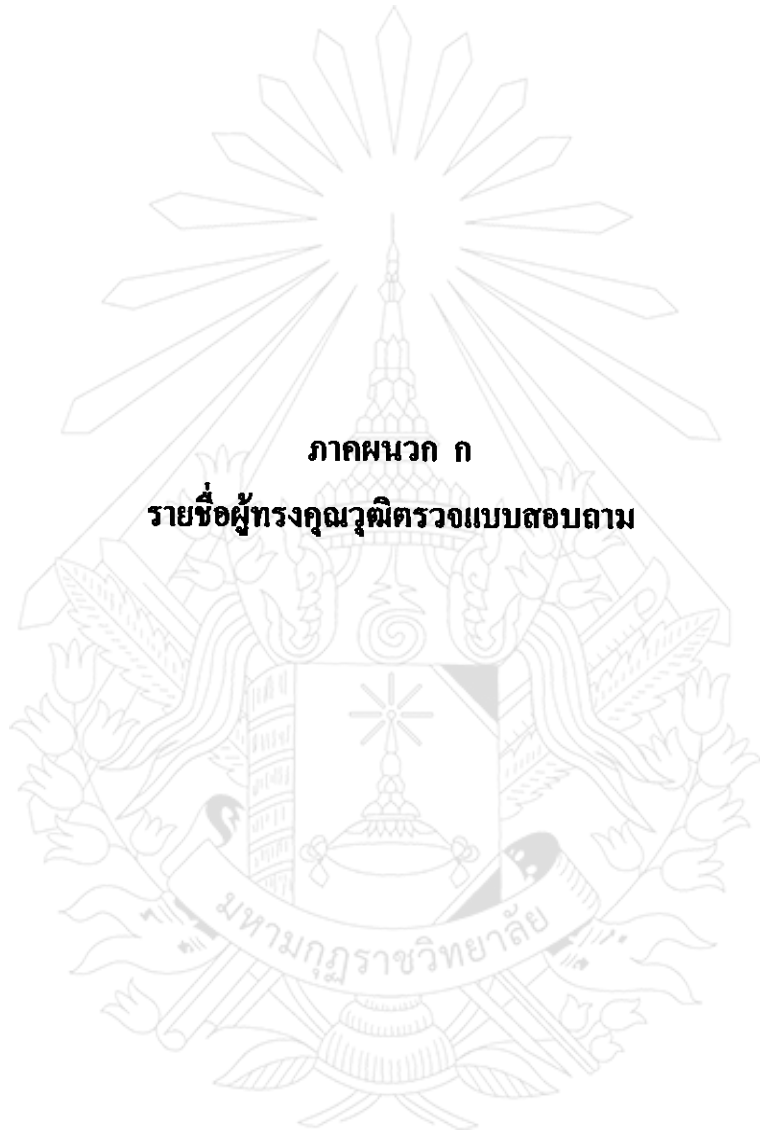
- กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์, “สถิตินักโทษเด็ดขาดแยกตามลักษณะความผิด”, นนทบุรี : กรมราชทัณฑ์, 2549, (อัดสำเนา)
- พิรุณ หน่อแก้ว, “บรรยายสรุปกิจการเรือนจำกลางกำแพงเพชร”, กำแพงเพชร : ศูนย์ข้อมูลเรือนจำกลางกำแพงเพชร, 2549, (อัดสำเนา)
- ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ เรือนจำกลางกำแพงเพชร, “สถิติผู้ต้องขังแยกประเภท”, กำแพงเพชร : เรือนจำกลางกำแพงเพชร, 2550, (อัดสำเนา)

2. ภาษาอังกฤษ

Ward, D.A. and others. **Social Deviance**. Singapore : Allyn and Bacon, 1994.

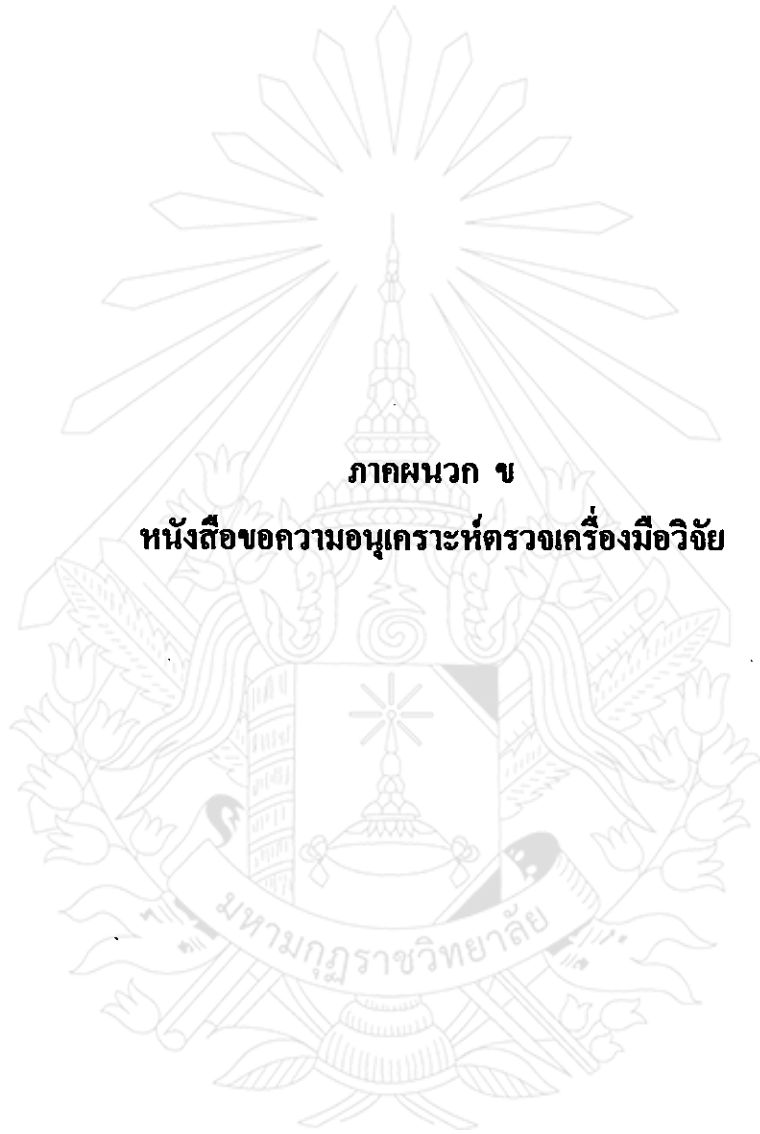

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สมชัย วงษ์นำยะ
  - วุฒิ กศ.บ.,กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา)
ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
  - ตำแหน่ง ประธานอนุกรรมการสาขาวิทยาศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ศรีณีย์ วงศ์คำจันทร์
  - วุฒิ ศน.บ. M.A. (Philosophy)
Ph.D. (Philosophy)
  - ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดกำแพงเพชร
อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. ผศ.ดร. ปาจริย์ ผลประเสริฐ
  - วุฒิ ปร.ค.(ประชากรและการพัฒนา)
พบ.ม. (สถิติประยุกต์)
ศศ.บ. (การจัดการทั่วไป)
  - ตำแหน่ง อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
4. นายพิรุณ หน่อแก้ว
  - วุฒิ วท.บ., ศศ.ม. M.A. (Man and Environment Management)
  - ตำแหน่ง ผู้บัญชาการเรือนจำกลางกำแพงเพชร
5. นายสำเริง สวัสดิ์
  - วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
  - ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายทัณฑ์ปฏิบัติเรือนจำกลางกำแพงเพชร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

ที่ ว. 229 / 2550

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

วิทยาคารโฮมทาวน์ อ.เมือง อ.กำแพงเพชร 62000

โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

9 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอดำเนินการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รศ. ดร. สมชัย วงษ์นำชะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายอนุชิต ภูตสวัสดิ์ รหัสประจำตัว 4912004088 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง (รุ่นที่ 2) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร ได้รับ อนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการรวมของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะ กรณี เรือนจำกลางกำแพงเพชร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวนทอง เขาวงกตพิงส์ เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาสารนิพนธ์...

ในการนี้ มหาวิทยาลัย พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ และประสบการณ์ เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอดำเนินการจากท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา ดังกล่าว ดังแบบเครื่องมือวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีณีย์ วงศ์คำจันทร์)

ผู้อำนวยการบริหาร และจัดการศึกษา

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055 - 722340

ที่ ว. 229 / 2550

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร

วิเศษชัยชาญ อ.เมือง จ.ท่าแพงเพชร 62000

โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

9 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร. ศรัณย์ วงศ์คำจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายอนุชิต กุลสวัสดิ์ รหัสประจำตัว 4912004088 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง (รุ่นที่ 2) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร ได้รับ อนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการรวมของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะ กรณี เรือนจำกลางท่าแพงเพชร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวนทอง เขาวทิตพิงศ์ เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ มหาวิทยาลัย พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ และประสบการณ์ เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา ดังกล่าว ดังแบบเครื่องมือวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรัณย์ วงศ์คำจันทร์)

ผู้อำนวยการบริหาร และจัดการศึกษา

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษาท่าแพงเพชร

โทร. 055 - 722340

ที่ ว. 229 / 2550

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

วิทยาคารโศภณ อ.เมือง อ.กำแพงเพชร 62000

โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

9 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผศ.ดร. ปาจรีย์ ผลประเสริฐ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายอนุชิต ภูลสวัสดิ์ รหัสประจำตัว 4912004088 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง (รุ่นที่ 2) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร ได้รับ อนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการเกษตรของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะ กรณี เรือนจำกลางกำแพงเพชร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวนทอง เขาวงกตพิงศ์ เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้มหาวิทยาลัย พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ และประสบการณ์ เป็น อย่างดี จึงใ้ร้ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา ดังกล่าว ดังแบบเครื่องมือวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีนัย วงศ์คำจันทร์)

ผู้ประสานงานการบริหาร และจัดการศึกษา

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055 - 722340

ที่ ว. 229 / 2550

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

วิเศษวิทยุโสภา อ.เมือง ข.กำแพงเพชร 62000

โทร. 055-713265 โทรสาร: 055-722340

9 มิถุนายน 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสำเริง สวัสดิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายอนุชิต กุลสวัสดิ์ รหัสประจำตัว 4912004088 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง (รุ่นที่ 2) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร ได้รับ อนุมัติให้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะ กรณี เรือนจำกลางกำแพงเพชร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวนทอง เขวาคีรติพงศ์ เป็นอาจารย์ ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ในการนี้ มหาวิทยาลัย พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ และประสบการณ์ เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา ดังกล่าว ดังแบบเครื่องมือวิจัยที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรีนีย์ วงศ์คำจันทร์)

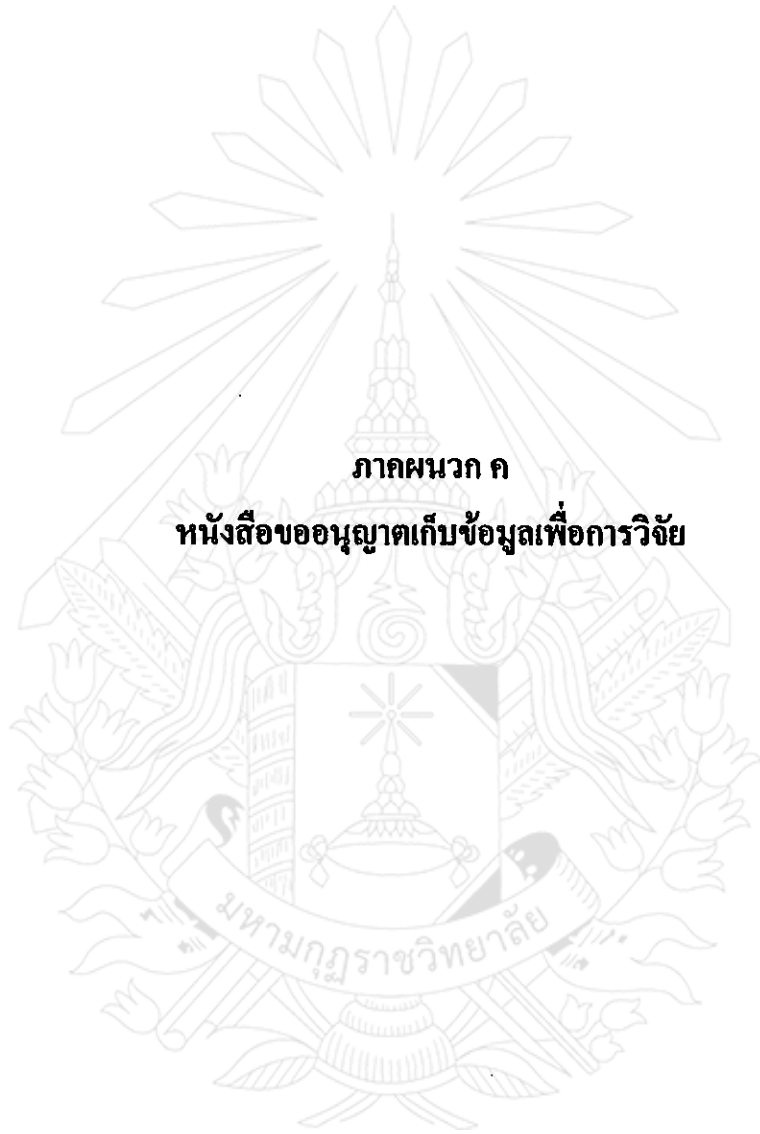
ผู้ประสานงานการบริหาร และจัดการศึกษา

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

สำนักงานศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

โทร. 055 - 722340

ภาคผนวก ก

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ม.ม.ร. ศ.น.อ.จ.ก. ก.พ.ค.พ.ช.ว
ร.น.ท. 052 / 2550
ว.ท. 12 / ก.ค. / 50
เวลา 09.32

ที่ บธ 0705/ 11672

กรมราชทัณฑ์
222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

6 กรกฎาคม 2550

เรื่อง อนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์การศึกษากำแพงเพชร

อ้างถึง หนังสือมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ ศร 6005(5) / 053 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึงมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ขออนุญาตให้ นายอนุชิต ภูสวส์ดี นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครอง เข้าเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามกับผู้ต้องขังในเรือนจำกลางกำแพงเพชร เพื่อทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลางกำแพงเพชร” นั้น

กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้ว อนุญาตให้นักศึกษาฯ เก็บข้อมูลกับผู้ต้องขังในเรือนจำกลางกำแพงเพชร เพื่อทำการศึกษา เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลางกำแพงเพชร” ได้โดยได้แจ้งให้เรือนจำฯ ทราบแล้ว และขอให้นักศึกษาติดต่อกับเรือนจำฯ โดยตรงเพื่อประสานงาน ในรายละเอียด และเพื่อให้เป็นไปตามระบบรักษาความปลอดภัยภายในเรือนจำฯ ขอให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของเรือนจำฯ และคำแนะนำของเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัด อนึ่ง เมื่อได้จัดทำรายงานการศึกษาเรื่องดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขอได้ส่งมอบให้สำนักทัณฑ์วิทยา กรมราชทัณฑ์ จำนวน 1 เล่ม เพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการ

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ และขอได้แจ้งให้นักศึกษาฯ ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางศิวากร คุรัตน์เวช)

ผู้อำนวยการส่วนราชทัณฑ์ต่างประเทศ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักทัณฑ์วิทยา
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์

- ทศ.บ
- อ.อ.ช.ช.
- อ.อ.ช.ช.
- อ.อ.ช.ช.

สำนักทัณฑ์วิทยา ส่วนมาตรการควบคุมผู้ต้องขัง

โทร 0 2967 3380 โทรสาร 0 2967 2409

๑๘/๗/๕๐
๒๓๗๕๖

16A

วันที่ 16 ก.ค. 2550 เวลา 14.00 น.

ที่ ยธ 0705/ 11673

กรมราชทัณฑ์

222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

6 กรกฎาคม 2550

เรื่อง อนุญาตให้เก็บข้อมูลในเรือนจำ

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำกลางกำแพงเพชร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. สำเนาหนังสือมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ ศษ 6005(5)/053 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2550
  2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด.

ด้วยกรมราชทัณฑ์ ได้พิจารณาอนุญาตให้ นายอนุชิต ภูตสวัสดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครอง เข้าเก็บข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามกับผู้ต้องขังในเรือนจำกลางกำแพงเพชร เพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชญากรรมของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณี เรือนจำกลางกำแพงเพชร” (รายละเอียดพบ แนบถึงที่ส่งม ด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ สำหรับวันและเวลาในการเข้าเก็บข้อมูล นักศึกษาจะได้ประสานมายังเรือนจำโดยตรงต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ส่งฝ่าย บริหาร

ต่อปฏิบัติ

กำเนินการ

ตรวจสอบกำเนินการ

พิจารณาเสนอ

ตรวจสอบเสนอ

รวมเรื่องไว้
10 ก.ค. 2550

สำนักทัณฑ์วิทยา

ส่วนมาตรการควบคุมผู้ต้องขัง

โทร. 0 2967 3380

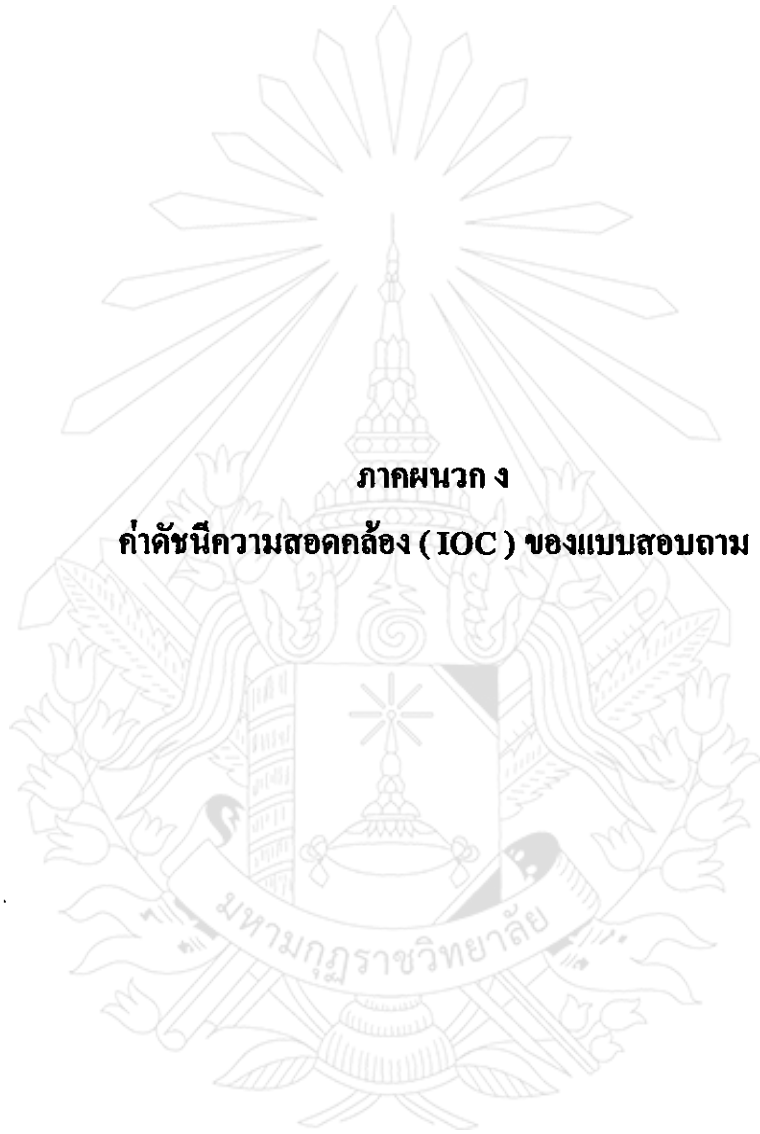
(นางสิวกร อุดมเวช)

ผู้อำนวยการส่วนราชทัณฑ์ต่างประเทศ

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักทัณฑ์วิทยา

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมราชทัณฑ์

8/7/50
 10/7/50
 11/7/50
 12/7/50
 13/7/50
 14/7/50
 15/7/50
 16/7/50

ภาคผนวก ง

คำดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

**ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามปัจจัยที่มีผล
ต่อการประกอบอาชีพการกรมของผู้ต้องขังหญิง : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร**

ข้อที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุป ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	ปัจจัยทางจิต การกระทำความคิดของท่าน ท่านเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาคนอื่นก็ทำอย่างนี้เช่นกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	ท่านมักมีอารมณ์รุนแรง ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ทำให้ต้องกระทำความคิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	ท่านรู้สึกว่าคุณคนสนใจจึงต้องกระทำผิดให้คนอื่นหันมาสนใจท่านบ้าง	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
4	ท่านรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย จึงต้องหาทางสร้างความเด่นดังให้กับตัวเองโดยการกระทำความคิด	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
5	ท่านรู้สึกว่า สิ่งที่ท่านกระทำ ไม่ใช่ความคิดตามกฎหมายแต่อย่างใด	+1	+1	+1	0	+1	0.80	ใช้ได้
6	ท่านมีฐานะยากจน จึงมีสิทธิ์ที่จะกระทำความคิดเพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7	ท่านคิดว่าทำกระทำผิดเพราะต้องการแก้แค้นคนใดคนหนึ่งที่ทำให้ท่านขำน้ำใจอยู่เสมอ	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
8	ท่านต้องการที่จะอวดเพื่อนบ้านหรือใคร ๆ ว่าเป็นคนกล้าหาญ ทำให้ท่านต้องกระทำความคิด	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
9	ท่านกระทำความผิดเพราะท่านคิดว่าชีวิตนี้ไม่มีอะไรแน่นอนขึ้นอยู่กับดวงชะตาของแต่ละบุคคล	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
10	ท่านคิดว่ากระทำความผิดแล้วมีความรู้สึกว่ามีความสุข ความสบายใจ	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้
ปัจจัยทางสังคม								
11	ท่านกระทำความผิดเพราะเพื่อนฝูงชักจูงให้กระทำความผิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	ท่านเลียนแบบการกระทำผิดนั้นจากภาพยนตร์ หรือ โทรทัศน์ หรือ วีดีโอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13	ท่านชอบอ่านหนังสือ หรือ หนังสือพิมพ์อื่น ๆ แล้วเลียนแบบการกระทำผิดในหนังสือนั้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	ท่านเห็นว่าคนกระทำผิดหลายรายไม่เคยได้รับโทษตามกฎหมายจึงลองกระทำความผิดบ้าง	0	+1	0	+1	+1	0.60	ใช้ได้
15	ท่านชอบคบหาเพื่อน ๆ ที่กระทำความผิดแล้วท่านจึงกระทำความผิดตาม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	ท่านกระทำความผิดเพราะอยากได้เงินไปซื้อสิ่งของต่าง ๆ ที่ท่านอยากได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17	ท่านกระทำความผิดเพราะอยากได้เงินไปเที่ยวสถานที่เรีงรมย์ต่าง ๆ เช่น ดิสโก้เทค บาร์ คอฟฟี่ชอป	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18	ท่านถูกผู้อื่นบังคับขู่脅ให้กระทำความผิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

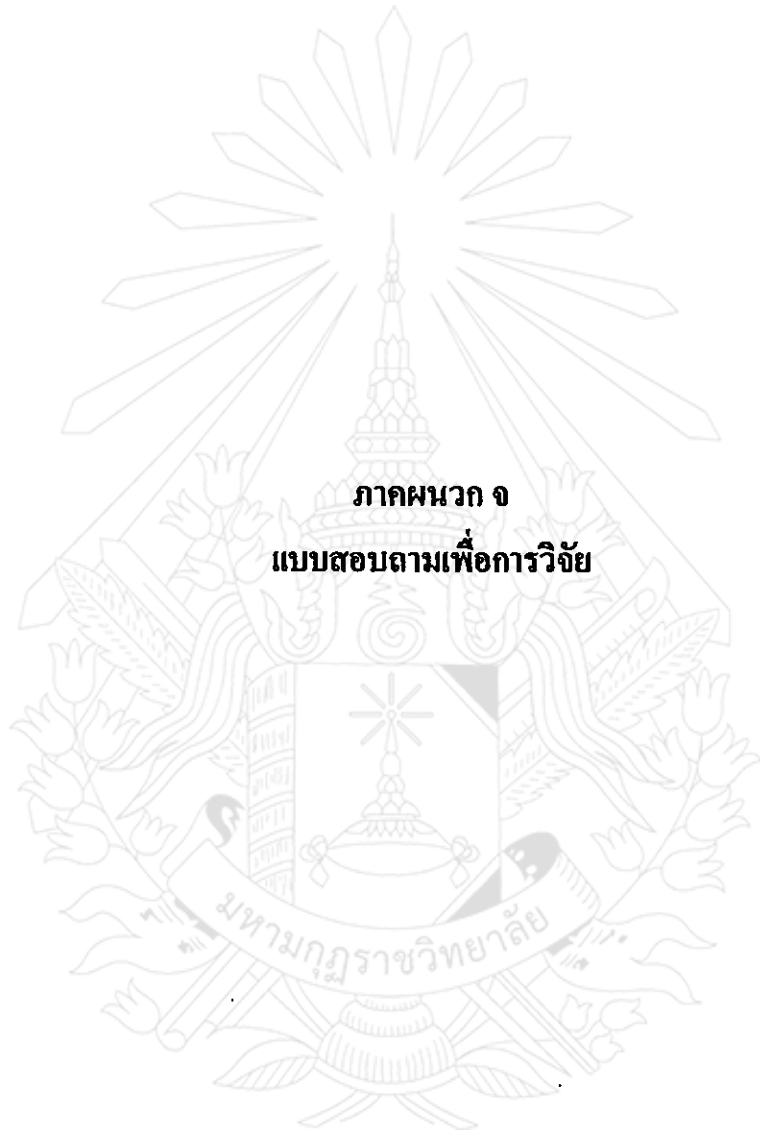
ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
19	ท่านกระทำความผิดเพราะต้องการแก้แค้นที่คนอื่นทำกับท่าน	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
20	ท่านมีความรู้สึกเกลียดชังเจ้าหน้าที่บ้านเมืองจึงกระทำความผิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
21	ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ท่านกระทำความผิดเพราะสภาพส่วนใหญ่ในชุมชนที่อาศัยอยู่มีการกระทำความผิดถือเป็นเรื่องปกติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	ท่านกระทำความผิดเพราะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เช่น สถานเริงรมย์ แหล่งการพนัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
23	ครอบครัวท่านมีการทะเลาะเบาะแว้งกันให้เห็นเป็นประจำ จึงใช้วิธีแก้ปัญหาชีวิตด้วยการหาทางระบายออก และไปกระทำความผิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	ท่านอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีคนเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดพลุกพล่านตลอดเวลา ทำให้ง่ายต่อการกระทำความผิด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	ท่านกระทำความผิดเพราะครอบครัวไม่มีเวลาใส่ใจดูแลปล่อยให้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิตเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	ท่านกระทำความผิดเพราะรู้สึกว่าทุกคนในครอบครัวไม่เคยให้ความสำคัญกับตัวท่านเอง	0	+1	+1	+1	+1	0.80	ใช้ได้

ตาราง (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
27	ท่านเห็นคนในครอบครัวเกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิด จึงคิดอยาก เลียนแบบบ้าง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	ท่านกระทำความผิดเพราะตนเองถูก ตามใจอยู่เสมอไม่มีใครคอยห้ามปราม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ท่านกระทำความผิดเนื่องจากได้รับ ผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจใน ปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
30	ท่านกระทำความผิดเพราะว่าเป็นวิธีการ หารายได้ที่ง่ายและรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31	ท่านกระทำความผิดเพราะฐานะทางบ้าน ยากจนขาดคนเลี้ยงดูบิดา มารดา อีกทั้ง ต้องการหาเลี้ยงตนเองและครอบครัว	+1	+1	0	+1	+1	0.80	ใช้ได้
32	ท่านกระทำผิดเพราะผลกระทบจากการ ตกงาน ไม่มีอาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33	ท่านกระทำความผิดเพราะต้องการมี ฐานะดีเป็นที่ยอมรับของสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการณของผู้ต้องขังหญิง :

ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการณของผู้ต้องขังหญิง ก่อนต้องโทษ เฉพาะผู้ต้องขังในเรือนจำกลางกำแพงเพชร เพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าในการจัดทำสารนิพนธ์ ของนักศึกษาในระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตรการปกครอง ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร เป็นการวิเคราะห์ผลโดยรวม
2. แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องขัง
  - ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการณของผู้ต้องขังหญิงเรือนจำกลางกำแพงเพชร
3. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้รับผลกระทบกับการดำรงชีวิตภายในเรือนจำหรือดำเนินคดีเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

อนุชิต ภูสวัสด์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษากำแพงเพชร วัฒนาควัชรโสภณ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องขัง

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. อายุ

☐ ต่ำกว่า 26 ปี	☐ 44 – 60 ปี
☐ 26 – 43 ปี	☐ 60 ปีขึ้นไป
2. ระดับการศึกษา

☐ ไม่ได้รับการศึกษา
☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น หรือ เทียบเท่า ม. ต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ เทียบเท่า ม. ปลาย/ปวช
☐ อนุปริญญา หรือเทียบเท่า/ปวส
☐ ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
3. สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษ

☐ โสด
☐ หย่าร้าง หรือเป็นหม้าย
☐ สมรส
4. การประกอบอาชีพก่อนต้องโทษ

☐ ว่างาน	☐ รับจ้างทั่วไป
☐ รับราชการ – รัฐวิสาหกิจ	☐ เกษตรกรรม
☐ บริษัทเอกชน	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ก่อนต้องโทษมีรายได้ประจำเฉลี่ยเดือนละประมาณเท่าใด

☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท	☐ ระหว่าง 3,000 - 5,000 บาท
☐ ระหว่าง 5,001 – 7,000 บาท	☐ มากกว่า 7,001 บาท ขึ้นไป
6. สถานภาพของครอบครัวในวัยเด็ก

☐ พ่อแม่อยู่ร่วมกัน	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
☐ พ่อ แม่ หย่าร้าง หรือเป็นหม้าย	☐ โดยอาศัยอยู่กับ พ่อ
☐ พ่อ แม่ หย่าร้าง หรือเป็นหม้าย	☐ โดยอาศัยอยู่กับ แม่
☐ พ่อ แม่ เสียชีวิต หรือถูกทอดทิ้ง	☐ อาศัยอยู่กับญาติ

7. ท่านต้องโทษหรือกระทำผิดคดีใด

- ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์   ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ
 ความผิดเกี่ยวกับเพศ   ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
 ความผิดตาม พ.ร.บ. อื่นๆ (โปรดระบุ.....).

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ผู้ต้องขังกระทำความผิดคดียาเสพติด

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่แสดงถึงมูลเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้ท่านกระทำความผิดคดียาเสพติด

รายการ	ระดับ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านที่ 1 ปัจจัยทางจิต					
1. การกระทำความผิดของท่าน ท่านเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาคนอื่นก็ทำอย่างนี้เช่นกัน					
2. ท่านมักมีอารมณ์รุนแรง ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ทำให้ต้องกระทำความผิด					
3. ท่านรู้สึกว่าคุณคนสนใจ จึงกระทำความผิดเพื่อให้คนอื่นหันมาสนใจท่านบ้าง					
4. ท่านรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย จึงต้องหาทางสร้างความเด่นดังให้กับตัวเองโดยการกระทำความผิด					
5. ท่านรู้สึกว่า สิ่งที่ท่านกระทำไม่ใช่ความผิดตามกฎหมายแต่อย่างใด					
6. ท่านมีฐานะยากจนจึงสิทธิที่จะกระทำความผิด เพื่อให้ได้เงินมาจุนเจือครอบครัวได้					
7. ท่านคิดว่าท่านกระทำความผิดเพราะต้องการแก้แค้นคนใดคนหนึ่งที่ทำให้ท่านเจ็บช้ำน้ำใจอยู่เสมอ					

รายการ	ระดับ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
8. ท่านต้องการที่จะอวดเพื่อนบ้านหรือใคร ๆ ว่าเป็นคนกล้าหาญ ทำให้ท่านต้องกระทำความผิด					
9. ท่านกระทำความผิดเพราะท่านคิดว่าชีวิตนี้ไม่มีอะไรแน่นอนขึ้นอยู่กับดวงชะตาของแต่ละบุคคล					
10. ท่านคิดว่ากระทำความผิดแล้ว มีความรู้สึกว่ามีความสุขความสบายใจ					
ด้านที่ 2 ปัจจัยทางสังคม					
11. ท่านกระทำความผิดเพราะเพื่อนฝูงชักจูงให้กระทำความผิด					
12. ท่านเลียนแบบการกระทำความผิดนั้นจากภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ หรือวิดีโอ					
13. ท่านชอบอ่านหนังสือ หรือหนังสือพิมพ์อื่น ๆ แล้วเลียนแบบการกระทำความผิดในหนังสือนั้น					
14. ท่านเห็นว่าคนกระทำความผิดหลายรายไม่เคยได้รับโทษตามกฎหมายจึงลองกระทำความผิดบ้าง					
15. ท่านขอคบหาเพื่อน ๆ ที่กระทำความผิด แล้วท่านจึงกระทำความผิดตาม					
16. ท่านกระทำความผิดเพราะอยากได้เงินไปซื้อสิ่งของต่าง ๆ ที่ท่านอยากได้					
17. ท่านกระทำความผิดเพื่อหาเงินไปเที่ยวสถานบันเทิงรมย์ต่าง ๆ เช่น ดิสโก้เทค บาร์ คอฟฟี่ชอป					
18. ท่านถูกผู้อื่นบังคับขู่เข็ญ ให้กระทำความผิด					
19. ท่านกระทำความผิดเพราะต้องการแก้แค้นที่คนอื่นทำกับท่าน					
20. ท่านมีความรู้สึกเกลียดชังเจ้าหน้าที่บ้านเมืองจึงทำความผิด					

รายการ	ระดับ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านที่ 3 ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม					
21. ท่านกระทำความผิดเพราะสภาพส่วนใหญ่ในชุมชนที่อาศัยอยู่มีการกระทำความผิดถือเป็นเรื่องปกติ					
22. ท่านกระทำความผิดเพราะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เช่น สถานเจริญรมย์ แหล่งการพนัน					
23. ครอบครัวท่านมีการทะเลาะเบาะแว้งกันให้เห็นเป็นประจำ จึงใช้วิธีแก้ปัญหาชีวิตด้วยการหาทาง ระบาย ออกและไปกระทำความผิด					
24. ท่านอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีคนเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดพลุกพล่านตลอดเวลาทำให้ง่ายต่อการกระทำความผิด					
25. ท่านกระทำความผิดเพราะครอบครัวไม่มีเวลาใส่ใจดูแลปล่อยให้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิตเอง					
26. ท่านกระทำความผิดเพราะรู้สึกว่าคุณคนในครอบครัวไม่เคยให้ความเป็นธรรมกับตนเอง					
27. ท่านเห็นคนในครอบครัวเกี่ยวข้องกับกระทำความผิดจึงคิดอยากเลียนแบบอย่างบ้าง					
28. ท่านกระทำความผิดเพราะตนเองถูกตามใจอยู่เสมอ ไม่มีใครคอยห้ามปราม					
ด้านที่ 4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ					
29. ท่านกระทำความผิดเนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน					
30. ท่านกระทำความผิดเพราะเพราะคิดว่าเป็นวิธีการหารายได้ที่ง่ายและรวดเร็ว					

รายการ	ระดับ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
31. ท่านกระทำความผิด เพราะฐานะทางบ้านยากจนขาดคนเลี้ยงดูบิดามารดาอีกทั้งต้องการหาเงินเลี้ยงตนเองและครอบครัว					
32. ท่านกระทำความผิดเพราะผลกระทบจากการตกงานไม่มีอาชีพ					
33. ท่านกระทำความผิดเพราะต้องการมีฐานะดีเป็นที่ยอมรับของสังคม					

แบบประเมินสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ
ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังหญิง
: ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางกำแพงเพชร

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง เฉพาะผู้ต้องขังในเรือนจำกลางกำแพงเพชร เพื่อประกอบการศึกษาค้นคว้าในการทำสารนิพนธ์ ของนักศึกษาในระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์การปกครอง ภาควิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องขัง

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง เรือนจำกลางกำแพงเพชร

3. โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อตามแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพกรรมของผู้ต้องขังหญิง ว่าตรงตามนิยามศัพท์ที่ระบุไว้หรือไม่ โดยการทำเครื่องหมาย / ในช่องคะแนนการพิจารณาตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ที่ระบุไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ที่ระบุไว้

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ ที่ระบุไว้

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่าน

ผู้วิจัย

อนุชิต ภูลสวัสดิ์

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ต้องขัง

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงใน หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. อายุ

☐ ต่ำกว่า 26 ปี	☐ 46 – 59 ปี
☐ 26 – 45 ปี	☐ 60 ปีขึ้นไป
2. ระดับการศึกษา

☐ ไม่ได้รับการศึกษา
☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น หรือ เทียบเท่า ม. ต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ เทียบเท่า ม. ปลาย/
☐ อนุปริญญา หรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
3. สถานภาพการสมรสก่อนต้องโทษ

☐ โสด	☐ หย่าร้าง หรือเป็นหม้าย
☐ สมรส	
4. การประกอบอาชีพก่อนต้องโทษ

☐ ว่างงาน	☐ รับจ้างทั่วไป
☐ รับราชการ – รัฐวิสาหกิจ	☐ เกษตรกรรม
☐ บริษัทเอกชน	☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ก่อนต้องโทษมีรายได้ประจำเฉลี่ยเดือนละประมาณเท่าใด

☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท	☐ ระหว่าง 3,000 - 5,000 บาท
☐ ระหว่าง 5,001 – 7,000 บาท	☐ มากกว่า 7,001 บาท ขึ้นไป
6. สถานภาพของครอบครัวในวัยเด็ก

☐ พ่อแม่อยู่ร่วมกัน	☐ อื่น ๆ
☐ พ่อ แม่ หย่าร้าง หรือเป็นหม้าย	
7. ท่านต้องโทษหรือกระทำผิดคดีใด

☐ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	☐ ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ
☐ ความผิดเกี่ยวกับเพศ	☐ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
☐ ความผิดตาม พ.ร.บ. อื่นๆ (โปรดระบุ.....)	

ตอนที่ 2 ตอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพการกรมของผู้ต้องขังหญิง

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่แสดงถึงมูลเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้ท่านประกอบอาชีพการกรม

ข้อความ	คะแนนพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านที่ 1 ปัจจัยทางจิต				
1. การกระทำความคิดของท่าน ท่านเห็นว่าเป็นเรื่องธรรมดาคนอื่นก็ทำอย่างนี้เช่นกัน				
2. ท่านมักมีอารมณ์รุนแรง ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ทำให้ต้องกระทำผิด				
3. ท่านรู้สึกว่าคุณคนสนใจ จึงต้องกระทำผิดเพื่อให้อื่นหันมาสนใจท่านบ้าง				
4. ท่านรู้สึกว่าตนเองมีปมด้อย จึงต้องหาทางสร้างความเด่นให้กับตัวเองโดยการกระทำผิด				
5. ท่านรู้สึกว่า สิ่งที่ท่านกระทำไม่ใช่ความผิดตามกฎหมายแต่อย่างใด				
6. ท่านรู้สึกว่าคนที่ยากจนก็น่าจะมีสิทธิ์ที่จะกระทำความคิด เพื่อให้ได้เงิน มาจุนเจือครอบครัวได้				
7. ท่านคิดว่าท่านกระทำผิดเพราะต้องการแก้แค้นคนใดคนหนึ่งที่ทำให้ท่านต้องเจ็บช้ำน้ำใจเสมอ				
8. ท่านต้องการที่จะอวดเพื่อนบ้านหรือใคร ๆ ว่าเป็นคนกล้าหาญ ทำให้ท่านต้องกระทำผิด				
9. ท่านกระทำความคิดเพราะท่านคิดว่าชีวิตนี้ไม่มีอะไรแน่นอนขึ้นอยู่กับดวงชะตาของแต่ละบุคคล				
10. ท่านคิดว่ากระทำความคิดแล้วมีความรู้สึกว่ามีมีความสุขความสบายใจ				

ข้อความ	คะแนนพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านที่ 2 ปัจจัยทางสังคม				
1. ท่านกระทำความผิดเพราะเพื่อนฝูงชักจูงให้กระทำความผิด				
2. ท่านเลียนแบบการกระทำความผิดนั้นจากภาพยนตร์ หรือ โทรทัศน์ หรือวีดีโอ				
3. ท่านชอบอ่านหนังสือ หรือหนังสือพิมพ์อื่น ๆ แล้ว เลียนแบบการกระทำในหนังสือนั้น				
4. ท่านเห็นว่าคนกระทำความผิดหลายรายไม่เคยได้รับโทษ ตามกฎหมายจึงลองกระทำความผิดบ้าง				
5. ท่านขอคบหาเพื่อน ๆ ที่กระทำความผิดแล้วท่านจึง กระทำความผิดตาม				
6. ท่านกระทำความผิดเพราะอยากได้เงิน ไปซื้อสิ่งของต่าง ๆ ที่ท่านอยากได้				
7. ท่านกระทำความผิดเพื่อหาเงินไปเที่ยวสถานที่เรีงรมย์ ต่าง ๆ เช่น ดิสโก้เทค บาร์ คอฟฟี่ชอป				
8. ท่านถูกผู้อื่นบังคับขู่เข็ญให้กระทำความผิด				
9. ท่านกระทำความผิดเพราะต้องการแก้แค้นที่คนอื่นทำกับ ท่าน				
10. ท่านมีความรู้สึกเกลียดชังเจ้าหน้าที่บ้านเมืองจึงทำผิดเพื่อ เยาะเย้ย				
ด้านที่ 3 ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม				
1. ท่านกระทำความผิดเพราะสภาพทั่วไปส่วนใหญ่ในชุมชนที่ อาศัยอยู่มีการกระทำความผิดถือเป็นเรื่องปกติ				
2. ท่านกระทำความผิดเพราะอยู่ในสภาพแวดล้อม ประกอบที่ไม่ดี เช่น สถานเรีงรมย์ แหล่งการพนัน				

ข้อความ	คะแนนพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
3. ครอบครัวท่านมีการทะเลาะเบาะแว้งกันให้เห็นเป็นประจำ จึงใช้วิธีแก้ปัญหาชีวิตด้วยการหาทางระบายออก และไปกระทำผิด				
4. ท่านอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีคนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดพลุกพล่านตลอดเวลาทำให้ง่ายต่อการกระทำผิด				
5. ท่านกระทำผิดเพราะครอบครัวไม่มีเวลาใส่ใจดูแลปล่อยให้ตัดสินใจในการดำเนินชีวิตเอง				
6. ท่านกระทำผิดเพราะรู้สึกว่าคุณคนในครอบครัวไม่เคยให้ความสำคัญกับตัวท่านเอง				
7. ท่านเห็นทุกคนในครอบครัวเกี่ยวข้องกับการกระทำผิด จึงคิดอยากเลียนแบบอย่างบ้าง				
8. ท่านกระทำผิดเพราะตนเองถูกตามใจอยู่เสมอ ไม่มีใครคอยห้ามปราม				
ด้านที่ 4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ				
1. ท่านกระทำผิดเนื่องจากได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน				
2. ท่านกระทำผิดเพราะคิดว่าเป็นวิธีการหารายได้ที่ง่ายและรวดเร็ว				
3. ท่านกระทำผิดเพราะฐานะทางบ้านยากจนขาดคนเลี้ยงดูบิดามารดา อีกทั้งต้องการหาเงินเลี้ยงตนเองและครอบครัว				
4. ท่านกระทำผิดเพราะเนื่องจากผลกระทบจากการตกงาน ไม่มีอาชีพ				
5. ท่านกระทำผิดเพราะต้องการมีฐานะดีเป็นที่ยอมรับของสังคม				

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล** : นายอนุชิต ภูตสวัสดิ์
- เกิด** : วันอังคารที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ 2506
- สถานที่เกิด** : ตำบลโพนยาง อำเภอวังหิน จังหวัดศรีสะเกษ 33270
- ที่อยู่ปัจจุบัน** : 73 ถนนเทศบาล 2 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000
- การศึกษา**
- พ.ศ 2536 : ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาเอก การจัดการทั่วไป
วิทยาลัยครูกำแพงเพชร
- พ.ศ 2540 : รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) สาขาวิชาเอก รัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- หน้าที่การงาน**
- พ.ศ 2531 : ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ 1 ทัณฑสถานวัยหนุ่มกำแพงเพชร ตำบล
ในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
- พ.ศ 2540 : นักทัณฑวิทยา 5 ทัณฑสถานวัยหนุ่มกำแพงเพชร ตำบลในเมือง อำเภอ
เมือง จังหวัดกำแพงเพชร
- พ.ศ 2545 : เจ้าหน้าที่บริหารงานราชทัณฑ์ 6 เรือนจำกลางกำแพงเพชร ตำบล
- ปัจจุบัน ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร